

M. Woyt Spring Rd.

Д Е Н Н И К Ъ
ЗАКОНОВЪ.

DZIENNIK PRAW
TOM 18.

D-154/83

I/012

0302

BIBLIOTEKA UNIWERSYTECKA
im. Jerzego Giedroycia w Białymstoku

FUWC014719

DZIENNIK PRAW
N^{er} 64.

TOM OSIEMNASTY.

w Imieniu Najjaśniejszego

MIKOŁAJA I.

Cesarza Wszech Rossyi, Króla Pol-
skiego etc. etc. etc.

Rada Administracyina Królestwa.

Pragnać zapewnić nadal ściślejsze
wykonywanie przez Starozakonnych,
przepisów o Aktach Stanu Cywilnego
w Księdze I^{ej} Kodexu Cywilnego i
w Postanowieniu Namiestnika Królc.

wskiego z dnia 3^{go} Listopada 1825 r. objętych; zważywszy niemniéy, że kary pieniężne w Postanowieniu z dnia 7^{go} Września 1830 r. N° 23,324 oznaczone, nie odpowiadają celowi zamierzonemu, na przełożenie Kommissyi Rządowéy Spraw Wewnętrznych, Duchownych i Oświecenia Publicznego, postanowiła i stanowi co następuje:

Artykuł 1.

Kary pieniężne oznaczone wyżéy powołaném Postanowieniem z dnia 7^{go} Września 1830 roku, wymierzane będą przez Kommissye Wojewódzkie po Województwach, a przez Urząd Muncypalny w Stolicy podług stopniowania w témże Postanowieniu przy-

jętego. Gdyby zaś przekraczający nie był w stanie ponieść kary pieniężnéy z przyczyny ubóstwa, Kommissye Wojewódzkie lub Urząd Muncypalny w Stolicy, mocne będą zamienić téż karę na karę aresztu, przy zastosowaniu się do przepisów Artykułu 475 Litera b, Księgi III^{ciej} Kodexu Karzącego Polskiego.

Artykuł 2.

Wykonanie niniejszego Postanowienia, które w Dzienniku Praw zamieszczoném być ma, Kommissyom Rządowym Spraw Wewnętrznych, Duchownych i Oświecenia Publicznego tudzież Sprawiedliwości, w czém do który należy, poleca.

Działo się w Warszawie na Po-
siedzeniu Rady Administracyney dnia
^{25 Lutego}
^{8 Marca} 1836.

(podpisano) *Namiestnik, General Feldmarszałek,
Książę Warszawski.*

Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Spraw
Wewnętrznych, Duchownych i
Oświecenia Publicznego

(podpisano) *E. Gołowin.*

Sekretarz Stanu

(podpisano) *J. Tymowski.*

Zgodno z Oryginałem

Sekretarz Stanu

(podpisano) *J. Tymowski.*

Zgodno z Wypisem

Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Sprawie-
dliwości

Kossecki.

Sekretarz Jeneralny

Młodzianowski.

Dzień ogłoszenia dnia ¹⁴ Kwietnia 1836 r.

*Namocy upoważnienia Rady Ad-
ministracyney z dnia ¹⁰ Marca
1836 r. umieszcza się nadesłana
w kopii następująca*

DEKLARACYA

*dotycząca się Art: 20 Trakta-
tu zawartego w Wiedniu na
dniu ^{21 Kwietn:}
^{5 Maia} 1815 r. pomiędzy
Rossyą i Prussami w interes-
sie Xięstwa Warszawskiego.*

Les soussignés, Plénipotentiaires de Sa Majesté l'Empereur de Toutes les Russies et de Sa Majesté le Roi de Prusse, considérant: que l'Article XX. du Traité signé à Vienne le $\frac{21 \text{ Avril}}{3 \text{ Mai}}$ 1815 entre la Russie et la Prusse, attribue au forum du domicile la connaissance des contestations relatives aux propriétés immobilières, coupées par la ligne frontière; considérant en outre: que le terme de dix ans stipulé pour la durée de ce principe est expiré, et que les Hautes Parties contractantes se sont réservé par l'article précité de convenir au bout

Podpisani Pełnomocnicy Najjaśniejszego Cesarza Wszech Rossyi Króla Polskiego i Najjaśniejszego Króla Pruskiego, zważając: że artykuł XX. Traktatu podpisanego w Wiedniu dnia 3 Maia 1815 r. między Rosyą a Prussami powierza Sądowi zamieszkania rozpoznawanie sporów o własności nieruchome granicą przedzielone; zważając nadto: że przeciąg dziesięcioletni przez który zachowywanie téj zasady zawarowane, już upłynął, i że Wysokie Strony układające się zachowały sobie artykułem namienionym inną umówić zasadę w razie po-

de ce terme, d'une autre règle s'il y a lieu, ont arrêté les dispositions suivantes:

Règlement du forum.

§. 1.

La propriété principale des biens coupés par la ligne frontière qui sépare le Grand-Duché de Posen du Royaume de Pologne, soit que ces biens appartiennent à des particuliers, soit à des Communes, Instituts ou Etablissements publics, servira de base à déterminer le forum dans l'un des deux Pays, pour la décision des contestations relatives à ces mêmes biens.

Ce qu'on doit entendre par propriété principale.

§. 2.

Sera regardée comme propriété principale, cette portion du bien im-

trzeby z upłynieniem oznaczonego terminu, zgodziły się z sobą na przepisy następujące:

Zasada stanowiąca właściwość Sądu.

§. 1.

Główna posiadłość dóbr linią graniczną między Królestwem Polskiem a Xięstwem Poznańskiem przedzielonych, bądź do osób prywatnych, bądź do gmin, instytutów lub zakładów publicznych należących, służyć będzie za zasadę do ustanowienia właściwości Sądu w iednym z dwóch krajów w sporach zachodzących o też dobra.

Znamiona głównej posiadłości.

§. 2.

Uważać się będzie za główną posiadłość ta część nieruchomości linią

meuble coupé par la frontière, sous le nom de laquelle sont comprises toutes les autres dépendances et atténuances qui en font partie intégrante à raison des rapports d'économie rurale ou autres.

Si le bien-fonds coupé par la frontière est une propriété isolée, celle des parties où sont situés l'habitation du Maître et les bâtimens d'exploitation, sera regardée comme la propriété principale.

Des Hypothèques.

§. 3.

Les livres hypothécaires seront tenus d'après les règles suivantes :

A. Lorsque des possessions, composées de plusieurs terres ou de seigneuries entières, sont coupées

graniczną przedzieloną, które nazywaniem ogólnie są nazywane wszystkie przyległości i przynależności połączone z nią stale stosunkami gospodarstwa lub innemi.

Jeżeli nieruchomość linią graniczną przedzieloną, składa się z poiedynczney własności, ta iéy część za główną posiadłość będzie poczytaną, na której się znajdują zabudowania dworskie i zakłady gospodarskie.

O hypotece.

§. 3.

Księgi hypoteczne będą utrzymywane według prawideł następujących :

A. jeżeli posiadłości złożone z kilku wsi lub całych kluczów, tak są przedzielone linią graniczną, iż

par la ligne frontière, de manière que des villages entiers ou des fermes domaniales (*Vorwerke*) appartenant à une propriété principale, se trouvent dans le territoire de l'autre Etat, les livres d'hypothèque de ce bien-fonds seront tenus par les Tribunaux Polonais et Prussiens, par chacun, pour les villages ou métairies qui se trouvent enclavés dans le territoire de sa juridiction.

B. Quand des possessions de moindre importance telles que moulins, colonies, champs, prairies, pâturages, forêts, bergeries, cabarets, maisons et établissemens des gardes forestiers et champêtres, briqueteries, verreries, gaudronneries et papeteries, sont détachés de leur chef-lieu par la ligne de

cafe wsie lub folwarki należące do głównéj posiadłości znajdując się w obrębie iednego kraiu; księgi hipoteczne będą utrzymywane przez Sądy Polskie i Sądy Pruskie, kaźden tych wsi i folwarków, które w obrębie ich jurisdycyi, są położone.

B. jeżeli realności pomnieysze, iako to: młyny, osady, pola, łąki, pastwiska, lasy, owczarnie, karczmy, domy i zakłady dozorców leśnych oraz polnych, cegielnie, huty, smołarnie i papiernie są przedzielone od głównéj posiadłości linią graniczną w tym sposobie, że się dostały w obręb kraiu, pod któ-

la frontière, de sorte qu'ils se trouvent enclavés dans le territoire de l'Etat sous la domination duquel la terre à laquelle ils appartiennent n'est point située, les Tribunaux du Pays dans lequel ces dépendances se trouvent, ne sont pas obligés d'ouvrir, pour ces enclaves détachées, un livre d'hypothèque particulier; mais,

C. Il sera du devoir du Tribunal du lieu, de tenir des livres hypothécaires pour les dépendances de ce genre, dans le cas où elles sont concédées à des possesseurs particuliers à titre de propriété.

D. Dans tous les cas où d'après les dispositions ci-dessus, le livre hypothécaire d'une propriété composée de plusieurs terres, villa-

regio Rządem nie znajduią się dobra do iakich należą, Sądy mieyscowe w obrębie których realności te leżą, nie są obowiązane utrzymywać dla nich oddzielnych ksiąg hipotecznych, lecz

C. Lędą Sądy mieyscowe utrzymywać księgi hipoteczne, jeżeli powyżey wspomniane pomnieysze realności oddane są posiadaczom prywatnym na własność, za oddzielnym tytułem.

D. we wszystkich przypadkach, gdy podług niniejszych przepisów księga hipoteczna własności złożonéy z kilku włości, wsi lub

ges, de fermes est tenu, partie par les Tribunaux Polonais, partie par ceux de la Prusse, le créancier qui a acquis une hypothèque sur toute la propriété, doit en provoquer l'inscription auprès des Tribunaux des deux Etats; mais si une partie de la propriété lui a été donnée en hypothèque, dans ce cas il ne s'adresse qu'à celui des Tribunaux qui a la tenue des livres hypothécaires de la partie territoriale grevée de l'hypothèque.

Règlement des hypothèques.

§. 4.

Les hypothèques dont, suivant le §. 3. les livres doivent être tenus dans les deux Etats, seront réglées conformément aux lois respectives de chacun d'eux. Le règlement d'hypothèque

folwarków utrzymywaną będzie w części przez Sądy Polskie, a w części przez Sądy Pruskie; wierzyciel który nabył hypotekę na całą własność, powinien o iey zapisanie postarać się w Sądach obu Państw; ieżeli zaś służy mu hypoteka tylko na części własności, zgłosi się o wpisanie swego prawa do Sądu tego, który rzezonéy części utrzymuje księgę hypoteczną.

O regulacyi hypotek.

§. 4.

Hypoteka według prawideł §. 3. utrzymywać się mająca, uregulowaną będzie w każdym Państwie stosownie do przepisów w niém obowiązujących. Regulowana będzie hypoteka tylko

n'aura lieu que pour les biens-fonds des particuliers et de ceux qui depuis l'établissement du Royaume de Pologne n'ont pas encore constaté leurs titres de propriété, conformément aux réglemens hypothécaires décrétés par les Diètes de 1818 et 1825. Il en sera de même des biens-fonds des sujets Prussiens qui se trouvent dans un cas semblable, savoir: que le nouveau réglement des hypothèques n'aura également lieu que pour les biens-fonds dont les propriétaires n'auraient point encore constaté leurs titres de propriété conformément aux lois de la Prusse.

Forum pour les contestations.

§. 5.

Toutes les fois où il s'agit de connaître des contestations relatives aux immeubles coupés par la frontière ou

dóbr właścicieli prywatnych, i tych którzy po ogłoszeniu Królestwa Polskiego według Ustaw Seymowych z roku 1818 i 1825 własności swéy hypotecznie ieszcze nie ustalili.

W tenże sam sposób postąpi się względem dóbr poddanych Pruskich, które się w podobnym znajdnią przypadku, to iest: że nowa regulacya hypotek równie będzie miała miejsce iedynie co do dóbr, których właściciele dotąd nie ustalili tytułu własności według praw Pruskich.

Forum do sądzenia spraw.

§. 5.

W sporach zachodzących o nieruchomości linią graniczną przedzielone, iako też w popieranych o nie

de procéder à leur expropriation, les Tribunaux des deux Pays seront tenus de suivre les règles ci-après:

- a) Les contestations qui ont pour objet la totalité du biens-fonds, seront décidées par le Tribunal dans la juridiction duquel est située la propriété principale.
- b) Le même Tribunal connaîtra aussi des différends qui se seront élevés relativement au bien-fonds même coupé par la frontière.
- c) Quant aux contestations élevées au sujet d'une propriété immobilière qui, n'étant qu'une partie d'un bien-fonds coupé par la frontière, se trouve exclusivement situé dans les limites de l'un ou de l'autre des deux Etats, elles seront déci-

subhastacyach, Sądy obu Państw zachowają te prawidła:

- a) jeżeli spór zaydzie o całkowitą nieruchomości, takowy rozstrzygać będzie Sąd, w obrębie którego główna posiadłość znajduje się;
 - b) tenże sam Sąd zaymie się rozpoznaniem sporu: jeżeli zaydzie o samą nieruchomość linią graniczną przedzieloną.
 - c) jeżeli zaydzie spór o nieruchomość, która składając część całkowitej własności granicą przedzieloną, leży wyłącznie w obrębie jednego z dwóch Państw, takowy rozsądzać będzie Sąd, pod którego jurysdykcją, ze względu
- Tom XVIII. do Nr 64. 4

dées par le forum du territoire dans lequel la propriété en litige est enclavée.

- d) Les contestations provenant des hypothèques, seront jugées par les Tribunaux qui tiennent les livres hypothécaires.

Forum pour l'exécution de la sentence.

§. 6.

Le Tribunal du Pays où est située la propriété foncière sera chargé de l'exécution de l'Arrêt, d'après les formes en vigueur dans ce Pays. L'exécution, en cas semblable, sera admise par les Tribunaux compétens, en tant que les arrêts rendus ne seront contraires aux lois du Pays dans le territoire duquel il s'agit de les mettre à exécution.

na miejscowe swe położenie,
znayduie się też nieruchomość.

- d) Spory wynikające z hypotek, rozpoznawać będą Sady utrzymujące księgi hypoteczne.

Forum do exekucyi.

§. 6.

40036

Wykonanie wyroków poszukiwane będzie w Sądzie tego kraju, w którym nieruchomość jest położona, i stosownie do form wtymże kraju obowiązujących.

Wykonanie to przez Sady będzie dopuszczoném, o ile wyroki zapadłe nie będą przeciwne prawom kraju, w obrębie którego mają być wykonywane.

Disposition transitoire.

§. 7.

Les dispositions ci-dessus ne s'appliquent pas aux causes déjà pendantes, lesquelles seront poursuivies par devant le Tribunal qui en est saisi.

Terme de la durée de la présente disposition.

§. 8.

L'arrangement présent sera obligatoire aussi longtemps que les deux Cours respectives ne jugent pas nécessaire de convenir de nouveaux principes.

Publication.

§. 9.

Cet arrangement, dressé et signé en double expédition sera, après

Prawidło przechodnie.

§. 7.

Powyższe przepisy nie stosują się do spraw już wytoczonych, które pertraktowane dalej będą w Sądzie przed który wytoczone zostały.

Zakres trwania niniejszego układu.

§. 8.

Układ niniejszy obowiązywać będzie tak długo, dopokąd oba Rządy nie uznają potrzeby umówienia się z sobą o inne zasady.

Ogłoszenie.

§. 9.

Układ ten w dwóch exemplarzach sporządzony i podpisany, po nastąpio-

échange réciproque, publié dans les deux Etats.

Berlin le $\frac{10}{51}$ Décembre 1835.

(signé) *Ribeaupierre.*

L. S.

(signé) *Ancillon.*

L. S.

Pour Copie conforme:

(signé) *Hilferding.*

Certifié conforme

Le Secrétaire d'Etat près le Conseil d'Administration: (signé) *J. Tymowski.*

néy wymianie, będzie w obu Państwach ogłoszony.

Działo się w Berlinie dnia $\frac{10}{51}$ Grudnia 1835 roku.

(podpisano) *Ribeaupierre.* (podpisano) *Ancillon:*

L. S.

L. S.

Za Zgodność Kopii

(podpisano) *Hilferding.*

Za Zgodność

Sekretarz Stanu przy Radzie Administracyinéy
(podpisano) *J. Tymowski.*

Zgodno z Odpisem

Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowéy Sprawiedliwości.

Kossecki.

Sekretarz Jeneralny
Młodzianowski.

Dzień ogłoszenia dnia $\frac{12}{24}$ Maja 1836 roku.

w Imieniu Najjaśniejszego

MIKOŁAJA I.

Cesarza Wszech Rossyi, Króla Pol-

skiego etc. etc. etc.

Rada Administracyina Królestwa.

Stosownie do protokółarnéj deklaracyi przez Franciszka Koprzywę w imieniu własném i swólego Oycy Tomasza,

fabrykanta wyrobów druciarskich, d:
^{20 Stycznia}
^{1 Lutego} 1836 r. w Urzędzie Muncy-
 palnym Miasta Stołecznego Warsza-
 wy uczynionéj, Rada Administracyi-
 na w skutku przedstawienia Kommis-
 syi Rządowéj Spraw Wewnętrznych,
 Duchownych i Oświecenia Publicznego
 z dnia ^{28 Marca}
^{9 Kwietnia} 1836 r. N^o $\frac{1201}{4788}$, zapa-
 trzywszy się na Artykuły 6. 9. 11. Po-
 stanowienia Namiestnika Królewskie-
 go z dnia 11 Marca 1817 r. postanowi-
 ła i stanowi co następuje:

Artykuł I.

Udzielony zostaje niniejszém P.
 Franciszkowi i Tomaszowi Koprzywa,
 List przyznania wynalazku na wyrabia-
 nie i używanie Machiny własnego po-
 myśłu do tkania drutu, według rysun-
 ków i opisów Kommissyi Rządowéj
 Spraw Wewnętrznych, Duchownych
 i Oświecenia Publicznego złożonych.

Artykuł 2.

List takowy rozciągać się będzie na całe Królestwo Polskie, i służyć ma na lat dziesięć od daty niniejszego postanowienia.

Artykuł 3.

Udzielenie niniejszego listu, nie zarecza za nowość i pierwszeństwo, ani za dobroć wynalazku.

Artykuł 4.

Doręczenie niniejszego listu wynalazku w urzędowym wypisie właścicielom onegoż, Rada Administracyina poleca Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych, Duchownych i Oświecenia Publicznego, umieszczenie zaś w Dzienniku Praw Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości.

Działo się w Warszawie, na posiedzeniu Rady Administracyinėj, dnia $\frac{7}{19}$ Kwietnia 1836 r.

w nieobecności JO. Xięcia Namiestnika Królestwa,
w Zastępstwie Członek Rady Administracyinėj
Prezydujący

(podpisano) Generał Adiutant *Rautenstrauch*.

Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Spraw
Wewnętrznych, Duchownych
i Oświecenia Publicznego

(podpisano) *E. Gołowin*.

Sekretarz Stanu
(podpisano) *J. Tymowski*.

Zgodno z Oryginałem
Sekretarz Stanu
(podpisano) *J. Tymowski*.

Zgodno z Wypisem
Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Spra-
wiedliwości
Kossecki.

Sekretarz Jeneralny
Młodzianowski.

Dzień ogłoszenia dnia $\frac{15}{15}$ Maja 1836 roku.

w Imieniu Najjaśniejszego

M I K O Ł A J A I

Cesarza Wszech Rossyi Króla Pol-
skiego etc. etc. etc.

Rada Administracyina Królestwa.

Stosownie do protokółarnéj deklaracyi Starozakonnéj Małki Muszkat właścicielki fabryki syropu z kartofli we

wsi Powązkach pod Warszawą, w Urzędzie Muncypalności Miasta Stołęcznego Warszawy w dniu $\frac{5}{15}$ Lutego r. b. spisanéj, i dodatkowego wyjaśnienia, protokółarnie w Biórze Kommissyi Rządowéj Spraw Wewnętrznych, Duchownych, i Oświecenia Publicznego, pod dniem $\frac{5}{15}$ Marca r. b. uczynionego, Rada Administracyina na przedstawienie téżże Kommissyi Rządowéj z dnia $\frac{18}{50}$ Marca r. b. N^o $\frac{19068}{7162}$, zapatrzwszy się na 6. 9. i 11. Artykuł Postanowienia Namiestnika Królewskiego z dnia 11 Marca 1817 r. postanowiła i stanowi co następuje:

Artykuł 1.

Udzielonym zostaje niniejszém Starozakonnéj Małce Muszkat, List przyznania wynalazku na machine do wy-

dobywania mączki z kartofli, w szczególności zaś naley części składowe, iako to: na sito z ruchem drgającym i puszczeniem wody w kształcie deszczu na utarte kartofle dla wydobywania z nich mąki, według rysunku i opisu, Kommissyi Rządowéy Spraw Wewnętrznych, Duchownych i Oświecenia Publicznego, złożonego.

Artykuł 2.

List takowy rozciągać się będzie na całe Królestwo Polskie, i służyć ma na lat dziesięć, od daty niniejszego postanowienia.

Artykuł 3.

Udzielenie niniejszego Listu, nie

zarecza za nowość i pierwszeństwo, ani za dobroć wynalazku.

Artykuł 4.

Starozakonna Małka Muszkat obowiązana będzie w ciągu sześciu miesięcy od daty dzisiejszey, machinę swojego wynalazku w naturze wystawić, i to w swoim czasie przed właściwą Zwierzchnością udowodni.

Artykuł 5.

Doręczenie niniejszego Listu wynalazcy, Rada Administracyina poleca Kommissyi Rządowéy Spraw Wewnętrznych, Duchownych, i Oświecenia Publicznego, umieszczenie zaś w Dzienniku Praw, Kommissyi Rządowéy Sprawiedliwości.

Działo się w Warszawie, na Posiedzeniu Rady Administracyinėj, dnia 7^{go} Kwietnia 1836 r.

w nieobecności JO. Xięcia Namiestnika Królestwa,
w Zastępstwie Członek Rady Administracyinėj
Prezydujący

(podpisano) Generał Adiutant *Rautenstrauch*.

Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Spraw
Wewnętrznych, Duchownych
i Oświecenia Publicznego

(podpisano) *E. Gołwin*.

Sekretarz Stanu
(podpisano) *J. Tymowski*.

Zgodno z Oryginałem
Sekretarz Stanu
(podpisano) *J. Tymowski*.

Zgodno z Wypisem

Dyrektor Główny Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Spraw
wiedliwości

Kossecki.

Sekretarz Jeneralny
Młodzianowski.

Dzień ogłoszenia dnia 15^{go} Maja 1836 roku.

Божією Милосію

МЫ НИКОЛАЙ I-й

Самодержецъ Всероссійскій, Царь
Польскій.

и проч. и проч. и проч.

Грамошою, въ 14 день Февраля 1832
года Царству Польскому данною, по-
ложивъ основаніе Государственному
его благоустройству, Мы въ поже
время обратили особенное Наше вни-
маніе и на состояніе гражданскихъ
его законовъ, коихъ исправленіе и до-
полненіе давно уже признано было не-
обходимымъ.

Wypis z Protokołu Sekretaryatu Stanu Kró-
lestwa Polskiego.

z Bożey Łaski

My MIKOŁAJ I.

Cesarz Wszęch Rossyi, Król Pol-
ski etc. etc. etc.

Statutem organicznym w dniu 14 Lu-
tego 1832 roku Królestwu Polskiemu
nadany, skreślając główne zasady
urządzenia tego kraju, już wtedy zwró-
ciliśmy szczególniejszą Naszą uwagę
na jego cywilne prawodawstwo, od
dawna wymagające, przejrzenia i uzu-
pełnienia.

Въ сославѣ сихъ законовъ первое мѣсто занимають законы о союзѣ семейственномъ. Дѣла брачныя, въ главныхъ ихъ отношеніяхъ, издревле подлежали вѣдомству духовному; впоследствии сіе древнее постановленіе существенно измѣнилось; бракъ признанъ былъ договоромъ гражданскимъ, и съ тѣмъ вмѣстѣ, какъ совершеніе его, такъ распоряженіе, подпало вѣдомству судилищъ Гражданскихъ. — Въ 1825-мъ году, сіе ошеступленіе оныхъ древнихъ началъ было исправлено, но исправлено шокмо опчасяи, поелику тогдашнія обстоятельствова позволяли: совершеніе брака возстановлено въ прежнихъ его правилахъ, но распоряженіе оснавалось въ вѣдомствѣ гражданскомъ.

Наконецъ, въ 1833-мъ году, всѣ духовныя начала брачныхъ дѣлъ положено возвращить къ первобынному ихъ вѣдомству, ко влѣсти духовной; од-

Wrzędzie praw cywilnych pierwsze miejsce zajmują prawa o związku familiynym. Sprawy małżeńskie, co do głównego przedmiotu swego, za dawnéy Polski, ulegały rozpoznaniu władzy duchownéy; następnie ten starożytny porządek zupełnéy uległ zmianie; małżeństwo uznano za umowę cywilną, i zarazem tak zawarcie onego, iako też rozwiązanie, niezyniono zawiśłém od władz cywilnych. W roku 1825 sprostowaném zostało to zboczenie od dawnych zasad, lecz sprostowanie nastąpiło w części, o ile okoliczności ówczesne dozwalały; zawarcie małżeństwa urządzono podług pierwsiastkowych przepisów; stanowienie zaś o rozwiązaniu onego, przy władzy cywilnéy pozostawiono.

Nakoniec w roku 1833 zamierzono rozpoznawanie wszystkiego co jest w małżeństwie duchowném, zwrócić

иъ только гражданскія послѣдствія брака оставлены въ подсудности гражданской.

Но положивъ сіе основаніе, надлежало на немъ устроить порядокъ дѣйствія той и другой власти: власти духовной, сообразно каноническимъ ея правиламъ; — власти гражданской, сообразно общему разуму законовъ гражданскихъ.

Сверхъ того, надлежало опредѣлить порядокъ дѣйствія въ дѣлахъ брачныхъ не только Капѣлической вѣры, но и всѣхъ другихъ исповѣданій, въ Царствѣ существующихъ.

На сихъ главныхъ началахъ, по многократнымъ совѣщаніямъ и сношеніямъ духовныхъ и свѣтскихъ властей, составлено постановление о бракахъ, которое, бывъ разсмотрѣно во всей

власти до которой то początkowo należało, mianowicie władzy duchowney, a same tylko cywilne skutki małżeństwa, poruczyć rozpoznawaniu sądów cywilnych.

Przyjąwszy takie prawidło wypadało oprzecъ на niemъ trybъ działania iedney i drugley władzy: władzy duchowney, zgodnie z prawami kanonicznemi; władzy cywilney, zgodnie z ogółemъ prawъ cywilnychъ.

Należało nadto wskazać przepisy małżeństwa osóbъ nietylko religii Rzymsko-Katolickiey, ale ieszcze i innychъ wyznań w Królestwie istniejącychъ.

Na tychъ głównychъ zasadachъ ułożone po wielokrotnychъ naradachъ i znośzeniachъ się duchowney i świeckiey władzy, prawo o małżeństwie, które było roztrząsane, co do wszelkichъ

его подробности въ Государствен-
номъ Совѣтѣ по Департаменту дѣлъ
Царства Польскаго, удостоено На-
шего утверждения.

Симъ постановленіемъ исполняе-
ся воля и желаніе въ Божѣ почивающа-
го любезнаго Брата Нашего Импера-
тора и Царя АЛЕКСАНДРА Перва-
го, и вмѣстѣ съ тѣмъ, полагається
начало общаго Гражданскаго Уложе-
нія, которое, съ помощію Божіею, Мы
намѣреваемся совершить и даровать
подданнымъ Нашимъ Царства Поль-
скаго, въ вѣдшее огражденіе граж-
данскихъ ихъ правъ, и въ утвержде-
ніе истинныхъ ихъ польвъ на неиз-
блемомъ основаніи закона.

Въ слѣдствіе чего Повелѣваемъ пре-
проводить постановленіе о бракахъ
къ Намѣстнику Царства, для неме-
дѣннаго обнародованія и приведенія
въ исполненіе.

szczegółów, przez Departament do
interesów Królestwa Polskiego w Ra-
dzie Państwa, i następnie uzyskało
Naszą sankcyą.

Przez prawo to spełnia się życze-
nie i wola w Bogu spoczywającego
Nayukochańszego Brata Naszego, Ce-
sarza i Króla ALEXANDRA I. i zara-
zem rozpoczyna się zbiór ustaw cy-
wilnych, który z pomocą Bożą uzupeł-
nić, i poddanym Naszym Królestwa
Polskiego nadać zamierzamy, celem
zabezpieczenia cywilnych praw ka-
żdego, i ugruntowania ich dobra na nie-
zachwianéy podstawie prawa.

W skutek czego Zalecamy prze-
słać pomienione prawo o małżeństwie
Namiestnikowi Królestwa, dla niezwłó-
cznego ogłoszenia i wykonania.

Данъ въ С. Петербургѣ Марша 16
дня 1836 года.

(подписано) **НИКОЛАЙ.**

Dan w Petersburgu dnia 16 Marca
1836 roku.

przez Cesarza i Króla
(L. S.) Minister Sekretarz Stanu
Stefan Hr. Grabowski.

Zgodno z Oryginałem
Minister Sekretarz Stanu
(podpisano) Stefan Hr. Grabowski.

Zgodno z Oryginałem
Sekretarz Stanu
(podpisano) J. Tymowski.

Zgodno z Wypisem

Dyrektor Główny, Prezydujący
w Kommissyi Rządowej Spra-
wiedliwości

Kossecki.

Za Sekretarza Jeneralnego

Szef Bióra

B. B r u c k.

На подлинномъ собственною Его
Императорскаго Величества
рукою написано:

„Быль по сему (и т. д.)

НИКОЛАЙ.”

Въ С. Петербургѣ 16-го Марта 1836 года.

О СОЮЗѢ БРАЧНОМЪ.

ГЛАВА I

О бракъ между лицами Римско-Ка-
толической Вѣры.

ПОЛОЖЕНІЯ ОБЩІЯ.

Сшашья I.

Бракъ между лицами Римско-Ка-
толической вѣры, составляетъ со-
юзъ, прекращающійся единственно
смертію одного изъ супруговъ.

O MAŁŻEŃSTWIE.

ROZDZIAŁ I.

O małżeństwie pomiędzy osobami
wyznającemi Religiją Rzymsko-Ka-
tolicką.

Prawidła Ogólne.

Artykuł I.

Małżeństwo zawarte między oso-
bami wyznającemi Religiją Rzymsko-
Katolicką stanowi związek kończący
się iedynie ze śmiercią iednego z mał-
żonków.

Статья 2.

Бракъ освящается Церковію, и совершенъ бытъ можетъ не иначе, какъ сообразно правиламъ и обрядамъ церковнымъ.

Статья 3.

Для законнаго совершенія брака требуется:

1-е, чтобы соблюдены были существенныя условія; — 2-е, чтобы не настояло препятствіе, подвергающихъ брачный союзъ уничтоженію, и 3-е, чтобы исполненъ былъ положенный при бракосочетаніи обрядъ. Несоблюденіе законности брака, въ нѣкоторыхъ случаяхъ, влечетъ за собою недействительность оного, а въ другихъ подвергаетъ только участвующихъ лицъ положенному взысканію, оправдывая совершившійся бракъ въ своей силѣ. Случаи недействительности брака опредѣляются Ка-

Artykuł 2.

Małżeństwo może być zawarte tylko w obliczu kościoła, podług przepisów i z dopełnieniem uroczystości religijnych.

Artykuł 3.

Aby małżeństwo było prawnie zawartem potrzeba:

1. ażeby zachowane były warunki istotne do zawarcia onego wymagane; 2. ażeby niezachodziły przeszkody zawarcia małżeńskich związków niedopuszczające; 3. ażeby spełnione zostały uroczystości ustawami kościoła nakazane. Zawarcie nieprawne małżeństwa, pociąga za sobą w niektórych przypadkach nieważność onego; w innych zaś, nienaruszając związku małżeńskiego, ściąga tylko na osoby w zawarciu onego udział mające, kary ninieyszém prawem wskazane. Przypadki nieważności objęte są prawem

ноническимъ правомъ, по силѣ коего они ниже сего подробно означены.

С т а т ь я 4.

Разсмотрѣніе дѣлъ о недѣйствительности брака подлежитъ власти Духовной.

ОТДѢЛЕНІЕ ПЕРВОЕ.

О существенныхъ условіяхъ брака.

С т а т ь я 5.

Существенныя условія для вступленія въ бракъ, суть:

- 1, закономъ опредѣленный возрастъ.
- 2, взаимное согласіе сочетавающихся лицъ.
- 3, дозволеніе родителей или опеки, а для военныхъ, ихъ начальства.
- 4, физическая къ сожитію способность сочетавающихся.

kanoniczném, i na zasadzie tegoż prawa, w prawie ninieyszém wymienione.

А р т ы к у л 4.

Rozpoznawanie spraw o nieważność małżeństwa, należy do zwierzchności duchownej.

ODDZIAŁ PIERWSZY.

O warunkach istotnych do zawarcia małżeństwa.

А р т ы к у л 5.

Warunki istotne do zawarcia małżeństwa są:

1. wiek prawem przepisany;
2. wzajemne zezwolenie stron;
3. pozwolenie rodziców albo opieki, a dla woyskowych, zwierzchniej ich kommandy;
4. zdolność fizyczna stron.

1. О возрастѣ сочетавающихся.

Спашья 6.

Запрещается вступать въ бракъ лицамъ мужескаго пола ранѣе осьмнадцати, а женскаго шеснадцати лѣтъ отъ рожденія.

Спашья 7.

Лица, нарушившія означенное запрещеніе, также родители и опекуны, допустившіе такое нарушение, подвергаются денежному штрафу; священникъ же, венчавшій бракъ, сверхъ денежнаго штрафа, подлежащій еще особому церковному исправительному (дисциплинарному) наказанію.

Спашья 8.

Бракъ признается недействительнымъ, если, при совершеніи онаго, жениху не было чешырнадцати, а невестѣ, двѣнадцати лѣтъ отъ рожденія.

1. О віку stron.

Артыкулъ 6.

Мężczyzna przed ukończeniem lat ośmnastu, a kobieta przed ukończeniem lat szesnastu, nie mogą wchodzić w związek małżeński.

Артыкулъ 7.

Strony wykraczające przeciwko powyższemu zakazowi, tudzież rodzice i opiekunowie też wykroczenie dopuszczający, podpadną karze pieniężnej; duchowny zaś, któryby dał ślub osobie nie mającej potrzebnego wieku, ulegnie karze porządkowej pieniężnej, i karze dyscyplinarnej.

Артыкулъ 8.

Gdyby mężczyzna nie miał w chwili zawarcia związków małżeńskich lat czternastu skończonych, lub kobieta nie miała wtedy lat dwunastu skończonych, małżeństwo jest nieważnem.

2. О взаимномъ согласіи сочетавающихся.

Сшашья 9.

Бракъ считается недѣйствительнымъ, когда, при совершеніи оного, не было взаимнаго согласія сочетающихся лицъ.

Сшашья 10.

Согласіе сочетавающихся лицъ признается недѣйствительнымъ, если испоргнуто насиліемъ, или послѣдовало по ошибкѣ.

Сшашья 11.

Согласіе считается испоргнутымъ по насилію, когда оно вынуждено угрозами, коихъ послѣдствія предсавлялись неизбежными, и коихъ страхъ былъ основашеленъ.

Сшашья 12.

Ошибкою, уничижающею согласіе, считается, когда лице, съ коимъ

2. О wzajemném zezwoleniu stron.

Artykuł 9.

Nie masz małżeństwa tam, gdzie nie zachodzi obydwóch stron zezwolenie.

Artykuł 10.

Zezwolenie osób wchodzących w związek małżeński nie jest ważnem, jeżeli nastąpiło w skutek przymusu lub błędu.

Artykuł 11.

Zachodzi przymus niweczący zezwolenie, skoro jedna ze stron skłoniona była do zawarcia związków małżeńskich przez pogroźki, którym się oprzec nie była w stanie, i które czynione iéy były w ten sposób, iż mogły zastraszyć nawet osobę nietrwożliwą.

Artykuł 12.

Błąd co do tożsamości osoby z któ-

совершенно бракъ, было не по самое, коему дано согласіе.

С т а т ь я 13.

Согласіе жены похищенной недѣйствительно, доколь находишся она во власи похищителя.

С т а т ь я 14.

Недѣйствительно согласіе на вступленіе въ бракъ лицъ, находящихся постоянно въ безуміи. Но лица, подверженныя временнымъ припадкамъ сумашествія, мигушъ, во время здраваго ихъ смысла, изъявляшъ согласіе на бракъ, и сіе согласіе считается дѣйствительнымъ.

3. О дозволеніи родителей или опеки, также военного Начальства.

С т а т ь я 15.

Запрещается лицамъ, не достигшимъ двадцати одного года, вступать въ бракъ безъ дозволенія отца; если

ра zawarty został związek małżeński, czyni nieważném zezwolenie.

Artykuł 13.

Niewiasta porwana nie może zezwalać ważnie na związek małżeński z tym który ją porwał, dopóki w iego znayduie się mocy.

Artykuł 14.

Osoby cierpiące obłąkanie ciągle umysłu, nie mogą ważnego oświadczyć zezwolenia na zawarcie związków małżeńskich. Osoby czasowo téy słabości podpadające, mogą tylko ważne oświadczyć zezwolenie w chwili wolnéy od obłąkania.

3. *O pozwoleniu Rodziców lub Opieki, tudzież pozwoleniu Zwierzchności Woyskowéy.*

Artykuł 15.

Osoby które nie skończyły lat dwudziestu ieden, nie mogą zawierać małżeństwa bez pozwolenia oycy; jeżeli

же онъ умеръ, или состоятъ подъ прещеніемъ, или находясь въ безвѣсномъ ошущствіи, то безъ дозволенія мащери; когда же и ея нѣтъ, то безъ дозволенія опекуна.

Сшашья 16.

Когда недоспигшее двадцати одного года лице, не имѣетъ ни ошца, ни мащери, ни опекуна, то запрещаенію ему вступишь въ бракъ безъ дозволенія опекунскаго начальства.

Сшашья 17.

Опекунъ и опекунское начальство могутъ въ таковомъ дозволеніи опказашь несовершеннолѣтнему въ слѣдующихъ случаяхъ:

- 1, когда лице, желающее вступишь въ бракъ съ несовершеннолѣтнимъ, — развратнаго поведенія, одержимо заразительною болѣзнію, или подвергалось наказанію уголовному, либо исправительному.

oyciec nie żyje, nieobecnym iest, lub bezwłasnowolnym, bez pozwolenia matki; a w niedostatku matki, bez pozwolenia opiekuna.

Artykuł 16.

Jeżeli nie ma oycy, matki, ani opiekuna, osoby które nieskończyły lat dwudziestu ieden, nie mogą zawierać małżeństwa bez pozwolenia zwierzchności opiekunów.

Artykuł 17.

Opiekun i zwierzchność opiekunów, mogą odmówić pozwolenia na związek małżeński nieletniego w przypadkach następujących:

1. jeżeli strona która zamierza połączyć się z osobą nieletnią iest złych obyczajów, jeżeli dotknięta iest chorobą zaraźliwą, jeżeli wycierpiała karę główną lub poprawczą.

2, если въ лѣтахъ, или въ образѣ
воспитанія желающихъ вступити
въ бракъ, есть слишкомъ боль-
шое неравенство.

Сшашья 18.

Опекунъ и нисходящіе родствен-
ники его могутъ вступати въ бракъ
съ лицами, подъ его опекою состоящи-
ми, иначе, какъ по особо данному
на то дозволенію опекунаго началь-
ства, которое при дозволеніи тако-
вомъ обязано повѣрити опекунскіе
отчеты.

Сшашья 19.

Родители могутъ уменьшити до
половины законную часть наследства,
слѣдующую дѣтямъ ихъ, когда дѣ-
ти безъ дозволенія ихъ вступили въ
бракъ прежде достиженія двадцати
одного года. Но правомъ симъ они не
могутъ воспользоваться, если въ по-
слѣдствіи изъявили согласіе на бракъ,
уже совершившійся.

2. jeżeli pomiędzy osobami zamierza-
jącymi zawrzeć związek małżeń-
ski, znaczna zachodzi nierówność
co do wieku lub wychowania.

Artykuł 18.

Opiekun i jego zstępni, nie mogą
wchodzić w związki małżeńskie z oso-
bami pod jego opieką zostającymi, bez
szczególnego pozwolenia zwierzchno-
ści opiekuńczej, która udzielając ta-
kowe pozwolenie, powinna sprawdzić
rachunki opiekuńcze.

Artykuł 19.

Rodzice, których pozwolenie na
związek małżeński jest wymagane, mo-
gą zmniejszyć o połowę część nieroz-
rządzalną dzieciom swym, bez tegoż
pozwolenia, przed skończeniem lat dwu-
dziestu jeden, zawierającym małżeń-
stwo: prawo to nie służy rodzicom
jeżeli po zawarciu ślubów małżeńskich
pozwolenie swe objawili.

Сшашья 20.

Лицамъ, сослѣющимъ въ военной службѣ, запрещается вступать въ бракъ, безъ дозволенія ихъ начальства.

Сшашья 21.

Священникъ, обвинявшій несовершеннолѣтнее лице безъ дозволенія его отца, матери, опекуна или опекуника, го начальства, подвергается денежному штрафу и особому сверхъ того церковному исправительному наказанію. Таковому же штрафу и наказанію подлежитъ Священникъ, обвинявшій лице, сослѣющее въ военной службѣ, безъ дозволенія его начальства. Самъ же нарушитель запрещенія подвергается взысканію по усмотрѣнію военного начальства.

Artykuł 20.

Osoby w służbie wojskowej zostające, nie mogą zawierać małżeństwa bez pozwolenia zwierzchniej komendy.

Artykuł 21.

Duchowny któryby dopełnił obrzędu ślubu religijnego osoby nieletniej, bez pozwolenia jej oycy, matki, opiekuna, lub zwierzchności opiekunczej, podpadnie karze pieniężnej porządkowej i karze dyscyplinarnej; podobnymże karom podpadnie duchowny któryby przystąpił do obchodu małżeństwa osoby w służbie wojskowej zostającej, bez pozwolenia jej zwierzchniej komendy. Wojskowy wykraczający przeciw powyższemu zakazowi, ulegnie także karze porządkowej, którą jego własna zwierzchność wyrzecze.

4. О физической способности сочетающихся.

Спашья 22.

Если доказано будетъ, что одно изъ сочетавшихся лицъ, до совершенія брака, по неизлечимой неспособности, не въ состояніи было исполнять супружескихъ обязанностей, то бракъ таковой можетъ, по просьбѣ другаго лица, признанъ быть недействительнымъ.

ОТДѢЛЕНІЕ ВТОРОЕ.

О пренятствіяхъ, подвергающихъ
бракъ уничтоженію.

Спашья 23.

Существенныя пренятствія къ браку, подвергающія его уничтоженію и по совершеніи, суть:

- 1, иновѣріе (*disparitas cultus*).
- 2, прежній брачный союзъ, законно не уничтоженный.
- 3, духовный обѣтъ и священство.

4. O zdolności fizycznej stron.

Artykuł 22.

Jeżeli jedna ze stron znajdowała się już przed zawarciem związku małżeńskiego w niemocy wiecznej, czyli nieuleczonей, wykonywania powinności małżonka, małżeństwo może być, na żądanie drugiej strony, uznanem za nieważne.

ODDZIAŁ DRUGI.

O przeszkodach niedopuszczających
zawarcia małżeństwa.

Artykuł 23.

Stanowią przeszkody niedopuszczające zawarcia związku małżeńskiego, a nawet po zawarciu małżeństwa unieważniające:

1. różność religii (*disparitas cultus*),
2. wielożeństwo,
3. śluby zakonne i wyższe święcenia,

- 4, пресступленіе.
- 5, родство и свойство.
- 6, правила общественной благопристойности (*honestas publica*).

1. Иновѣріе.

Сшашья 24.

По иновѣрію не допускаются браки лицъ Римско-Католической вѣры съ нехристіанами.

2. Прѣжній брачный союзъ, законно-неуничтоженный.

Сшашья 25.

Мужъ одну только жену, и жена одного только мужа въ одно и то же время имѣть можешь. По сему запрещается вступать въ новый бракъ во время существованія прѣжняго, законно неуничтоженнаго.

Сшашья 26.

Лице, уличенное въ двоебрачіи, даже и по смерти законнаго супруга,

4. przestępstwo,
5. pokrewieństwo i powinowactwo,
6. przystoynosc publiczna.

1. Różność religii.

Artykuł 24.

Różność religii stanowi przeszkodę do małżeństwa pomiędzy osobami wyznającymi religią rzymsko-katolicką i osobami nienależącymi do żadnego z wyznań chrześcijańskich.

2. Wielożeństwo.

Artykuł 25.

Maż jedną tylko żonę, a żona jednego tylko męża w jednymże czasie mieć może. Nie można wchodzić w następne związki małżeńskie, dopóki trwa poprzednie małżeństwo prawnie nieunieważnione.

Artykuł 26.

Osoba, która się stała winną wielożeństwa, nie może, nawet po śmierci

не можешъ вступашъ въ бракъ съ со-
общникомъ такого прешупленія.

3. Духовный обѣтъ и священство.

Сшашья 27.

Монашескую лица, давши
обѣтъ цѣломудрія, и духовные имѣю-
щіе степени священства, какъ по:
подіаконы, діаконы и іереи, не мо-
гутъ вступашъ въ бракъ.

4. Прешупленіе.

Сшашья 28.

Прелюбодѣніе сопряженное съ убій-
ствомъ одного изъ супруговъ, сошта-
вляетъ прешупленіе къ браку вино-
ваго съ его участникомъ; такое
же прешупленіе составляетъ прелю-
бодѣніе, сопряженное со взаимнымъ
обещаніемъ виновныхъ, вступивъ въ
бракъ, въ случаѣ смерти невиннаго
супруга.

правого маѣонка, zawierać ślubów
ze współ-sprawcą popełnionego przez
nią przestępstwa.

3. Śluby zakonne i wyższe święcenia.

Artykuł 27.

Osoby, które w zakonie wykona-
ły ślub czystości, i duchowni, którzy
przyjęli wyższe święcenie, iako to:
subdyakoniat, dyakoniat, albo kapłań-
stwo, nie mogą zawierać ślubów ma-
żeńskich.

4. Przestępstwo.

Artykuł 28.

Cudzołóstwo połączone z morder-
stwem iednego z maѣonków, stanowi
przeszkodę do maѣonstwa między o-
sobą, która się cudzołóstwa dopuściła,
i iey współsprawcą; takąż przeszkodę
stanowi cudzołóstwo, połączone z przy-
rzeczeniem pobrania się, na przypadek
śmierci niewinnego maѣonka.

Статья 29.

Лице умершвившее своего супруга, или подговорившее къ тому посягательное лице, не можешь вступать въ бракъ, ни съ виновникомъ, ни соучастникомъ сего преступленія.

5. Родство и свойство.

Статья 30.

Родство и свойство, возникающее изъ союзовъ, не только законныхъ, но и сожитій незаконныхъ, составляетъ препятствіе къ браку между всѣми восходящими и нисходящими въ прямой линіи.

Статья 31.

Въ боковой линіи, родство и свойство возникающее изъ союзовъ законныхъ, составляетъ препятствіе къ браку, до четвертой канонической степени включительно.

Artykuł 29.

Osoba, która się dopuściła morderstwa na osobie swego małżonka, lub zmówiła się w tym celu z osobą trzecią, nie może zawierać małżeństwa ze sprawcą, współsprawcą, ani współnikiem popełnionego morderstwa.

5. Pokrewieństwo i Powinowactwo.

Artykuł 30.

Pokrewieństwo i powinowactwo, wynikające, bądź z prawych, bądź z nieprawych związków, stanowi przeszkodę do małżeństwa w linii prostej pomiędzy wszystkimi wstępnymi i zstępными.

Artykuł 31.

W linii pobocznej pokrewieństwo i powinowactwo, wynikające z prawych związków, stanowi przeszkodę do małżeństwa, aż do czwartego stopnia kanonicznego włącznie.

Статья 32.

Родство и свойство въ боковой линіи, возникающее изъ сожигній незаконныхъ, составляетъ препятствіе къ браку: родство между родными, до четвертой канонической степени включительно, свойство же между свойственниками, до второй канонической степени включительно.

Статья 33.

Родство духовное составляетъ препятствіе къ браку:

- 1, между лицомъ крестившемъ, съ одной, и лицомъ пріившимъ крещение и родителями его, съ другой стороны;
- 2, между лицомъ пріившимъ крещение или конфирмованнымъ, и родителями его, съ одной, и восприимцами, съ другой стороны.

Артикулъ 32.

Pokrewieństwo i powinowactwo w linii poboczney, wynikające z nieprawych związków, stanowi przeszkodę do małżeństwa, a mianowicie: pokrewieństwo pomiędzy krewnymi, aż do czwartego stopnia kanonicznego włącznie; powinowactwo, pomiędzy powinowatemi, aż do drugiego stopnia kanonicznego włącznie.

Артикулъ 33.

Pokrewieństwo duchowne stanowi przeszkodę do zawarcia małżeństwa:

1. pomiędzy osobą dającą chrzest, z iednéj strony, a osobą chrzest przyjmującą i iéy rodzicami, z drugiéj strony;
2. pomiędzy osobą chrzest przyjmującą, lub bierzmowaną i iéy rodzicami, z iednéj strony, a oycem i matką chrzestną, iub osobami do bierzmowania podającemi, z drugiéj strony.

Спашья 34.

Восприемниками при крещеніи признаются тѣ только лица, кошорыя, составляя первую чешу, дѣйствительно воспринимали младенца отъ купели, и когда соблюденъ весь установленный приномъ обрядъ.

Спашья 35.

Родство и свойство гражданское составляетъ препяшствіе къ браку:

- 1, между усыновившимъ и усыновленнымъ и его нисходящими;
- 2, между усыновленными и отъ брака рожденными дѣтьми одного и того же лица;
- 3, между усыновившимъ и женою, или мужемъ лица усыновленного;
- 4, между усыновленнымъ и женою, или мужемъ лица усыновившаго.

Artykuł 34.

Rodzicami chrzestnemi są tylko osoby trzymające dzieci do chrztu w pierwszém parze, i wtedy gdy chrzest udzielony był uroczystie ze zwykłemi ceremoniami.

Artykuł 35.

Pokrewieństwo i powinowactwo cywilne stanowi przeszkodę do małżeństwa:

1. pomiędzy osobą przysposabiającą, osobą przysposobioną i ich zstępными;
2. pomiędzy dziećmi przysposobionemi i dziećmi z małżeństwa spłodzonymi z iednéj i téj samej osoby;
3. pomiędzy przysposabiającym i małżonkiem przysposobionego;
4. pomiędzy przysposobionym i małżonkiem przysposabiającego.

Сшашья 36.

Духовною властію могутъ разрѣшаемы бытъ препящствія къ браку, по родству и свойству, въ боковыхъ линіяхъ, во второй и послѣдующихъ каноническихъ степеняхъ. — Также властью можешь равномерно разрѣшать препящствія къ браку, возникающія отъ родства и свойства духовнаго и гражданскаго.

6. Препящствія уничтожающія бракъ по нравственнымъ уваженіямъ.

Сшашья 37.

Когда предъ бракомъ учиненъ и законно совершенъ былъ сговоръ, въ присутствіи духовнаго лица и свидѣтелей, то одно изъ сговоренныхъ лицъ, не можешь уже вступать въ бракъ съ родственниками въ первой канонической степени другаго. Бракъ таковой признается противнымъ общественной благопристойности.

Артыкулъ 36.

Duchowna władza mocną jest, przez dyspensę, usunąć przeszkody do małżeństwa, wynikające z pokrewieństwa w linii bocznej, w drugim stopniu kanonicznym i dalszych. Ta władza mocną jest również, przez dyspensę usunąć przeszkody, wynikające z pokrewieństwa w linii bocznej, z pokrewieństwa i powinowactwa duchownego i cywilnego.

6. Przystoyność publiczna.

Артыкулъ 37.

Nie może, dla przystoyności publicznej, zawierać małżeństwa, strona zaręczona z krewnymi w pierwszym stopniu kanonicznym drugiej strony, jeżeli zaręczyny były zawarte uroczyscie, ważnie, przy kapłanie i świadkach.

Слѣдствіе 38.

Если бракъ пѣльснмъ союзомъ не совершился, и по рѣшенію духовной власпи признанъ будешъ недѣйствительнымъ, или прекращенъ смертію, либо вступленіемъ одного изъ супруговъ въ монашество, то оставшійся супругъ, по правиламъ общеспвенной благоприспойности, не можешъ уже вступать въ бракъ съ родственниками перваго, до четвершой канонической степени включительно. Если же первый бракъ признанъ недѣйствительнымъ по недослапкѣ добровольнаго согласія, въ такомъ случаѣ правила общеспвенной благоприспойности препяшствія составляютъ не могутъ.

Слѣдствіе 39.

Препяшствія къ браку, возникающія отъ нарушенія правилъ общеспвенной благоприспойности, мо-

Jeżeli małżeństwo, w którym spełnienie powinności małżeńskięy nie nastąpiło, unieważnionem zostało przez wyrok władzy duchowney, albo jeżeli rozwiązane zostało przez śmierć lub wstąpienie do zakonu iednēy strony, wówczas nie będzie mógł drugi małżonek, dla przystoyności publicznej, zawierać ślubów z krewnymi współmałżonka swego, aż do czwartego stopnia kanonicznego włącznie. W przypadku jednak, gdyby małżeństwo pierwsze unieważnionem zostało, dla braku zezwolenia, żadna przeszkoda z powodu przystoyności publicznej nie zachodzi.

Artykuł 39.

Przeszkoda do małżeństwa, wynikająca z przystoyności publicznej, mo-

гущь разрешаемы бышь духовного
власцію.

Сшашья 40.

Во всѣхъ случаяхъ, когда посту-
пятъ просьбы о разрешеніи препяш-
ствій къ браку, духовная власць не-
медленно извѣщаетъ о томъ Главное
Управление Духовныхъ дѣлъ, съ при-
совокупленіемъ и свѣдѣнія о последо-
вавшихъ по просьбамъ шѣмъ опреде-
леніяхъ.

ОТДѢЛЕНІЕ ТРЕТІЕ.

О брачныхъ обрядахъ.

Сшашья 41.

Желающій вступитъ въ бракъ,
долженъ увѣдомишь о семъ священ-
ника своего прихода. Священникъ
обязанъ предварительно удостовѣ-
риться во взаимномъ согласіи соче-
тающихся, и за семъ произвѣсши

że bydź ustunięta przez dyspensę wła-
dzy duchownej.

Artykuł 40.

Władza duchowna obowiązana
jest uwiadomić natychmiast Kommis-
sya Rządową Spraw Wewnętrznych
Duchownych i Oświecenia Publiczne-
go, w każdym razie, tak o zamiesio-
nych do nię podaniach celem uzyska-
nia dyspens, iako i o sposobie, w ia-
kim te podania rozwiązane zostały.

ODDZIAŁ TRZECI.

O uroczystościach małżeńskich.

Artykuł 41.

Osoby, które pragną wstąpić w zwią-
zek małżeński, powinny uwiadomić
o zamiarze swym proboszcza parafii,
w którę są zamieszkałe. Obowią-
zkiem jest proboszcza przekonać się
poprzednio o wzajemném stron zezwo-
leniu, a następnie ogłosić, w trzech po

въ церкви съ каѳедры, въ три воскресенья сряду, оглашеніе о предполагаемомъ бракѣ.

Сшашья 42.

При оглашеніи, священникъ объявляетъ имена, прозванія, состояніе и мѣсто жительства сочешающихся и родишелей ихъ, и за симъ въ тотъ же день записываетъ, сверхъ поименованныхъ подробностей, число, часъ и мѣсто произведеннаго оглашенія.

Сшашья 43.

Оглашеніе производится какъ въ приходѣ невесты, такъ и въ приходѣ жениха. Если одно изъ сихъ лицъ, или оба они въ настоящемъ мѣсцѣ жительства проживали не болѣе трехъ мѣсяцевъ, то должны были оглашены сверхъ того и въ приходской церкви прежняго мѣста жительства.

sobie идących niedzielach, w kościele, z ambony, zapowiedzi o zamierzonym związku małżeńskim.

Артикулъ 42.

Zapowiadający ogłosi imiona, nazwiska, powołanie i zamieszkanie przyszłych małżonków, oraz imiona, nazwiska, powołanie i zamieszkanie ich rodziców; następnie, w spisany akcie tegoż samego dnia, oprócz szczegółów powyższych, wymieni dzień, godzinę i miejsce ogłoszenia.

Артикулъ 43.

Zapowiedzi ogłoszone będą w parafii każdego z przyszłych małżonków. Jeśli jeden z nich, lub obadwa, nie dłużej mieszkają w jednym miejscu iak trzy miesiące, wówczas zapowiedzi nadto w kościele parafialnym poprzedzającego ich zamieszkania nastąpić powinny.

Сшашья 44.

Если въ теченіи шести мѣсяцевъ со дня перваго оглашенія, бракосочетаніе не состоится, то оное совершившися можетъ не иначе, какъ по произведеніи новаго оглашенія.

Сшашья 45.

Духовной власи предославляешся разрѣшашъ случаи, когда оглашеніе, вмѣсто трехъ разъ, можетъ бытъ совершаемо только однажды; но въ сихъ случаяхъ одно оглашеніе необходимо.

Сшашья 46.

Если духовною власію разрѣшено ограничиться однимъ только оглашеніемъ, то бракосочетаніе совершено бытъ можетъ не прежде, какъ на четвертый день послѣ сего оглашенія.

Artykuł 44.

Jeżeli obrzęd ślubu nie został w ciągu sześciu miesięcy od ostatniéj zapowiedzi dopełnionym, takowy nie może nastąpić iak za poprzedniém zapowiedzi ponowieniem.

Artykuł 45.

Władza duchowna mocną jest dozwalać, w szczególnych przypadkach, aby zamiast trzechkrotnego ogłoszenia zapowiedzi, iedno tylko iéy ogłoszenie nastąpiło. Wszelako w każdym przypadku iedna zapowiedź jest niezodzownie potrzebną.

Artykuł 46.

Jeżeli władza duchowna uwolniła od drugiey i trzeciéj zapowiedzi, obrzęd ślubu religijnego dopiero po upłynieniu trzech dni od dnia ogłoszenia pierwszéj i ostatniéj zapowiedzi, nielicząc tegoż dnia, dopełnionym być może.

Сшашья 47.

Дозволяется священнику совершать бракосочетаніе и безъ оглашенія, въ нижеслѣдующихъ случаяхъ:

- 1, когда женихъ неожиданно отправляется по дѣламъ службы, въ дальній или опасный путь;
- 2; когда вступающъ въ бракъ шакія лица, копорыя и прежде всѣми счисляемы были сосшоящими въ союзъ супружескомъ.

Сшашья 48.

Бракосочетаніе совершается въ церкви публично, въ присушествіи по крайней мѣрѣ двухъ свидетелей, въ шомъ приходѣ, гдѣ имѣетъ жинельство одна изъ сочешавающихся споронъ, мѣшнымъ священникомъ, или заступающимъ его мѣшо. Въ другомъ же приходѣ и другому священнику дозволяется совершать брако-

Артыкулъ 47.

W następnych przypadkach wolno iest duchownemu przystąpić do dania ślubu bez zapowiedzi:

- 1, gdy przyszły małżonek wybierać się ma nagle w długą lub niebezpieczną podróż, w interesach rządowych;
- 2, gdy osoby, o których powszechnie mniemano, iż zostaią w związku małżeńskim, pragną dopełnić obrzędu ślubu religijnego.

Артыкулъ 48.

Obrzęd ślubu małżeńskiego dopełnionym byдъ winien w kościele, publicznie, w obecności dwóch świadków przynaymnięy, przez proboszczа parafii, w któręy ieden z przyszłych małżonków iest zamieszkały, lub przez iego zastępcę. Jednak ślub dany byдъ może w innęy parafii, i przez innego duchownego, бадъ за zwoleniem prze-

сочетаніе не иначе, какъ съ согласія священника подлежащаго прихода, либо съ разрѣшенія епархіальнаго начальства.

Статья 49.

Мѣстомъ жишельства сочетавающихся, и надлежащимъ для бракосочетанія приходомъ, признается по мѣсно и по мѣсту приходъ, въ коихъ сочетавающіеся имѣли постоянное пребываніе въ теченіи шести мѣсяцевъ. Если же лица сіи проживали прежде и въ другой епархіи, то для нихъ удваивается означенный срокъ.

Статья 50.

Военныя и другія лица, неимѣющія постоянного жишельства, могутъ быть вѣчаемы священникомъ того прихода, въ которомъ временно проживають.

łożonego właściwéy parafii, bądź za pozwoleniem zwierzchności dyecezalnéy.

Artykuł 49.

Zamieszkanie stron i właściwość proboszcza co do obrzędu ślubnego, wynika z pobytu ich sześciomiesięcznego w iednéy parafii. Jednak ten przeciąg czasu liczy się podwójnie, jeżeli strony mieszkały poprzednio nie w téy dyecezyi, w którém ślub ma być dany.

Artykuł 50.

Csobom, które nie mają stałego zamieszkania, iako to: woyskowym i innym, może być ślub dany przez proboszcza, w parafii, w którém chwilowo przebywają.

Статья 51.

Бракъ недѣйствителенъ, если совершенъ:

1-е, не надлежащимъ священникомъ, безъ согласія приходскаго священника, либо епархіальнаго начальника; и 2-е, если совершенъ не при двухъ по крайней мѣрѣ свидѣтеляхъ.

Статья 52.

Священникъ, прежде совершенія брачнаго обряда, обязанъ осведомиться: не предстоитъ-ли препятствіи къ браку, изчисленныхъ въ Отдѣленіи II. сей Главы. Если откроется какое-либо препятствіе, то бракосочетаніе останавливается.

Статья 53.

Священникъ также обязанъ, прежде бракосочетанія, потребовать мѣшрическія свидѣтельства о рожденіи сочещающихся; а если одно изъ

Артикулъ 51.

Матѣнство іест nieważne, іеśli ślub był dany:

1) przez duchownego niewłaściwego i niemającego na to upoważnienia od przełożonego parafii iednego z małżonków, lub od zwierzchności dycecezalnéy; 2) nie w obecności dwóch przynaymniéy świadków.

Артикулъ 52.

Обowiązkiem іест proboszcza przekonać się, przed przystąpieniem do obrzędu ślubnego, czy nie zachodzą przeszkody wymienione w oddziale drugim ninieyszego rozdziału, i za odkryciem którэй z nich, wstrzymać się z daniem ślubu.

Артикулъ 53.

Proboszcz, przed przystąpieniem do dania ślubu, obowiązany іест także, żądać złożenia sobie aktu urodzenia przysłych małżonków, lub іеżeli іеден

сихъ лицъ, или оба они вдовые, то и свидѣтельствва о смерти перваго супруга. Опъ соблюденія сего правила освобождается священникъ, когда онъ лично и дословѣрно извѣстенъ, какъ о достиженіи сочешавающимися узаконеннаго для вступленія въ бракъ возраста, такъ и о смерти прежнихъ супруговъ, если они вдовые.

Сшашья 54.

Въ случаѣ зашрудненія представивъ сіи свидѣтельствва, священникъ можетъ основаться на показаніи двухъ извѣстныхъ ему свидѣтелей. Показаніе сіе одбирается священникомъ, мирнымъ судьей, или даже бургомистромъ или войшомъ, и записывается въ метрической книгѣ.

Сшашья 55.

Если въ новый бракъ вступаетъ лице, коего прежній бракъ признанъ

z nich iest wdowcem lub wdową, aktu zeyścia poprzedniego małżonka, wyiawszy przypadek, w którymby osobistą i niewątpliwą posiadał wiadomość, że strony mają lata potrzebne do zawarcia małżeństwa, lub że poprzednie ich związki małżeńskie ze śmiercią współmałżonka ustały.

Артикулъ 54.

Jeżeliby zachodziła trudność w otrzymaniu aktów urodzenia lub zeyścia, duchowny dopełniający obrzędu ślubnego, może poprzestać na świadectwie dwóch osób, dobrze mu znanych. Zeznania ich przyjęte do protokołu przez proboszcza, sąd pokoju, burmistrza, lub wóytę, dołączone być winny do xięgi stanu cywilnego.

Артикулъ 55.

Jeżeli wstepuie w nowe związki małżeńskie osoba, której poprzednie

недѣйствительнымъ, и если о томъ, въ содержимой въ приходѣ мѣстической книгѣ, свѣденія не имѣются, то лице таковое обязано представить священнику засвидѣтельствующую духовною властію копію съ приговора объ уничтоженіи прежняго брака.

Спашья 56.

Писменное дозволеніе военнаго, или опекунскаго начальства, на вступленіе въ бракъ, должно представлено быть священнику въ подлинникѣ. — Дозволеніе родителей и опекуновъ, если не находясь они лично при вѣнчаніи, можетъ изъяснено быть въ свѣдѣтельствѣ, подписано частнымъ или домашнимъ порядкомъ, каковое свѣдѣтельство прилагается къ мѣстической книгѣ. Но подпись на ономъ рѣшѣ, должна засвидѣтельствована быть въ присутственномъ мѣстѣ.

małżeństwo unieważnioném zostało, i jeżeli o tém unieważnieniu xiegi stanu cywilnego, przez proboszcza utrzymywane, wzmianki nie zawierają, osoba pomieniona winna złożyć proboszczowi, poświadczoną przez duchowną władzę kopią wyroku, uznającego poprzednie małżeństwo za nieważne.

Artykuł 56.

Pozwolenie zwierzchności wojskowej lub opiekuńczej na małżeństwo, złożoném bydź winno duchownemu w oryginale. Pozwolenie rodziców i opiekunów, jeżeli nie są obecnymi obrzędowi ślubu, może być objawione w akcie z podpisem prywatnym, i ten akt dołączonym będzie do xiegi małżeństw; iednak podpis prywatny będzie musiał bydź poświadczony przez władzę sądową, lub administracyią.

Сшашья 57.

Если священникъ, приступая къ вѣнчанію брака, достоверно не знаетъ, съ котораго времени сочѣтававшееся лице проживаетъ въ его приходѣ, то обязанъ поспребовать о томъ свидѣтельство мѣстной полиціи.

Сшашья 58.

По совершеніи бракосочетанія священникомъ, который ведетъ приходскую метрическую книгу, записывается въ оную бракъ при двухъ свидѣтеляхъ. Въ запискѣ сей излагается:

- 1, Означеніе имени, прозванія, состоянія, мѣста рожденія и жительства, также лѣтъ каждого изъ супруговъ.
- 2, Означеніе имени, прозванія, состоянія и мѣста жительства ихъ родителей.

Artykuł 57.

Jeżeli proboszcz przystępujący do obrzędu ślubu, nie ma pewności względem przeciągu czasu, przez który strony mieszkają w jego parafii, obowiązany jest domagać się złożenia sobie w tym celu świadectwa miejscowej policyi.

Artykuł 58.

Po dopełnionym obrzędzie religijnym, proboszcz utrzymujący księgę aktów stanu cywilnego, spíše w przytomności dwóch świadków, akt cywilny, obeymujący w sobie:

1. Imiona, nazwiska, powołanie, miejsce urodzenia, zamieszkanie i wiek małżonków.
2. Imiona, nazwiska, powołanie i zamieszkanie ojców ich i matek.

- 3, Дозволеніе родителей, опеки и военного начальства, въ шѣхъ случаяхъ, когда таковое по закону требуется.
- 4, Означеніе мѣста и времени когда производимо было оглашеніе; если же онаго вовсе не было, указаніе, какимъ начальствомъ и когда именно дано было на то разрѣшеніе.
- 5, Когда обвѣнчано лице, состоявшее уже прежде въ бракѣ, то означеніе времени прекращенія или уничтоженія прежняго брака.
- 6, Объявленіе супруговъ: заключили-ли они предбрачный договоръ объ имѣніи, и въ случаѣ заключенія, указаніе числа и мѣста совершенія онаго, также ношаріуса (регента), у коего предбрачное условіе то записано.

3. Pozwolenie rodziców, opieki i zwierzchności wojskowej, w przypadkach, w których prawo tego wymaga.
4. Wymienienie dnia i miejsca, w których nastąpiły zapowiedzi, lub, jeżeliby nie było zapowiedzi, wymienienie zwierzchności, która uwolniła od ich ogłoszenia, tudzież datę dyspensy.
5. W przypadku zawierania małżeństwa przez osobę, która była w poprzednich związkach małżeńskich, wzmiankę o czasie, w którym pierwsze małżeństwo ustało, lub unieważnione zostało.
6. Oświadczenie małżonków, czy zawarli lub nie, umowę przedślubną; a w pierwszym przypadku, wymienienie daty i miejsca iéy zawarcia, oraz reienta, przed którym zawartą została.

7. Означеніе имени, прозванія, состоянія, лѣтъ и жилищъ свидѣтелей, съ присовокупленіемъ: состоятъ ли они съ супругами въ родствѣ или свойствѣ, со стороны ли отца или матери, и въ какой именно степени.

8. Удостовереніе священника и свидѣтелей, что бракосочетаніе совершено согласно церковному обряду.

Статья 59.

Священникъ, совершившій обрядъ бракосочетанія вопреки постановленій, въ опредѣленіи семъ изъясненныхъ, подвергается за то исправительному наказанію.

7. Имя, назвіе, поволеніе, вѣкъ и замѣшканіе свидѣковъ, іезели сѧ крѣвными или повинуватыми маѣонковъ; вымѣненіе зъ кѣорѣы строны і въ іакімъ стопніу.

8. Оѣвѣдченіе духовного і ѣвѣдковъ, ізъ маѣонствѣо релігійне заварѣтѣмъ зѣстало.

Артикулъ 59.

Духовный, кѣорѣыбы допѣлнѣлъ обрѣду ѣлубу маѣонствѣа заварѣтого зъ прекрѣченіемъ розпорѣдженѣвъ въ нѣнѣйшымъ оддѣалѣ обѣѣтыхъ, подпаднѣе карѣе дысцыплнарнѣеы.

ОТДѢЛЕНІЕ ЧЕТВЕРТОЕ.

О прекращеніи брака и супружескаго сожитія.

Сшашья 60.

Бракъ вовсе прекращается:

- 1, въ случаѣ смерти одного изъ супруговъ;
- 2, когда бракъ духовною властію признанъ будещь недѣйствительнымъ;
- 3, когда, до совершенія брака шѣлеснымъ союзомъ, одна изъ сторонъ приметъ на себя духовный обѣтъ.

Сшашья 61.

Прекращеніе и въ семъ последнемъ случаѣ брачнаго союза, опредѣляется приговоромъ духовной власпи. А лицу, оставшемуся свободнымъ, предоставляется право вступить въ новый бракъ.

ODDZIAŁ CZWARTY.

O aстаніu i rozwiązaniu małżeństwa, i uстаніu pożycia małżeńskiego.

Artykuł 60.

Małżeństwo ustaie:

1. przez śmierć iednego z małżonków;
2. w skutek wyroku władzy duchowney stanowiącego nieważność;
3. małżeństwo niespełnione fizycznie, rozwiązuie się przez wstąpienie iednego z małżonków do zakonu, i wykonanie tamże ślubu czystości.

Artykuł 61.

Rozwiązanie małżeństwa w ostatnim z powyższych przypadków, wyrzeczonem być powinno przez zwierchność duchowną, i wolno iest małżonkowi, który do zakonu nie wstąpił, nowe zawrzeć związki małżeńskie.

Сшашья 62.

Брачное сожитіе прекращается разлученіемъ супруговъ отъ сшолы и ложа. Сіе разлученіе опредѣляется духовною власшю, по просьбѣ одного изъ супруговъ:

- 1, за прелюбодѣянне;
- 2, въ случаѣ жестокаго съ нимъ обхожденія другаго супруга;
- 3, въ случаѣ, когда одинъ изъ супруговъ уличенъ будещъ въ пресшупленіи или пресшупкѣ, подвергающемъ его суду и наказанію уголовному, или когда онъ понуждалъ другаго къ учиненію пресшупленія.

Сшашья 63.

Не допускается просьба о разлученіи за прелюбодѣянне, если найдено будещъ, что обвиняющая сторона и сама виновна въ нарушеніи супружеской вѣрности, или когда нарушеніе изглажено прощеніемъ.

Артыкулъ 62.

Pożycie małżeńskie ustaie, w skutek rozłączenia co do stołu i łóża. Rozłączenie co do stołu i łóża, może być wyrzeczone przez zwierzchność duchowną, na żądanie iednego z małżonków:

1. z powodu cudzołóstwa;
2. z powodu ciężkich obelg doznanых od współmałżonka;
3. w razie, gdy ieden ze współmałżonków dopuszcza się zbrodni lub występków, lub znagła drugiego do popełnienia onych.

Артыкулъ 63.

Nie służy małżonkowi pokrzywdzonemu skarga o rozłączenie co do stołu i łóża z powodu cudzołóstwa, jeżeli sam dopuścił się tego przestępstwa, lub jeżeli przebaczył stronie winney.

Сшашья 64.

Невинная въ шакомъ случаѣ спора, можетъ въ послѣдствіи требовать возстановленія супружескаго сожитія.

Сшашья 65.

Мужъ, не имѣетъ права просить о разлученіи отъ него жены за прелюбодѣяніе, если имъ самимъ она къ тому была понуждаема, или когда силою была принуждена къ нарушенію супружеской вѣрности.

Сшашья 66.

Разлученіе можетъ опредѣляемо быть и по взаимному согласію супруговъ, но не иначе, какъ въ случаѣ уважительныхъ причинъ.

Сшашья 67.

Разлученіе можетъ духовною властію опредѣляемо быть, на время опредѣленное и неопредѣленное.

Artykuł 64.

Strona niewinna ma prawo żądać w powyższym przypadku, aby pożyacie małżeńskie, które ustało z mocy wyroku, było następnie przywróconém.

Artykuł 65.

Mąż nie ma prawa żądać rozłączenia co do stołu i łóża z powodu cudzołóstwa, jeżeli sam skłonił żonę do popełnienia tego przestępstwa, lub jeżeli gwałtem przymuszona była do przełamania wiary małżeńskiej.

Artykuł 66.

Rozłączenie co do stołu i łóża, może być żądane i w skutek wzajemnego zezwolenia, lecz tylko dla przyczyn godziwych.

Artykuł 67.

Rozłączenie co do stołu i łóża, może być wyrzeczone przez zwierzchność duchowną, na czas ograniczony, lub nieograniczony.

ОТДѢЛЕНІЕ ПЯТОЕ.

О срокахъ для вступленія въ новый
бракъ.

Статья 68.

Запрещается лицамъ женскаго пола, находившимся уже въ замужествѣ, вступать въ новый бракъ, прежде истечения десяти мѣсяцевъ со дня смерти ихъ супруговъ, или со дня признанія перваго брака ихъ недѣйствительнымъ. За нарушение сего запрещенія, подвергающагося онѣ денежному штрафу, которому подлежатъ и родители и опекуны ихъ, давшіе на шатовый бракъ дозволеніе.

Статья 69.

Запрещается лицамъ, какъ мужскаго, такъ и женскаго пола, коихъ бракъ признанъ недѣйствительнымъ, вступать, при жизни другаго супруга, въ новый бракъ, прежде истече-

ODDZIAŁ PIĄTY.

O terminach do wstąpienia w nowe
związki małżeńskie.

Artykuł 68.

Zabrania się kobietom, które w poprzedniem zostawały małżeństwie, wchodzić w nowe związki małżeńskie, aż dopiero po upływie dziesięciu miesięcy, od dnia, w którym poprzednie ustały, ze śmiercią męża, lub uznane zostały za nieważne. Za wykroczenie przeciw temu zakazowi, ulegną one karze pieniężnej, która to kara rozciągniętą będzie także na rodziców i opiekunów, pozwoleniem swém zawarcie małżeństwa upoważniających.

Artykuł 69.

Zabrania się, tak kobietom, iako też mężczyznom, których małżeństwo uzna-

нія прехъ лѣтъ съ воспослѣдованія
оковчашельнаго въ судъ 2-й или 3-й
степеней приговора о недѣйсвишель-
ности перваго ихъ брака, если при-
знание сей недѣйсвишельности по-
слѣдовало: а) по физической неспо-
собности одного изъ супруговъ; б)
по родству въ боковой линіи второй
и послѣдующихъ каноническихъ сте-
пеней; в) по свойству въ боковой ли-
ніи всѣхъ запрещенныхъ степеней;
д) по духовному родству; е) по род-
ству и свойству гражданскому, и ф)
по нарушенію правилъ общественной
благопристойности. Но соблюденію
сего срока не подлежатъ лица, кото-
рыхъ, по признаніи брака ихъ недѣй-
свишельнымъ, по родству и свойс-
тву, въ означенныхъ выше степеняхъ,
также по нарушенію правилъ обще-
ственной благопристойности, поже-
лають возобновить прежній унчипю-

не zostało za nieważne z powodu:
a) niezdolności fizycznėj iednėj ze
stron; b) pokrewieństwa w linii bo-
cznėj w drugim stopniu kanonicznym
i dalszych; c) powinowactwa w linii bo-
cznėj we wszystkich zakazanych sto-
pniach; d) pokrewieństwa duchowne-
go; e) pokrewieństwa i powinowactwa
cywilnego; f) przystoyności publi-
cznėj, — zawierać, za życia współ-
małżonka, nowego małżeństwa, aż po
upłynieniu lat trzech, od dnia, w któ-
rym zapadł ostateczny wyrok, uzna-
jący nieważność poprzedniego małżeń-
stwa, w drugiėj lub trzeciėj instan-
cyi. Zakaz powyższy nie ściąga się
do osób, które, po unieważnieniu ich
małżeństwa z powodu pokrewieństwa
lub powinowactwa wyżej opisane-
go, tudzież przystoyności publicznej,
otrzymawszy potrzebną od zwierzch-
ności duchownej dispense, zażąda-

женный бракъ, испросивъ предвари-
тельно на то разрѣшеніе духовной
власпи.

С ш а т ь я 70.

Запрещается лицамъ, коихъ бракъ
признанъ недѣйствительнымъ, всту-
пать въ новый бракъ при жизни дру-
гаго супруга, прежде исщеченія шес-
ти лѣтъ съ воспослѣдованія оконча-
тельнаго въ судѣ 2-й и 3-й степені
приговора о недѣйствительности бра-
ка, если недѣйствительность бра-
ка сія признана будетъ: а) по не-
доспашку взаимнаго согласія, въ слу-
чаяхъ исчисленныхъ въ 10, 11, 12, 13
и 14, шашьяхъ; б) по вѣнчанію бра-
ка ненадлежащимъ священникомъ; и
с) по неполному числу свидѣтелей при
вѣнчаніи, согласно шашья 51-й. —
Но лица сіи не подлежатъ соблюде-
нію никакихъ сроковъ, если пожела-
ютъ возобновить прежній уничто-

іа на ново се побраć и важне за-
врзеть маѣнство.

А р т ы к у л 70.

Забраня się osobomъ которыхъ звя-
зек маѣнскі узнанъ został за nie-
ваżny: а) z powodu niedostatecznego
zezwoienia w przypadkach artykuła-
mi 10. 11. 12. 13 i 14 opisanych; б)
z powodu niewłaściwości proboszcza;
с) z powodu niedostatecznej liczby
świadków przy obrzędzie ślubnym, sto-
sownie do art. 51., za życia współmał-
żonka, nowego zawierać маѣнства,
aż po upłynieniu lat sześciu od dnia,
w którym zapadł ostateczny wyrok,
uznający nieważność w drugiej lub
trzeciей instancji. Też osoby nie są
obowiązane wstrzymywać się przez
іaki bądź przeciąг czasu z ponowie-
niem маѣнства, uznanego za niewa-
żne, skoro pragną zawrzeć ie ważnie,

женный бракъ, съ исполненіемъ всѣхъ необходимыхъ условій и узаконенныхъ обрядовъ.

Сшашья 71.

Лица, въ прошивносѣ изъясненныхъ въ сшашьяхъ 69 и 70 постановлений, вступившія въ новый бракъ, также родители и опекуны, давшіе на оный дозволеніе, подвергаются наказанію, определенному въ сшашьяхъ 455-й Уголовнаго Уложенія, для лицъ скрывающихъ препятствіе къ браку. Наказаніе сіе назначается судомъ исправительной полиціи, по иску Царскаго Прокуратора.

Сшашья 72.

Священникъ, совершившій обрядъ бракосочетанія вопреки постановлений въ сш. 68, 69 и 70, изъясненныхъ, подвергается денежному штрафу и особому, сверхъ того, исправительному наказанію.

z dopełnieniem warunków i uroczystości prawem wymaganych.

Artykuł 71.

Strona, z obrazą zakazów art. 69. i 70: oziętych, nowe zawierająca małżeństwo, niemniej też rodzice i opiekunowie, pozwoleniem swoim zawarcie małżeństwa upoważniający, ulegną karze art. 455. kodexu karnego, na osoby taiące przeszkody do małżeństwa, postanowioné; kara ta wyrzeczona będzie przez sąd poprawczy, na domaganie się prokuratora królewskiego.

Artykuł 72.

Duchowny, któryby dopełnił obrzędu ślubu religijnego małżeństwa, zawartego z przekroczeniem zakazów art: 68, 69, i 70 postanowionych, podpadnie karze porządkowéj pieniężnéj i karze dyscyplinarnéj.

ОТДѢЛЕНІЕ ШЕСТОЕ.

О вѣдомствѣ дѣлъ брачныхъ.

С т а т ь я 73.

Уничтоженіе брака и разлученіе супруговъ ошъ сстола и ложа, не зависить ошъ одного ихъ произвола, ни ошъ взаимнаго на то согласія, но ошъ разсмотрѣнія и приговора духовной власши.

С т а т ь я 74.

Ошъ духовной же власши зависить опредѣленіе о возстановленіи сожитія супруговъ, разлученныхъ ошъ сстола и сожа.

С т а т ь я 75.

Разсмотрѣніе упущеній духовенства при совершеніи брачнаго обряда, и опредѣленіе за то церковнаго или исправительнаго наказанія, подлежащъ власши духовной. Назначеніе же виновнымъ, въ означенныхъ

ODDZIAŁ SZÓSTY.

O władzach, do których należy zastosowanie powyższych przepisów.

Artykuł 73..

Nieważność małżeństwa i rozłączenie małżonków co do stołu i łoża, nie zależy od woli ich, ani wzajemnego zezwolenia, lecz wyrzeczonem być może przez zwierzchność duchowną.

Artykuł 74.

Również do zwierzchności duchownej należy wyrzeczenie względem przywrócenia pożycia małżonków, rozłączonych co do stołu i łoża.

Artykuł 75.

Zwierzchność duchowna jest właściwym sądem do rozpoznawania wykroczeń, którychby stali się winnymi, kapłani dopełniający obrzędu ślubu małżeńskiego, i do wyrzekania przeciw nim kar dyscyplinarnych. Jednakże, ilekroć postanowiona jest prawem ni-

упущеніяхъ, по силѣ сего закона, денежныхъ штрафовъ, зависить отъ Правительственной Коммисіи Юстиціи.

Статья 76.

Денежный штрафъ полагается не менѣе 40 и не болѣе 1800 злотыхъ.

Статья 77.

Духовныя судилища, при разсмотрѣніи брачныхъ дѣлъ, ограничиваются единственно сужденіемъ о дѣйствительности или недействительности совершившагося таинственнаго брака, о причинахъ разлученія супруговъ отъ стола и ложа, и о наложеніи исправительнаго наказанія священнику. Опредѣленіе же гражданскихъ послѣдствій уличающаго брака или разлученія, также принятіе временныхъ по сему мѣръ, въ продолженіи производства дѣла, подле-

ниѣшѣмъ кара денежна порядкова, на духовныхъ дающихъ слубы, кара та вымierzona бѣdzie przez Kommissyą Rządową Sprawiedliwości.

Артикулъ 76.

Кара денежна wynosić бѣdzie najmniej 40 злотыхъ polskich, naywięcej złp. 1,800.

Артикулъ 77.

Sędziowie duchowni, rozpoznając sprawy małżeńskie, ograniczą się na samémъ tylko wyrzeczeniu ważności lub nieważności sakramentu, na samémъ dopuszczeniu lub odrzuceniu żądанego rozłączenia co do stołu i łóża, i na wyrzeczeniu kary dyscyplinarnéy na wykraczającego kapłана. Oznaczenie skutkówъ cywilnychъ z nieważności małżeństwa lub rozłączenia onego co do stołu i łóża wynikających, niemniej rodkówъ tymczasowych, z wytocze-

жишь въ ведомству гражданскихъ судищъ.

Сшашья 78.

Разсмотрѣніе дѣлъ о недѣйствительности брака и о разлученіи отъ стола и ложа, предославляемыхъ: въ первой степени, Епархіальному Епископу или Управляющему пою Епархіею, въ кою проживаютъ супруги, а во второй, Архіепископу Варшавскому или Управляющему симъ Архіепископствомъ.

Сшашья 79.

Если супруги проживаютъ въ Архіепископствѣ Варшавскомъ, то разсмотрѣніе дѣлъ о недѣйствительности брака и о разлученіи отъ стола и ложа, подлежащихъ, въ первой степени, Архіепископу Варшавскому или Управляющему симъ Архіепископствомъ; а во второй, духовнымъ осо-

ниемъ процессу поłączonych, należy do sądów cywilnych.

Artykuł 78.

Sprawy o nieważność małżeństwa, tudzież sprawy o rozłączenie co do stołu i łoża, rozpoznawane będą: w pierwszёj instancyi, przez Biskupa, lub administratora dyecezyi zamieszkania małżonków, w drugiey instancyi, przez Arcy-Biskupa lub Administratora archi-dycezyi warszawskié.

Artykuł 79.

Jeśli małżonkowie zamieszkali są w archi-dycezyi warszawskiéy, sprawy ich o nieważność małżeństwa i rozłączenie co do stołu i łoża, będą rozpoznawane w pierwszёj instancyi, przez Arcy-Biskupa lub administratora archi-dycezyi, w drugiey, przez duchownych, których wyznaczy tenże,

бать, назначаемымъ Архіепископомъ,
по силѣ полномочія Римскаго Двора.

Сшашья 80.

Для окончательнаго признанія не-
дѣйствительности брака, требуе-
тся согласныя опредѣленія двухъ сте-
пеней судилищъ.

Сшашья 81.

Въ случаѣ несогласія опредѣленій
судовъ первой и второй степени,
потянушіеся могутъ переносить дѣло
въ судъ третьей степени.

Сшашья 82.

Въ судъ третьей степени, брач-
ныя дѣла разсматриваются духовны-
ми особами, назначаемыми Римскимъ
Дворомъ, по представлению Совѣща
Управленія Царства, и Архіеписко-
па Варшавскаго или Управляющаго
симъ Архіепископствомъ.

w skutek nadaný mu władzy przez
Stolicę Apostolską.

Artykuł 80.

Potrzebne są dwa wyroki iedno-
zgodne do stanowczego unieważnienia
małżeństwa.

Artykuł 81.

Jeżeli wyrok pierwszy instancyi
nie zgadza się z wyrokiem drugiey,
stronom wolno udać się do trzeciéy in-
stancyi.

Artykuł 82.

Sprawy małżeńskie sądzone będą
w trzeciéy instancyi przez duchow-
nych, których wyznaczy Stolica Apo-
stolska, na skutek przedstawienia Ra-
dy Administracyinéy Królestwa, uczy-
nionego wspólnie z Arcy-Biskupem
warszawskim, lub administratorem
archi-diecezyi.

Статья 83.

Какъ Епископамъ и Архіепископу, такъ и Управляющимъ Епархією и Архіепископствомъ, дозволяется, для сужденія по дѣламъ брачнымъ, назначать вмѣсто себя, другихъ духовныхъ лицъ.

Статья 84.

Въ духовныхъ судилищахъ по дѣламъ брачнымъ, имѣеть бытъ наблюдаемъ порядокъ судопроизводства каноническаго.

Статья 85.

О признаніи недѣйствительности брака, совершеннаго лицомъ: мужскаго пола, недоспигшемъ 14-лѣтняго а женскаго, 12-лѣтняго возраста, такъ же брака совершеннаго ума лишеннымъ, могутъ просить объ сочешавшіяся стороны, а если онѣ не совершеннолѣтны, если соспомятъ подѣ

Artykuł 83.

Tak Biskupi, iako też Arcy-Biskup, administratorowie dyecezyi i archidyecezyi, mają prawo wyřęcać się, w obowiązках sędzię spraw małżeńskich, innymi duchownymi, których w tym celu wyznaczają.

Artykuł 84.

W sądach duchownych zachowane być winno sądowe postępowanie kanoniczne.

Artykuł 85.

Wyrzeczenie nieważności małżeństwa zawartego przez mężczyznę, przed skończeniem lat 14, wyrzeczenie nieważności małżeństwa zawartego przez kobietę, przed skończeniem lat 12, tudzież małżeństwa zawartego przez osobę cierpiącą pomieszanie zmysłów, może być żądanem przez obiedwie strony; a jeżeli te są nieletnie lub bez-

прещеніємъ, що виѣсто ихъ, родили, или ихъ опекуны.

С ш а ш ь я 86.

Уничтоженіе брака, совершеннаго при недоставкѣ согласія, или когда испоргнуто насиліемъ либо обманомъ, можешъ послѣдовать не иначе, какъ по просьбѣ лица, законнаго согласія неизъявившаго.

С ш а ш ь я 87.

Не приѣмлется однакоже просьба объ уничтоженіи брака по насилію, когда не было на то жалобы, до испеченія осьмнадцати мѣсяцевъ съ того времени, какъ насиліе прекратилось, или, когда въ печеніи сего срока, супружескія обязанности добровольно были исполняемы.

własnowolne, przez ich oycę, matkę lub opiekunów.

Artykuł 86.

Wyrzeczenie nieważności małżeństwa, które zawartém zostało, chociaż nie było zezwolenia, albo, chociaż zezwolenie nastąpiło w skutek przymusu lub błędu, może być żądaniem tylko przez stronę, która prawnego zezwolenia na małżeństwo nie oświadczyła.

Artykuł 87.

Wszakże nie będzie przyjęta skarga strony domagającej się wyrzeczenia nieważności zawartego przez nią małżeństwa, w skutek doznanego przymusu, jeżeli zanicsona została po upływie osmnastu miesięcy, od chwili, w któręy przymus ustał, lub jeżeli przed upływem tego przeciągu czasu spełniona była przez nią dobrowolnie powinność małżeńska.

Статья 88.

Уничтоженіе брака по причинѣ физической неспособности одного изъ супруговъ, можетъ равномерно послѣдовать не иначе, какъ по просьбѣ другаго.

Статья 89.

О признаніи недѣйствительнымъ брака, совершеннаго при уничтожающихъ оный препятствіяхъ, во II. Отдѣленіи сей Главы означенныхъ, и духовною властію неразрѣшенныхъ, могутъ просить объ споровы, а въ случаѣ ихъ несовершеннолѣтій, родители ихъ или опекуны.

Статья 90.

Но родители и опекуны, въ случаяхъ сихъ не могутъ оспаривать брака, если сами дали на оной дозволеніе.

Artykuł 88.

Nieważność małżeństwa, wynikająca z niemocy fizycznej iednej ze stron, może być wyrzeczona również tylko na żądanie drugiej strony.

Artykuł 89.

Wyrzeczenia nieważności małżeństwa zawartego pomimo przeszkód, w oddziale drugim niniejszego rozdziału opisanych, dyspensą zwierzchności duchownej nieusuniętych, mogą domagać się obiedwie strony, a jeżeli strony są nieletnie, ich rodzice lub opiekunowie.

Artykuł 90.

Wszakże rodzice i opiekunowie nie mogą, w powyższych przypadkach, zażądać małżeństwa, jeżeli na one swe udzielili pozwolenie.

Статья 91.

Искъ о недѣйствительности брака, совершеннаго ненадлежащимъ священникомъ, безъ согласія приходскаго священника, либо епархiальнаго начальства, также брака совершеннаго не при двухъ по крайней мѣрѣ свидѣтеляхъ, принадлежащихъ каждому изъ супруговъ, а въ случаѣ ихъ несовершеннолѣтiя, родителемъ или опекунамъ, если не давали они на таковой бракъ дозволенiя.

Статья 92.

Бракъ, совершенный вопреки препятствiй, возникающихъ отъ иновѣрiя, отъ прежняго брачнаго союза, законно неупотребленнаго, отъ духовнаго общаго священства, отъ преступленiя и отъ родства и свойства въ восходящей и нисходящей ли-

Артикулъ 91.

Skarga o unieważnienie małżeństwa, z powodu, iż ślub dany był przez duchownego niewłaściwego, niemającego na to upoważnienia od przełożonego parafii iednego z małżonków, lub od władzy dyecezalnej, niemniej skarga o unieważnienie małżeństwa, z powodu, iż ślub dany był w nieobecności dwóch przynajmniej świadków, zanesioną być może przez każdego z małżonków; a w razie nieletności tychże, przez ich rodziców i opiekunów, jeżeli ci wszakże nie upoważnili swém pozwoleniem małżeńskiego związku.

Артикулъ 92.

Małżeństwo zawarte pomimo przeszkód wynikających: z różności religii, z wielożeństwa, z ślubów zakonnych i wyższych święceń, z przestępstwa, z pokrewieństwa i powinowactwa w li-

ніяхъ, также между братьями и сестрами родными, единокровными и единоушробными, подлежащъ уничтоженію, хотябы не было о томъ просьбы ни отъ супруговъ, ни отъ родителей, ни отъ опекуновъ, по иску Царскаго Прокуратора, на обязанность коего возлагается, таковыя браки преслѣдовать.

Статья 93.

Невинный въ подлогъ супругъ можетъ присоединить жалобу свою къ иску Прокуратора.

Статья 94.

Царскіе Прокураторы, сверхъ того, обязаны наблюдать за употребленіемъ гербовой бумаги въ производствѣ брачныхъ дѣлъ.

Статья 95.

Они во всякое время имѣютъ право требовать справокъ изъ означенныхъ дѣлъ.

ни вступенъ и зступенъ, pomiędzy braćmi i siostrami rodzonymi i przyrodnymi, — podlega unieważnieniu w skutek skargi prokuratora królewskiego, na którego wkłada się obowiązek, takowe małżeństwa z urzędu zaskarżać, chociażby nie domagali się ich unieważnienia małżonkowie, rodzice tychże i opiekunowie.

Artykuł 93.

Strona, która w dobrę wierz małżeństwo zawarła, może połączyć swą skargę ze skargą prokuratora królewskiego.

Artykuł 94.

Prokuratorowie królewscy zostają nadto w obowiązku przestrzegać użycia stempla w sprawach małżeńskich.

Artykuł 95.

Prokuratorowie królewscy mają prawo żądać komunikowania sobie aktów dotyczących się spraw małżeńskich, w każdym stanie interessu.

Сшашья 96.

Сверхъ сего, духовныя судилища вступаютъ въ разсмотрѣніе дѣлъ брачныхъ, независимо отъ жалобъ участвующихъ сторонъ, по предложеніямъ Царскихъ Прокураторовъ при гражданскихъ судахъ первой степени, въ слѣдующихъ случаяхъ:

- 1, когда со стороны Правительсва оспаривающа будещъ дѣйствительность брака по причинамъ въ настоящемъ законѣ означеннымъ (см. 92);
- 2, когда надлежитъ опредѣлить священнику церковное исправительное наказаніе, за совершеніе брачнаго обряда, въ противность постановленныхъ въ законѣ правилъ.

Сшашья 97.

Когда поступаютъ просьбы о признаніи недѣйствительности брака:

Артикулъ 96.

Sędziowie duchowni stanowić będą prócz tego w sprawach małżeńskich, bez względu na żądanie stron, na wniosek prokuratora królewskiego przy Trybunale cywilnym pierwszý instancyi.

1. ilekroć będzie poszukiwaną z urzędu nieważność małżeństwa zawartego w przypadkach prawem niniejszém wskazanych (art. 92);
2. ilekroć wypadnie wyrzec karę dyscyplinarną przeciwko duchownemu, który, dopełniając obrzędu ślubu religijnego, wykroczył przeciw rozporządzeniom ustawy niniejszý.

Артикулъ 97.

Sędzia duchowny przyjmując skargę o nieważność małżeństwa zaskarżo-

а) по недоспапкѣ добровольнаго согласія; б) по физической неспособности; в) по родствѣ во второй и послѣдующихъ каноническихъ степеняхъ; д) по свойству въ боковой линіи; е) по родствѣ духовному; ф) по родствѣ и свойству гражданскому; г) по нарушенію правилъ общественной благоприсойности; х) по вѣнчанію брака ненадлежащимъ священникомъ; і) и по недоспапкѣ свидѣтелей: то духовныя судилища, съ принятіемъ сихъ просьбъ, обязаны предвѣрши просишелей о наказаніи, опредѣленномъ въ законѣ, лицамъ, копоры, послѣ уничтоженія брака ихъ по изчисленнымъ причинамъ, вступающъ въ новыи бракъ, до исшеченія установленныхъ сроковъ. Защишникъ брачнаго союза, назначаемый на основаніи каноническаго судопроизводства, наблюдаетъ, чшобы шаковое же пред-

ного з powodu: а) niedostatecznego zezwolenia; б) niezdolności fizycznej; в) pokrewieństwa w drugim stopniu kanonicznym i dalszych; д) powinowactwa w linii bocznej; е) pokrewieństwa duchownego; ф) pokrewieństwa i powinowactwa cywilnego; г) przystoyności publicznej; х) niewłaściwości proboszcza; і) niedostatecznej liczby świadków przy obrzędzie ślubnym; ostrzedz powinien stronę powodową o karze, prawem ninieyszem postanowionej, na osoby, któreby, po unieważnieniu ich małżeństw z powodów powyższych, przed upływem oznaczonych przeciągów czasu, weszły w nowe związki małżeńskie. obrońca małżeństwa, stósownie do sądowego postępowania kanonicznego wyznaczony, postara się, aby strona pozwana, o téj karze była ostrzeżoną.

варение сдѣлано было и пропивной споронъ.

ГЛАВА II.

О бракахъ между лицами Греко-Россійской вѣры.

ПОЛОЖЕНІЕ ОБЩЕЕ.

Сшашья 98.

Бракъ, между лицами Греко-Россійской вѣры, совершающійся и расторгающійся во всемъ, сообразно правиламъ, изображеннымъ въ Сводѣ Гражданскихъ Законовъ Имперіи. Правила еи ниже сего изчисляющіяся.

ОТДѢЛЕНІЕ ПЕРВОЕ.

О существенныхъ условіяхъ брака.

Сшашья 99.

Существенныя условія для вступленія въ бракъ лицъ Греко-Россійской вѣры, сущь:

ROZDZIAŁ II.

O małżeństwie pomiędzy osobami wyznającemi Religią Grecko-Rossyiską.

Prawidła Ogólne.

Artykuł 98.

Zawarcie i rozwiązanie małżeństwa pomiędzy osobami wyznającemi religią Grecko-Rossyiską podlega, co do wszelkichъ szczegółówъ, przepisomъ obiętymъ w prawie cywilnémъ Cesarstwa, które są osnowy następującéy:

ODDZIAŁ PIERWSZY.

O warunkachъ istotnychъ do zawarcia małżeństwa.

Artykuł 99.

Warunki istotne do zawarcia małżeństwa pomiędzy osobami wyznającemi religią Grecko-Rossyiską, są:

- 1, закономъ опредѣленный возрастъ, мужскаго пола осьмнадцать, а женскаго, шеснадцать лѣтъ отъ рожденія;
- 2, взаимное согласіе сочешающихся;
- 3, дозволеніе родителей или опекуновъ;
- 4, для лицъ, состоящихъ въ службѣ, дозволеніе ихъ начальства;
- 5, для пребывающихъ въ Царствѣ Польскомъ русскихъ помѣщичьихъ кресстьянъ и дворовыхъ людей, дозволеніе ихъ владѣльцевъ.

ОТДѢЛЕНІЕ ВТОРОЕ.

О законныхъ препятствіяхъ къ браку.

Сшашья 100.

Запрещается вступать въ бракъ:

- 1, безумнымъ и сумасшедшимъ;

1. wiek prawem przepisany, a mianowicie: ze strony mężczyzny lat 18, ze strony niewiasty lat 16 skończonych;
2. zezwolenie osób wstępujących w związek małżeński;
3. pozwolenie rodziców lub opiekunów;
4. pozwolenie zwierzchności dla osób w służbie zostających;
5. pozwolenie panów dla rosyjskich swych poddanych włościan lub służących, w Królestwie Polskiem przebywających.

ODDZIAŁ DRUGI.

O przeszkodach do zawarcia małżeństwa.

Artykuł 100.

Nie mogą zawierać związków małżeńskich:

1. szaleni i wariacy;

- 2, лицамъ, состоящимъ еще въ бракѣ, доколь оный законно не расторгнутъ;
- 3, лицамъ, проекрапно уже вступившимъ въ бракъ;
- 4, лицамъ, имѣющимъ болѣе осьмидесяти лѣтъ отъ роду.

Запрещается также вступать въ бракъ съ лицами, несповѣдующими христіанской вѣры.

Статья 101.

Препятствіемъ къ браку поспано-
вляется, сверхъ того, родство и свой-
ство въ степеняхъ, законами Греко-
Россійской церкви возбраненныхъ.

Статья 102.

Сими же законами опредѣляются
послѣдствія нарушенія вышеизложен-
ныхъ запрещеній.

2. osoby których poprzednie małżeń-
stwo nie jest rozwiązane;
3. osoby które już trzykrotnie w nich
zostawały;
4. osoby które doszły lat 80 wieku.

Również nie wolno jest zawierać
małżeństwa z osobami nienależącemi
do żadnego z wyznań chrześcijańskich.

Artykuł 101.

Pokrewieństwo i powinowactwo
stanowi oprócz tego przeszkodę do
małżeństwa, w stopniach zakazanych
ustawami kościoła Grecko-Rossyi-
skiego.

Artykuł 102.

Też ustawy oznaczają skutki wyni-
kające z przestąpienia powyższych
przepisów.

ОТДѢЛЕНІЕ ТРЕТІЕ.

О брачныхъ обрядахъ.

Сшашья 103.

Желающій вступить въ бракъ, долженъ уведомить священника своего прихода, письменно или словесно, объ имени своемъ, прозваніи, чинѣ или сословіи, равно какъ объ имени, прозваніи и сословіи невесты.

Сшашья 104.

По сему уведомленію производиться оглашеніе и обыскъ, по правиламъ, отъ духовнаго начальства Греко-Россійской церкви предписаннымъ.

Сшашья 105.

По оглашенію, всѣ имѣющіе свидѣнія о препятствіяхъ къ браку, обязаны дать знать о томъ священнику, непременно въ срокъ, церковными правилами для сего установленный.

ODDZIAŁ TRZECI.

O uroczystościach małżeńskiego związku.

Artykuł 103.

Żądający zawrzeć związek małżeński, powinien uwiadomić na piśmie lub słownie, duchownego parafii w której mieszka, o swém imieniu, nazwisku, stopniu albo powołaniu, iako też o imieniu, nazwisku i powołaniu narzeczonej.

Artykuł 104.

Po tém uwiadomieniu, duchowny ogłosi zapowiedz i зайmie się wyśledzeniem przeszkód małżeństwa, według prawideł przepisanych przez duchowną zwierzchność kościoła Grecko-Rossyjskiego.

Artykuł 105.

Po ogłoszeniu zapowiedzi, każdy mający wiadomość o przeszkodach do zawarcia małżeństwa, obowiązany jest donieść o tém duchownemu, w terminie ustawami kościoła wskazanym.

Сшашья 106.

По обыску, свидѣтели при совершеніи брака находящіеся (пѣтжане) удостовѣрають, что между сочешающимися, родства, принужденія и никакихъ другихъ препяшствій къ браку не имѣется, и сіе удостовѣреніе, сами, или, по неграмотности ихъ, кому они повѣряють, подписывають въ книгѣ для сего содержимой.

Сшашья 107.

Если по оглашенію, или обыску, ошкроемся правильное препяшствіе, или будетъ шаковое объявлено во время самага уже вѣнчанія, шо священникъ, ошановивъ совершеніе брака, доноситъ о шомъ мѣшному Архіерею, кошорый, ежели не можеть разрѣшитъ шого самъ собою, предспавляетъ на благоушоушрѣніе Святейшаго Синода.

Artykuł 106.

Wyśledzenie przeszkód do małżeństwa nastąpi w ten sposób: że świadkowie obecni zawarciu małżeństwa, zaręczą, iż strony nie są przymuszone, ani też zachodzi między nimi pokrewieństwo, lub inna przeszkoda. Zaręczenie podpiszą świadkowie własną ręką, w księdze na ten koniec utrzymywanej. Nieumiejący pisać upoważnią kogo bądź do podpisania w ich imieniu.

Artykuł 107.

Jeżeli w skutek ogłoszonych zapowiedzi, lub przedsięwziętego wyśledzenia, odkryje się przeszkoda tamująca związek małżeński, albo jeżeli przeszkoda odkryta zostanie w czasie przystąpienia do zawarcia ślubów, duchowny wstrzyma się z dopełnieniem obrządku religijnego, i o zachodzący przeszkodzie doniesie miejscowemu Biskupowi. Jeżeli Biskup nie jest mo-

Статья 108.

Бракъ совершается всегда въ церкви, въ личномъ присутствіи сочешающихся, во дни и время для сего положенные, при двухъ или трехъ свидѣтеляхъ, совокупно съ обрученіемъ, и во всемъ сообразно правиламъ и обрядамъ Греко-Россійской церкви.

Статья 109.

По совершеніи бракосочетанія, бракъ записывается въ приходскую метрическую книгу, порядкомъ сп. 58. установленнымъ.

Статья 110.

Подъ опасеніемъ строгаго взысканія, запрещается принуждать священника къ совершенію брака, съ нарушеніемъ церковныхъ правилъ или запрещеній, выше сего означенныхъ.

cen sam rozwiązać zachodzącego przypadku, odnieść się powinien do Świętego Synodu.

Artykuł 108.

Małżeństwo powinno zawsze być zawarte w kościele, w osobistey przytomności stron łączących się w dniu i godzinach pozwolonych, w obecności dwóch lub trzech świadków, wraz z aktem zwanym obruczenie (obryczenie), we wszystkiem zgodne z obrządkiem kościoła Grecko-Rossyjskiego.

Artykuł 109.

Po dopełnieniu obrzędu ślubnego, spisany być winien akt małżeństwa, wedle przepisów art. 58.

Artykuł 110.

Pod zagrożeniem surowych kar, zabronionem jest przymuszać duchownego, do dania ślubu z obrazą ustaw kościelnych, i rozporządzeń wyżey opisanych.

О прекращеніи и расторженіи брака.

Спашья III.

Бракъ прекращается самъ собою смертію одного изъ супруговъ; расторгается же:

- 1, ссылкой одного изъ супруговъ, въ работу или на поселеніе, по суду, за пресупленіе; каковыя наказанія соотвѣтствуютъ смертной казни, или вѣчному заключенію, установленнымъ уголовнымъ уложеніемъ Царства Польскаго;
- 2, безвѣстнымъ отсутствіемъ;
- 3, разводомъ.

O ustaniu małżeństwa i rozwiązaniu związku małżeńskiego.

Artykuł III.

Małżeństwo kończy się ze śmiercią jednego z małżonków; rozwiązanie się zaś:

1. przez zesłanie jednego z małżonków, wyrzeczone sądownie, za przestępstwo; bądź z przeznaczeniem osoby zesłanej do robót (w pracy), bądź z przeznaczeniem ię na osiedlenie; które to kary odpowiadają karze śmierci, lub karze więzienia warownego na całe życie, kodexem karnym Królestwa Polskiego, postanowionym;
2. przez nieobecność jednego z małżonków;
3. przez rozwód;

1. *Расторженіе брака ссылкой
одного изъ супруговъ.*

Сшашья 112.

Когда одинъ изъ супруговъ осужденъ въ ссылку, по другому, по просьбѣ его, духовное начальство имѣешь власнѣ разрѣшитъ вступленіе въ новый бракъ.

Сшашья 113.

Жены пресупниковъ, по Высочайшему милосердію возвращенныхъ изъ ссылки, если въ продолженіи ссылки, не было подано просьбъ о вступленіи въ другое замужество, имѣющъ осваиваясь съ ними въ прежнемъ бракѣ неразлучными. Тоже разумѣется и о мужьяхъ.

Сшашья 114.

Когда жены или мужья послѣдуютъ за осужденнымъ въ мѣсто ссылки,

1. *Rozwiązanie małżeństwa przez
zesłanie iednego z małżonków.*

Artykuł 112.

Jeżeli ieden z małżonków skazany jest na zesłanie, zwierzchność dycezalna ma prawo, na prośbę drugiego małżonka, dozwolić temuż, zawarcia nowych związków małżeńskich.

Artykuł 113.

Żony winowayców, z zesłania w skutek Naywyższego ulaskawienia powracających, powinny pozostać z nimi w związkach małżeńskich, jeżeli w ciągu ich zesłania, nie zaniósłъ prośby o dozwolenie im, zawarcia nowego małżeństwa. Toż samo rozumie się i o mężach.

Artykuł 114.

Jeżeli mąż lub żona, udaie się za skazanym współ-małżonkiem, na inieysce, gdzie, w skutek wyrzeczonéy

що бракъ ихъ остається въ своей силѣ.

2. *Расторженіе брака по безвѣстному отсутствію.*

Сшашья 115.

Когда о безвѣстномъ, въ продолженіи пяти лѣтъ отсутствіи одного изъ супруговъ, по предварительномъ законномъ изслѣдованіи, состоиша судебное опредѣленіе, то оставшемуся супругу дозволяется просить епархіальнаго Архієря о расторженіи брака.

Сшашья 116.

Епархіальное начальство удостовѣрясь, что судебное постановленіе о безвѣстномъ отсутствіи того супруга, вошло въ законную силу, и что предварительно произведено было надлежащее по сему предмету изслѣдованіе, приступаетъ къ расторженію брака. Опредѣленіе о семъ епар-

przeciw niemu kary, obowiązany jest przebywać, małżeństwo nie przestaje trwać w swej mocy.

2. *Rozwiązanie małżeństwa przez nieobecność.*

Artykuł 115.

Kiedy, po wyprowadzeniu prawem przepisanego śledztwa, zapadnie wyrok uznający nieobecność jednego z małżonków, którego pobyt od lat pięciu nie jest wiadomym, drugi małżonek ma prawo prosić dyceceznego Biskupa o rozwiązanie małżeństwa.

Artykuł 116.

Rozwiązanie małżeństwa będzie wyrzeczonem skoro zwierzchność dyceczalna przekona się: że wyrok nieprzytomność uznający jest ostateczny, i że śledztwo, zmierzające do ogłoszenia nieprzytomności, było należyte wprowadzonem. Wyrok zwierzchno-

хіяльнаго начальства, представляюща устанавленнымъ порядкомъ на утверждение Святейшаго Синода.

3. *Расторженіе брака разводомъ.*

Спашья 117.

Причины и случаи развода, опредѣляющіяся правилами Греко - Россійской церкви.

Спашья 118.

Запрещается утверждать рѣшенія о расторженіи брака, на простомъ признаніи показующаго себя виновнымъ въ прелюбодѣянніи, безъ соображенія прочихъ обстоятельствъ, подтверждающихъ справедливость сего показанія. Самое признаніе въ прелюбодѣянніи, должно учинено быти въ судѣ, предъ судьей, произвольно, истинно и съ обстоятельствами дѣла согласно.

ści dyecezalnéy przedstawiony będzie porządkiem przepisany, pod zatwierdzenie Świętego Synodu.

3. *Rozwiązanie małżeństwa przez rozwód.*

Artykuł 117.

Przyczyny rozwodu wyszczególnione są w ustawach kościoła Grecko-Rossyjskiego.

Artykuł 118.

Nie może być zatwierdzony wyrok, którym rozwiązane jest małżeństwo na zasadzie prostego przyznania strony obwiniającej się o cudzołóstwo, jeżeli inne okoliczności nie stwierdzą należyte tego przyznania. Przyznanie się strony powinno być uczynione w sądzie, przed sędzią, dobrowolnie, rzetelnie i zgodnie z okolicznościami sprawy.

Статья 119.

Доносы о незаконности браковъ, приемиюся не иначе, какъ яснымъ въ подкрѣпленіе ихъ доказательствомъ.

Статья 120.

Вступившіе въ бракъ ранѣе опредѣленнаго для сего возраста, разлучающіяся отъ сожитія, хотя бы одна только сторона была несовершеннолѣтняя; по законномъ же изслѣдованіи, таковой бракъ подвергается формальному расторженію; но съ достиженіемъ разлученными совершенного возраста, по изъявленному отъ нихъ общему къ супружеству согласію, дозволяется возобновлять ихъ бракъ, до совершенія положеннаго для сего обряда. Нарушивши сего постановленія, подвергаются наказанію по правиламъ церковнымъ.

Артикулъ 119.

Nie należy przyjmować zaskarżeń przeciwko osobom zawieraiącym przeciwnie prawu małżeństwa, jeżeli te zaskarżenia nie są wsparte iasnemi dowodami.

Артикулъ 120.

Osoby, które wstąpiły w związek małżeński niedoszedłszy wieku prawem przepisanego, rozłączone byдź powinny, chociażby nawet iedna tylko strona była małoletnią. Po należyтm wyśledzeniu zachodzącéy przeszkody, małżeństwo powinno byдź sądownie rozwiązane; będzie wszakże mogło byдź znowu zawartém, po osiągnięciu przez strony lat prawem wymaganych, po oświadczeniu przez nie na małżeństwo zezwolenia, i dopełnieniu obrzędów przepisanych. Wykraczaіący przeciw temu rozporządzeniu, karani będą podług praw kościelnych.

Сшашья 121.

Вступившіе въ бракъ, прежде опредѣленнаго возраста, должны были разлучены и тогда, когда во время доноса они были въ совершенныхъ лѣтахъ. Въ случаѣ уже объявленнаго ими согласія къ продолженію супружества, дѣло представляется на разрѣшеніе Святейшаго Синода.

ОТДѢЛЕНІЕ ПЯТОЕ.

О вѣдомствѣ дѣлъ брачныхъ.

Сшашья 122.

Примѣненіе правилъ изображенныхъ въ отдѣленіи I. и II. сей главы, о существенныхъ условіяхъ брака и законныхъ къ оному препященіяхъ, и сообразно сему сужденіе о законности самаго брака, подлежащъ власни духовной Греко-Россійской вѣры. — Равнымъ образомъ въ опшупленія

Артыкулъ 121.

Osoby wstepuiące w związek małżeński przed doysciem wieku prawem przepisanego, powinny byдъ rozłączone wtedy nawet, gdy, w czasie zaskarżenia ich związku, doszły do lat zupełnych; ieżeliby zaś pragnęły pozostać w małżeństwie, zanesiona przez nie prośba poniesioną byдъ powinna pod rozstrzygnięcie świętego Synodu.

ODDZIAŁ PIĄTY.

O władzach do których należy zastosowanie powyższych przepisów.

Артыкулъ 122.

Zastosowanie przepisów obiętych w oddziałach I i II niniejszego rozdziału, o warunkach i przeszkodach małżeństwa, i podług tego stanowienie o ważności samego związku małżeńskiego, należy do władzy duchownej religii Grecko-Rossyiskiej. Również rozpoznawanie wykroczeń prze-

онъ правилъ, церковію постановлен-
ныхъ о брачныхъ обрядахъ, вѣдающа
духовнымъ Начальствомъ той вѣры.

Сшашья 123.

Всѣ дѣла о разводахъ производяш-
ся также въ духовныхъ правитель-
ствахъ, и нигдѣ не вершатся безъ
разсмотрѣнія и утвержденія Святей-
шаго Синода.

ГЛАВА III.

*О бракъ между лицами Греко-
Уніатской вѣры.*

Сшашья 124.

Браки между лицами Греко-Уніат-
ской вѣры, совершающіяся и расpor-
гающіяся по правиламъ восточной цер-
кви.

Сшашья 125.

Гражданскія постановленія для
вешупленія въ бракъ, изложенныя

циw prawidłom kościelnym ścigałacym
się do obrzędów małżeństwa, należy
do sądów duchownych téżе religii.

Artykuł 123.

Wszelkie sprawy o rozwody, po-
dlegają także rozpoznaniu sądów du-
chownych, i nie kończą się ostatecznie
bez zatwierdzenia Świętego Synodu.

ROZDZIAŁ III.

*O małżeństwach osób wyznających re-
ligią Grecko-Unicką.*

Artykuł 124.

Małżeństwa pomiędzy osobami wy-
znającemi religią Grecko-Unicką, pod-
legają, co do zawarcia i rozwiązania,
przepisom kościoła wschodniego.

Artykuł 125.

Rozperządzenia cywilne, zawarte
w art. 6, 7, 9, 15, 16, 17, 18, 19, 20

въ ст. 6, 7, 9, 15, 16, 17, 18, 19, 20 и 21, также 24, 25, 28, 29 и 68, распротрапляющіеся и на лица Греко-Уніатской вѣры.

Сшашья 126.

Духовенство Греко-Уніатское должно, при совершеніи браковъ, руководствоваться упомянутыми въ ст. 41 до 47, также 53, 54, 55, 56 и 58, правилами, относительно оглашеній, и записки брака, по окончаніи бракосочетанія, въ метрическую книгу.

Сшашья 127.

Дѣла о бракахъ лицъ Греко-Уніатской вѣры, подлежатъ разсмотрѣнію духовной власти Греко-Уніатской церкви.

Сшашья 128.

Сшашья 75, 76 и 96, пунктъ 2-й, также 77, 94 и 95, о судопроизводствѣ въ духовныхъ судахъ, по дѣ-

и 21, również i w artykule 24, 25, 28, 29 i 68, obowiązującymi są i względem osób wyznania Grecko-Unickiego.

Artykuł 126.

Duchowieństwo Grecko-Unickie, dopełniając obrzędu ślubu religijnego, stosować się powinno do przepisów objętych w art: 41 do 47 włącznie, tudzież do art: 53, 54, 55, 56 i 58 dotyczących się zapowiedzi, i spisania aktu cywilnego po dopełnionym obrzędzie religijnym.

Artykuł 127.

Rozpoznawanie spraw małżeńskich osób wyznających religię Grecko-Unicką, należy do sądów duchownych tejże religii.

Artykuł 128.

Rozporządzenia zawarte w art. 75, 76 i 96, ustępie 2, 77, 94 i 95 dotyczące władz, do których należy wyko-

ламъ брачнымъ, распространяются и на браки лицъ, принадлежащихъ къ Греко-Уніатской церкви.

ГЛАВА IV.

О бракахъ, между лицами исповѣданій: Евангелическаго, Лютеранскаго и Евангелическо-Реформатскаго.

ОТДѢЛЕНІЕ ПЕРВОЕ.

О существенныхъ условіяхъ брака.

Сшашья 129.

Изложенные выше сего въ сш. 6, 7, 9, 15, 16, 17, 18 и 20, постановленія о существенныхъ условіяхъ, для вступленія въ бракъ, распространяются и на лица обоихъ пропещаннскихъ исповѣданій.

Сшашья 130.

Браки, для совершенія коихъ, по правиламъ означеннымъ въ сш. 15, 16

уаніе prawideł o małżeństwach, ściągając się także co do małżeństw Greko-Unitów.

ROZDZIAŁ IV.

O małżeństwie pomiędzy osobami wyznań ewangelicko - augsburgskiego i ewangelicko-reformowanego.

ODDZIAŁ PIERWSZY.

O warunkach istotnych do zawarcia małżeństwa.

Artykuł 129.

Rozporządzenia zawarte w art: 6, 7, 9, 15, 16, 17, 18 i 20, dotyczące się warunków istotnych do zawarcia małżeństwa, są obowiązującymi i dla osób obu wyznań ewangelickich.

Artykuł 130.

Małżeństwa, do zawarcia których wymaganiem jest, stosownie do art.

и 20, нужно дозволеніе родителей, опекуновъ или начальствъ: опекунскаго и военнаго, признающа дѣйствительными, если противъ сего нѣтъ спора отъ нихъ, коихъ права, совершеніемъ сихъ браковъ были нарушены. Въ случаѣ предъявленія шаковыхъ споровъ, и когда будетъ доказано, что бракъ совершенъ вопреки постановленій, содержащихся въ означенныхъ спавіяхъ, оный распускается, какъ противузаконный.

Спавія 131.

Лица, коихъ права нарушены совершеніемъ брака, могутъ просить о распусканіи онаго лишь въ продолженіе года, если не докажутъ, что ранѣе, или не знали о совершеніи того брака, или же не имѣли возможности изъяснить свое неудовольствіе.

15, 16 и 20 дозволеніе родителей, опекуновъ, звierzchności opiekuńczej i woyskowej, pozostaia ważnemi, jeżeli nie będzie zanesiona przeciw nim skarga, przez osoby i władze, których prawa, zawarciem onych zostały nadwężone. W razie zanesienia skargi, i udowodnienia, iż małżeństwo zawartém jest z obrazą przepisów, obiętych w wzmiankowanych artykułach, związek małżeński powinien być unieważniony, iako przeciwny prawu.

Артикулъ 131.

Осoby, których prawa nadwężone zostały zawarciem małżeństwa, mogą żądać unieważnienia onego, najdalej w ciągu roku, wykazując, gdyby dowiedły, iż w tym czasie, albo nie miały wiadomości o zawarciu onego, albo nie były w możności zanesienia skargi.

ОТДѢЛЕНІЕ ВТОРОЕ.

О препяшствіяхъ, подвергающихъ
бракъ уничтоженію.

С т а ш ь я 132.

Препяшствія, подвергающія бракъ
уничтоженію, сущь:

- 1, иновѣріе;
- 2, прежній брачный союзъ, законно
нераспоргнушый;
- 3, преспуленіе;
- 4, родство и свойство.

С т а ш ь я 133.

По иновѣрію, запрещается бракъ
съ лицомъ нехристіанскаго исповѣ-
данія.

С т а ш ь я 134.

Поспашовленія, въ сшашьяхъ 25, 28,
и 29 изображенныя, объ уничтоженіи
брака, по существованію прежняго
брачнаго союза, законно нераспоргну-
шаго, и по преспуленію, сохраняющъ
полную свою силу и въ бракахъ меж-

ODDZIAŁ DRUGI.

O przeszkodach niedopuszczających
zawarcia małżeństwa.

Artykuł 132.

Stanowią przeszkody niedopuszcza-
jące zawarcia małżeństwa:

1. różność religii;
2. wielożeństwo;
3. przestępstwo;
4. pokrewieństwo i powinowactwo.

Artykuł 133.

Z powodu różności religii, nie wol-
no zawierać małżeństwa, z osobami
które nie należą do żadnego z wyznań
chrześcijańskich.

Artykuł 134.

Rozporządzenia zawarte w art. 25,
28 i 29, wzbraniające małżeństwa, z po-
wodu wielożeństwa lub przestępstwa,

ду лицами протестантскихъ исповѣданій.

Сшашья 135.

Лице, разведенное по прелюбодѣнію, не можешь вступать въ бракъ съ шѣмъ лицомъ, съ которымъ прелюбодѣніе совершилось.

Сшашья 136.

По родству и свойству бракъ запрещается:

- 1, между всѣми родными, въ восходящей и нисходящей линіяхъ.
- 2, между братьями, сестрами родными, единокровными и единоутробными;
- 3, между вощиномъ и пачерицею, между мачихою и пасынкомъ, между зятемъ и щецею, между нѣвѣскою и свекромъ, хошябы онѣ положившаго основаніе сему свойству брака, уже расшоргнушаго смертію, или судебнымъ приго-

обовіазиуіа і osoby wyznań ewangelickich.

Artykuł 135.

Małżonek rozwiedziony dla cudzołóstwa, nie może zawierać związków małżeńskich, ze współsprawcą popełnionego przezeń przestępstwa.

Artykuł 136.

Małżeństwo zabronione jest z powodu pokrewieństwa i powinowactwa:

1. między wszystkimi krewnymi w linii wstępnéy i zstępny;
2. między braćmi i siostrami, rodzonymi lub przyrodniemi;
3. między oyczymem i pasierzbicą, macochą i pasierzbem, między zięciem i matką żony, między synową i świekrem, i to bez względu, czy poprzedni związek rozwiązany został, przez śmierć iednego z małżonków, lub przez wyrok konsystorza, czyli małżon-

воромъ, не осмалось, или не было дѣшей;

4, между племянникомъ и родною шешкою.

Во всехъ сихъ степеняхъ родства и свойства, даже и въ томъ случаѣ, когдабы родство было между незаконнорожденными, а свойство происходило отъ связи незаконной, браки воспрещаются.

С ш а т ь я 137.

Бракъ между усыновившимъ и усыновленнымъ, допускается не иначе, какъ съ разрѣшенія евангелической генеральной консисторіи. Совершенный безъ сего разрѣшенія бракъ, считается недѣйствительнымъ.

С ш а т ь я 138.

Бракъ съ родною племянницею, или съ вдовою роднаго дяди, по-

ковие сплѣдзили потомство, lub żyli bezpotomnie;

4. między siostrzeńcem i ciotką.

We wszystkich tych stopniach pokrewieństwa i powinowactwa zabronione jest małżeństwo, pomiędzy krewnymi i powinowatemi, bez względu na to, czy pokrewieństwo lub powinowactwo wynika ze związku prawnego lub nieprawego.

А р т ы к у ł 137.

Zabronione jest małżeństwo pomiędzy przysposabiającym i przysposobionym, wyjąwszy gdyby przeszkoda, z przysposobienia wynikająca, usunięta została przez dispensę konsystorza ewangelickiego generalnego. Małżeństwo zawarte pomimo tego zakazu, jest nieważne.

А р т ы к у ł 138.

Małżeństwo pomiędzy wujem i siostrzenicą, pomiędzy stryiem i synowi-

есть: родного брата отца, или матери, дозволяется токмо по особенно-важнымъ причинамъ, съ разрѣшенія евангелической генеральной консисторіи, кошорая, о всѣхъ случаяхъ сего рода, немедленно доводитъ до свѣденія главнаго управленія духовныхъ дѣлъ. Бракъ, вопреки сего запрещенія совершенный, счисляется недѣйствительнымъ.

ОТДѢЛЕНІЕ ТРЕТІЕ.

О брачныхъ обрядахъ.

Сшашья 139.

Правила, выше сего изложенныя въ сш. 41 до 47, также 53, 54, 55, 56 и 58, объ оглашеніяхъ и запискѣ брака въ метрическую книгу, распростра-

ца, pomiędzy wdową po stryju lub wui i synowcem lub siostrzeńcem, dozwolone jest tylko w przypadkach nader ważnych, i na skutek uchylenia zachodzącéy przeszkody, przez konsystorz ewangelicki generalny, który, tak w niniejszym razie, iakoteż w razie uchylenia przeszkody, w artykule poprzednim opisanéy, obowiązany jest uwiadomić natychmiast o udzielonéy dyspensie, Kommissyą Rządową Spraw Wewnętrznych, Duchownych i Oświecenia Publicznego. Małżeństwo zawarte pomimo powyższego zakazu, jest nieważne.

ODDZIAŁ TRZECI.

O uroczystościachъ małżeńskich.

Artykuł 139.

Rozporządzenia zawarte w art. 41 do 47 włącznie, tudzież rozporządzenia zawarte w art. 53, 54, 55, 56 i 58, dotyczące zapowiedzi i spisania aktu

юмся и на лица протестантскихъ исповѣданій.

Спашья 140.

Бракосочетаніе должно быть совершаемо, по обрядамъ той протестантской церкви, къ которой принадлежитъ сочетавающійся, и въ присутствіи по крайней мѣрѣ двухъ свидѣтелей, пасторомъ прихода сочетавающихся, и буде можно, прихода невесты. Но бракосочетаніе совершенное пасторомъ не того прихода, по сей одной причинѣ не счищается действительнымъ.

Спашья 141.

Еслибъ въ гминахъ, гдѣ сочетавающіеся проживають, или въ гминахъ сосѣднихъ, не находилось протестантскаго пастора, въ такомъ случаѣ, для совершенія обряда бракосочетанія, могутъ они обратиться и къ священ-

л о ф ц ц ц

циvilного małżeństwa, po dopełnionym obrzędzie religijnym małżeństwa, obowiązujące są i co do małżeństw osób wyznań ewangelickich.

Artykuł 140.

Ślub religijny danym być winien podług obrzędu wyznania ewangelickiego, do którego należą małżonkowie, w przytomności dwóch świadków przynajmniej, przez pastora gminy wstępniących w małżeństwo, a jeżeli być może, przez pastora narzeczonéy. Wszakże dopełnienie obrzędu ślubnego przez pastora innéy gminy, nie czyni małżeństwa nieważném, jeżeli nie zachodzą powody nieważności prawem oznaczone.

Artykuł 141.

Jeżeliby w gminach administracyjnych zamieszkania przyszłych małżonków, lub w gminach pobliskich, nie było pastora ewangelickiego, wolno

нику Римско-Католическаго прихода.

Сшашья 142.

Обрядъ бракосочетанія долженъ совершаемъ бытъ въ личномъ присутствіи сочетавающихся, предпочинительно въ церкви; не возбраняется однакоже совершати обрядъ сей и въ частномъ домѣ.

Сшашья 143.

Лица прощесшаннскихъ исповѣданій, не могутъ вступаць въ бракъ прежде, нежели онѣ будутъ конфирмованы и приобщены Св. Таинъ.

Сшашья 144.

Паспортъ, совершившій брачный обрядъ вопреки постановленій, въ ошдѣленіи семъ изложенныхъ, подвергается за то исправительному наказанію.

іest stronom udać się do przełożonego parafii katolickiёy, celem dopełnienia obrzędu ślubnego.

Агькуѣ 142.

Małżeństwo powinno byдź zawar-tém w osobistёy stron przytomności, o ile byдź może, w kościele; nie іest wszakże zabronioném dopełniać obrzędu religijnego i w domach prywatnych.

Агькуѣ 143.

Osoby wyznań ewangelickich nie mogą zawierać małżeństwa, dopóki nie zostały bierzmowane, i nie przyjęły święтёy komunji.

Агькуѣ 144.

Pastor, dopełniający obrzędu ślubu religijnego, z obrazą przepisów w ninieyszym oddziale objętych, ulega karze dyscyplinarnёy.

ОТДѢЛЕНІЕ ЧЕТВЕРТОЕ.

О прекращеніи и распорженіи брака.

Сшашья 145.

Браки лицъ протестантскихъ исповѣданій, прекращаются смертію одного изъ супруговъ; распоргаются же разводомъ.

Сшашья 146.

Законныя причины къ разводу, сущь:

- 1, прелюбодѣяніе;
- 2, злонамѣренное оставленіе супруга, или супруги;
- 3, долговременная, болѣе пяти лѣтъ продолжающаяся, хотя и непроизвольная, оплучка одного изъ супруговъ;
- 4, физическая неспособность къ сожитію;
- 5, неизлѣчимаа прилипчивая болѣзнь, или прилипчивая и крайне отвращительная;

ODDZIAŁ CZWARTY.

O ustaniu i rozwiązaniu małżeństwa.

Artykuł 145.

Małżeństwo osób wyznających religią ewangelicką, ustaie ze śmiercią iednego z małżonków, a rozwiązanie się przez rozwód.

Artykuł 146.

Stanowią prawne przyczyny rozwodu:

1. cudzołóstwo;
2. złośliwe opuszczenie współmałżonka;
3. długa nieprzytomność iednego z małżonków, choćby niedobrowolna, lecz przeszło lat pięć trwająca;
4. niemożność fizyczna spełnienia powinności małżeńskiey;
5. choroba zaraźliwa i nieuleczona, albo choroba zaraźliwa i odrażająca;

- 6, сумашествіе;
- 7, развратная жизнь;
- 8, жестокое и угрожающее опасности жизни обхождение;
- 9, доказанное судебнымъ порядкомъ намереніе, лишить супруга, или супругу, чести, свободы, должности, или ремесла;
- 10, преступления подвергающія смертной казни, крѣпостному и тяжкому шюремному заключенію, также пороки противуестественные.

1. Прелюбодѣяніе.

Сшашья 147.

По прелюбодѣянію, бракъ распускается, не только въ случаѣ совершенно ясныхъ доказательствъ, но и при сильномъ подозрѣніи, когда оное, происшедшая изъ обстоятельствъ, слѣдствіемъ обнаруженныхъ, по об-

6. помieszanie zmysłów;
7. życie rozwiązłe;
8. postępowanie gwałtowne i wzniecające obawę o życie małżonka;
9. udowodniony sądownie zamiar pozbawienia współmałżonka honoru, wolności, urzędu lub rzemiosła;
10. przestępstwa, pociągające za sobą karę śmierci, więzienia warownego lub ciężkiego, i występki przeciwko naturze.

1. Cudzołóstwo.

Artykuł 147.

Może być wyrzeczony rozwód, z powodu cudzołóstwa, nie tylko wten czas, kiedy tego przestępstwa są zupełne dowody, ale nawet w przypadku, gdy gwałtowne podejrzenie, wynikające z czynów przez inkwizycją wykrytych, jest tego rodzaju, iż wedle prze-

щему порядку въ судныхъ дѣлахъ, влечешъ за собою осужденіе виновнаго.

Спашья 148.

Если обвиняющая спора и сама также виновна въ нарушеніи супружеской вѣрности, то просьба ея о разводѣ ошвергається, развѣ бы доказано было, что противная спора, зная о томъ долгое время, и по крайней мѣрѣ не менѣе года, не приносила на сіе жалобы.

Спашья 149.

Прелюбодѣяніе, не можетъ также быть причиною къ разводу, если оскорбленная спора, имѣя свѣденіе о нарушеніи другою спорою супружеской вѣрности, осматривалась съ нею въ супружескомъ сожитіи, если пропустила виновной противъ нея спору, или не подавала на то жалобы, въ продолженіи одного года, съ того дня,

pisów kodexu postępowania karnego, pociąga za sobą ukaranie przestępnego.

Artykuł 148.

Jeżeli strona skarżąca, sama także dopuściła się złamania wiary małżeńskiej, skarga ię nie będzie przyięta, wykazawszy przypadek, w którymby udowodniono, iż ta strona, wiedząc od dawna, a przynajmniej od roku, o przestępstwie współmałżonka, nie zaniósła przeciw niemu skargi.

Artykuł 149.

Cudzołóstwo nie może także uzasadnić skargi rozwodowej, jeżeli strona obrażona dopełniła powinności małżeńskiej, chociaż wiedziała o przeniesieniu się małżonka, jeżeli wybaczyła winę małżonkowi występniemu, lub nie podała na niego skargi w ciągu roku, od dnia, w którym powzięła

какъ извѣстилась о содѣянномъ ею пресупленіи.

Сшашья 150.

По воспослѣдованіи приговора о разводѣ, по прелюбодѣянню, всѣ относящіяся къ дѣлу бумаги, немедленно передаются прокуратору уголовнаго суда, для предъявленія на виновнаго надлежащаго уголовного иска.

2. Злонамѣренное оставленіе супруга или супруги.

Сшашья 151.

Бракъ, можетъ быть расторгнутъ, по просьбѣ одной изъ споровъ, если другая, безъ достаточнаго повода и безъ уважительныхъ обстоятельствъ, ее оставила, и не соглашается къ ней возвратиться.

Сшашья 152.

Одна переменна въ мѣстопребываніи мужа, не можетъ почищаться зло-

wiadomość o popełnioném przezeń przestępstwie.

Artykuł 150.

Skoro będzie wyrzeczony rozwód z powodu cudzołóstwa, akta sprawy powinny być natychmiast komunikowane prokuratorowi właściwego sądu karnego, dla uczynienia wniosków o wyrzeczenie, przeciwko stronie winney, kary kodexem karnym postanowioney.

2. Złośliwe opuszczenie współmałżonka.

Artykuł 151.

Małżeństwo może być rozwiązane, na żądanie jednego z małżonków, jeżeli drugi, bez dostatecznych powodów i ważnych okoliczności, opuszcza go i wzbrania się do niego wrócić.

Artykuł 152.

Prosta zmiana mieszkania ze strony męża, nie stanowi jeszcze złośliwego

намереннымъ оставленіемъ жены; на-
противъ, жена, по пребыванію супру-
га, обязана слѣдовать за нимъ повсю-
ду, гдѣ онъ разсудитъ имѣть жи-
тельство.

Сшашья 153.

Если жена оставила мужа, безъ его
согласія, не имѣя на то законныхъ
причинъ, и пошомъ, не смотря на объ-
явленное ей чрезъ мѣстную полицію
требованіе его, не захочетъ къ нему
возвратиться, то мужъ имѣетъ пра-
во просить о разводѣ.

Сшашья 154.

Лице, желающее начать искъ о раз-
водѣ, по злонамеренному оставленію
его, обязано испросить отъ еванге-
лической генеральной консисторіи
дозволеніе, позвать противную спо-
рону, чрезъ вознаго, къ явкѣ въ ту
консисторію, для объявленія причи-
ны оставленія жалующагося лица.

opuszczenia żony; przeciwnie, żona
obowiązana jest, podług żądania męża,
udadź się za nim, gdzie mu się mie-
szkać podoba.

Artykuł 153.

Jeżeli żona porzuci męża, bez jego
zezwoleń, i bez prawych przyczyn,
mąż, mocen jest wtedy dopiero żądać
rozvodu, gdy żona nie zechce wrócić
do niego, pomimo otrzymanego od wła-
dzy policyiniej wezwania.

Artykuł 154.

Strona zamierzająca zanieść skar-
gę rozwodową, z powodu złośliwego
opuszczenia, powinna wyiednać sobie,
u konsystorza generalnego ewangeli-
ckiego, pozwolenie do zapozwania stro-
ny przeciwnéj przez woźnego, aby sta-
wiła się przed tymże konsystorzem i
podała przyczyny porzucenia strony
skarżącćy.

Сшашья 155.

Если одна изъ споронъ, оставивъ другую, въ продолженіе одного года не дасть ей никакого о себѣ извѣстія, то оставленная спорона можетъ просить о разводѣ, но прежде, должна обратиться въ евангелическую генеральную консисторію съ просьбою о сношеніи съ надлежащими начальствами, для ошисканія мѣстопробыванія ошсуществующей спороны. Въ случаѣ же не ошисканія, вызовъ къ суду, въ предъидущей сшашья упомянушый, дѣлается чрезъ публичныя вѣдомости.

Сшашья 156.

Въ обоихъ случаяхъ, разводъ послѣдовать можетъ не прежде истеченія годового срока, со дня врученія, или публикованія позыва.

Artykuł 155.

Jeżeli iedna ze stron, porzuciwszy drugą, przed rokiem nie daie onéy żadnych o sobie wiadomości, strona przeciwna może żądać rozvodu; lecz poprzednio udadź się winna do konsystorza generalnego, z prośbą o uczynienie do władz krajowych potrzebnych kroków, celem wyśledzenia mieysca pobytu nieobecnego małżonka. W przypadku, gdyby pobyt iego wyśledzonym bydź nie mógł, zapozwanie, o którém mowa w artykule poprzednim, uczynione bydź winno przez pisma publiczne.

Artykuł 156.

W iednym i drugim przypadku, rozwód będzie mógł bydź wyrzeczonym, dopiero po upływie roku, od dnia doręczenia lub ogłoszenia zapozwu.

Спашья 157.

Мужъ, можешь претребовать развода, если возвратившаяся къ нему, после самовольной оплучки, жена, не представишь достовѣрныхъ свидѣтельствъ въ безпорочномъ ея во время отсутствія поведеніи.

3. О т л у ч к а.

Спашья 158.

Оплучка одного изъ супруговъ, болѣе пяти лѣтъ продолжающаяся, и судомъ удостовѣренная, даетъ другому право просить о разводѣ.

4. *Физическая неспособность къ сожитію.*

Спашья 159.

Бракъ, можешь бышь распоргнуть, по просьбѣ одной изъ сторонъ, за неспособностію къ сожитію другой, но не иначе, какъ неспособность сія

Артикулъ 157.

Mąż ma prawo żądać rozwodu, jeżeli żona, powracająca do niego po nieprawém oddaleniu się, nieudowodni godnemi wiary świadectwy, że postępowanie iéy, w czasie niebytności, było nienaganném.

3. *Nieprzytomność.*

Артикулъ 158.

Nieprzytomność iednego z małżonków, dłużéy iak lat pięć trwająca, i sądownie ogłoszona, upoważnia drugiego małżonka do żądania rozwodu.

4. *Niemówność fizyczna.*

Артикулъ 159.

Będzie mógł byдъ wyrzeczony rozwód, na żądanie iednéy ze stron, jeżeli druga strona znajdowała się już, przed zawarciem małżeństwa, w niemożności

была еще до брака, или хотя произо-
шла и послѣ; но по собственной винѣ
одной стороны.

Статья 160.

За неспособносьцю къ сожитію, дозволяється просити о розводъ не прежде, какъ по прошествіи трехъ лѣтъ послѣ откровенія неспособности одного изъ супруговъ.

5. Прилипчивая болѣзнь.

Статья 161.

Бракъ распоргается также по просьбѣ одной изъ сторонъ, если другая одержима неизлѣчимою прилипчивою, или прилипчивою и крайне отвращительною болѣзнію, коей она не имѣла, или кошорую скрывала до совершенія брака.

6. Сумашествіе.

Статья 162.

Бракъ, можетъ также распоргнушъ

pełnienia powinności małżeńskięy, albo,
jeżeli popadła późnię w tę niemożność,
z własnę swęy winy.

Artykuł 160.

Nie będzie mógł być żądany rozwód z powodu niemożności fizycznój, aż po upływie lat trzech, od czasu powzięcia wiadomości o niemożności fizycznój jednego z małżonków.

5. Choroba zaraźliwa.

Artykuł 161.

Małżeństwo może być także rozwiązane, na żądanie iednéj strony, jeżeli druga podlega chorobie nieuleczonéj i zaraźliwéj, lub chorobie zaraźliwéj i mocno odrażającéj, którój nie miała, lub którą ukrywała w chwili zawarcia małżeńskiego związku.

6. *Pomieszanie zmysłów.*

Artykuł 162.

Rozwód może być wyrzeczony na

быть по просьбѣ одной изъ сторонъ, если судебнымъ порядкомъ доказано, что другая сторона лишилась ума, или имѣешь припадки бѣшенства, и что сіе повреждение умственныхъ способностей продолжается болѣе года, и по мнѣнію врачей, утвержденному главнымъ медицинскимъ совѣтомъ, нѣтъ надежды къ выздоровленію. Въ семъ случаѣ, спора на требующая развода, обязана предварительно обеспечить содержание другой стороны, если сія послѣдняя не имѣешь своего собственнаго достаточнаго имущества.

7. Развратная жизнь.

Статья 163.

Если одна изъ сторонъ совершенно порочнаго поведѣнія, и до такой степени предана пьянству и инымъ унизишнымъ порокамъ, или без-

жаданіе iедного з маѣонкѡвъ, иежели сѡдѡвнне удѡвѡднѡнѡмъ бѡдѡе, же други маѣонекъ cierpi помieszanie zmysłѡвъ, lub ma napady szaleństwa, же ten stan trwa przynajmniej od roku, i же, wedle opinii lekarzy, potwierdzoney przez radę ogólną lekarską, nie ma nadziei, aby ten małżonek wrócił do zdrowia. Strona poszukująca rozwodu, powinna przedewszystkiѣмъ zapewnić utrzymanie się drugiej strony, иежели та nie ma dostatecznego funduszu.

7. Życie rozwiązłe.

Artykuł 163.

Rozwód może być wyrzeczony, na żądanie iednѣy ze stron, иежели prowadzenie się drugiej strony jest zupełnie złe, иежели та strona oddaje się pijaństwu, innym poniżającym nałogom,

разсудной распощительности, что досювяніе ихъ приходилъ опъ шого въ упадокъ, шо другая спорона имѣетъ право просить о разводъ, но шогда, лишь всѣ увѣщанія друзей, пашпора и надлежащаго присущствевнаго мѣста, оспались щадешными.

8. *Жестокое и угрожающее опасностію жизни обхождение.*

Сшашья 164.

Жешпокое обхождение, угрожающее опасностію жизни, соединенное съ ругательствами, побоями и другими иными чувствительными оскорбленіями, даешъ невинно-спраждушей споронѣ право, просить о разводъ кошорый однакоже можетъ допущенъ бытъ въ шакомъ шолько случаѣ, когда всѣ спаранія пашпора и обшихъ друзей о примирѣніи супруговъ, и между прочимъ временное, для ис-

lub marnotrawstwu, tak dalece, iż majątek małżonków przywiedziony jest do upadku, a wszelkie przestrogi, które ię dawali przyjaciele, pastor i zwierzchność miejscowa, nie przyniosły żadnego skutku.

8. *Postępowanie gwałtowne i wzniecające obawę o życie małżonka.*

Artykuł 164.

Postępowanie gwałtowne, wzniecające obawę o życie małżonka, połączone z łaniem, uderzeniem, i innemi ciężkimi obelgami, daia prawo stronie cierpiącej niewinnie, żаданіа rozvodu, który wszakże nie będzie mógł byдъ wyrzeczonym, аъ wtedy, gdy usiłowаніа pastora i przyjaciół wspólnych, o pogodzenie małżonków, i wśród tego nakazane im, na próbę, rozłączenie się

вышанія ихъ, разлученіе, опредѣляемое евангелическою генеральною консисторією, будутъ напрасны.

Сшашья 165.

Однакоже въ распорженіи брака ошказываешся, если откроешся, что жалуемая сторона, дурнымъ своимъ поведеніемъ, или злосшію, сама давала поводъ къ жестокому съ нею обращенію, и даже возбуждала къ оному, для досиженія развода, — если она просила виновной стороны нанесенное ей оскорбленіе, или, въ теченіи года, не приносила на шо жалобы.

9. Доказанное злое намѣреніе.

Сшашья 166.

Если одна изъ сторонъ, клеветаніи, или иными неправильными дѣйствіями, покушалась лишить другую сторону чести, свободы, должности или ремесла, то сей послѣдней пре-

ezasowe, przez konsystorz ewangelicki generalny, pozostaną bez skutku.

Artykuł 165.

Jednakże rozwód nie będzie mógł być wyrzeczonym, jeżeli okaże się, iż strona pokrzywdzona, swoimъ prowadzeniem się nieprzyzwoitemъ, lub swą złośliwością, ściagnęła na siebie doznane od małżonka nieprzyjemne obeyście, jeżeli wywołała ie dla otrzymania rozvodu, jeżeli wybaczyła urazę stronie winney, lub nie zaniósła skargi w ciągu roku, rachuiąc od dnia wyrządzenia iey obelgi.

9. Udowodniony zły zamiar.

Artykuł 166.

Jeżeli ieden z małżonków usiłował, bądź spotwarzeniem współmałżonka, bądź innemi nieprawemi postępkami, pozbawić go honoru, wolności, urzędu lub rzemiosła, strona przeciwna bę-

доставляется право просить о разводе, въ какомъ однакоже только случаѣ, когда успѣть, въ удостовѣреніе сего, представивъ ясныя доказательства. Но если опъ обиженной стороны, коей поступки супруга были извѣстны, въ теченіи шести мѣсяцевъ, жалобы не подано, то сіе продолженіе мирнаго брачнаго сожитія, почитается на равнѣ съ прощеніемъ.

10. Преступленія.

Статья 167.

Супруги присужденныхъ къ смертной казни, или къ крѣпостному, либо тяжкому шоремному заключенію, могутъ просить о расторженіи брака. Правомъ симъ пользуется невинная сторона и въ какомъ случаѣ, если другая, за пороки прошивоесущественные, уголовнымъ судомъ приговорена къ наказанію, или скрылась въ слѣдствіе содѣяннаго ею преступленія.

dzie mogła otrzymać rozwód, lecz jedynie wtedy, gdy zły zamiar i złe postęпки swego małżonka, należyście udowodni. Gdyby wszelako strona pokrzywdzona, której postęпки strony przeciwné były wiadome, w ciągu sześciu miesięcy nie zaniósła skargi, przedłużenie z iéy strony pożycia małżeńskiego, będzie uważane iako darowanie winy współmałżonkowi.

10. Przestępstwo.

Artykuł 167.

Współmałżonkowie skazanych na karę śmierci, na karę więzienia warownego lub ciężkiego, mają prawo żądać rozwodu. To prawo, służy również małżonkowi niewinnemu, jeżeli drugi skazany został na karę za występki przeciwko naturze, lub jeżeliby zbiegł, popełniwszy zbrodnię lub występki.

ОТДѢЛЕНІЕ ПЯТОЕ.

О срокахъ для вступленія въ новый
бракъ.

Сшашья 168.

Запрещается лицамъ женскаго
пола, находившимся уже въ замуже-
ствѣ, вступать въ новый бракъ, пре-
жде истеченія десяти мѣсяцевъ, со
дня прекращенія, или расторженія
перваго ихъ брака.

Сшашья 169.

Лица нарушившія вышеозначенное
запрещеніе, также родители и опе-
куны, допустившіе таковое наруше-
ніе, подвергаются денежному штра-
фу; пасторъ же, вѣнчавшій бракъ,
сверхъ денежнаго штрафа, подлежитъ
еще церковному исправительному на-
казанію.

Сшашья 170.

Когда бракъ расторгнутъ будетъ:
а) по развратной жизни (7); б) по

ODDZIAŁ PIĄTY.

O terminach do wstąpienia w nowe
związki małżeńskie.

Artykuł 168.

Zabrania się niewiastom które zo-
stawały w poprzedniem małżeństwie,
wstępować w nowe związki małżeń-
skie, przed upłynieniem dziesięciu mie-
sięcy, od dnia ustania lub rozwiązania
poprzednich.

Artykuł 169.

Osoby przestępujące powyższy za-
kaz, tudzież ich rodzice i opiekuno-
wie, na przestąpienie onego zezwalaia-
cy, podpadną karze pieniężnéj; téj
karze ulegnie równie pastor, obrząd
religiyny ślubu dopełniający, a nadto
karze dyscyplinarnéj.

Artykuł 170.

Jlekoć rozwód wyrzeczonym zo-
stanie, z powodu: a) rozwiązłego ży-

жестокому обхожденію (8); *c*) по доказанному злему намѣренію (9), и *d*) по преступленію (10): то виновная сторона не можетъ, при жизни другой, вступишь въ новый бракъ, прежде истеченія трехъ лѣтъ, со дня воспослѣдованія приговора о разводѣ.

Смашья 171.

Когда бракъ распоргнутъ будешь: по предубодѣнію (1), или по злонамѣренному оставленію (2), то виновная сторона не можетъ, при жизни другой, вступашъ въ новый бракъ, прежде истеченія шести лѣтъ, со дня воспослѣдованія приговора о разводѣ.

Смашья 172.

Бракъ совершенный вопреки поспановленій, означенныхъ въ см. 170 и 171-й, признается недѣйствительнымъ, и преслѣдуемъ будешь Царскимъ Прокураторомъ, по возложенной на него обязанности.

a) (7); *b*) postępowania gwałtownego (8); *c*) udowodnionego złego zamiaru (9), i *d*) przestępstwa (10), strona winna, nie będzie mocną zawierać nowych związków małżeńskich, za życia swego małżonka, przed upływieniem lat trzech, od dnia wyrzeczenia rozvodu.

Артикулъ 171.

Jeżeli rozwód wyrzeczonym zostanie z powodu cudzołóstwa (1), lub złośliwego opuszczenia (2), strona winna nie będzie mocną zawierać nowych związków małżeńskich, za życia drugiego małżonka, aż po upływie lat sześciu, od dnia wyrzeczenia rozvodu.

Артикулъ 172.

Małżeństwo, zawarte z obrazą zakazów w art. 170 i 171 objętych, będzie nieważnym, i zaskarżoném być powinno, z urzędu, przez prokuratora królewskiego.

ОТДѢЛЕНІЕ ШЕСТОЕ.

О вѣдомствѣ дѣлъ брачныхъ.

С ш а ш ъ я 173.

Дѣла о недействительности брака между лицами протестантскихъ исповѣданій, также о распорженіи сихъ браковъ, подлежащъ единственному и окончательному разсмотрѣнію евангелической генеральной консисторіи.

С ш а ш ъ я 174.

Въ производствѣ дѣлъ сихъ, консисторія руководствуется порядкомъ, нынѣ наблюдаемымъ въ гражданскихъ судилищахъ, при разсмотрѣніи брачныхъ дѣлъ, заисключеніемъ лишь назначенія особаго защитника брачнаго союза.

С ш а ш ъ я 175.

О признаніи недействительности браковъ, совершенныхъ при исчи-

ODDZIAŁ SZÓSTY.

O władzach, do których należy zastosowanie powyższych przepisów.

Artykuł 173.

Sprawy o nieważność małżeństwa, zawartego pomiędzy osobami wyznań ewangelickich, tudzież o rozwiązanie onego, rozpoznawane będą wyłącznie przez konsystorz ewangelicki generalny, w pierwszey i ostatnięj instancyi.

Artykuł 174.

Proces, odbywać się będzie wedle form i przepisów, iakie dotąd zachowywane były przez sądy cywilne w sprawach małżeńskich. Ustanie wszakże przypozywanie obrońcy związku małżeńskiego.

Artykuł 175.

Unieważnienia małżeństwa, zawartego pomimo przeszkód opisanych w

сленныхъ въ опдѣленіи второмъ сей Главы препятствіяхъ, могутъ просить объ спороны. Если же опъ нихъ просьбы не посшупяшъ, шо на Царскаго Прокурашора возлагается, по должноти его, оспаривать законность шакowychъ браковъ.

Сшашья 176.

Въ семъ последнемъ случаѣ, невинный въ подлогъ супругъ, можетъ присоединяшъ жалобу свою къ иску Прокурашора.

Сшашья 177.

Искъ объ уничтоженіи брака, совершеннаго безъ разрѣшенія евангелической генеральной консисторіи, между усыновившимъ и усыновленнымъ, шакже съ родною племянницею, или со вдовою роднаго дяди, шо есть, роднаго брата опца и матери, предосшавляется обѣимъ споронамъ.

oddziale II. ninieyszego rozdziału, żądać mogą obiedwie strony. Jeżeli zaś tego nie żądają, prokurator królewski winien, z urzędu, domagać się wyrzeczenia nieważności.

Artykuł 176.

W tym ostatnim przypadku, niewinna strona może połączyć swą skargę ze skargą prokuratora.

Artykuł 177.

Skarga o unieważnienie małżeństwa, zawartego bez dyspensy konsystorza generalnego ewangelickiego, między osobą przysposabiającą i osobą przysposobioną, z rodzoną synowicą lub wdową po rodzonym stryju lub wuiu, może być занесіона przez obiedwie strony.

Сшашья 178.

Сшашья: 77, 94, 95 и 96, о предѣлахъ вѣдомства консисторіи и обязанностяхъ Царскихъ Прокураторовъ, распространяющахся и на браки лицъ евангелическихъ исповѣданій.

ГЛАВА V.

О бракѣ, между лицами непринадлежащими къ исповѣданіямъ, въ предъидущихъ Главахъ упомянутымъ.

Сшашья 179.

Браки лицъ разныхъ исповѣданій христіанскихъ, въ предъидущихъ Главахъ неупомянутыхъ, и браки нехристіанъ, евреевъ и магометанъ, подлежащъ во всемъ правиламъ ихъ закона.

Артыкулъ 178.

Артыкулы 77, 94, 95 и 96, dotyczące władz, do których należy stosowanie przepisów o małżeństwach, i obowiązków prokuratorów królewskich, ściągają się równie i co do małżeństw pomiędzy ewangelikami.

ROZDZIAŁ V.

O małżeństwie osób, należących do wyznań nieobjętych w poprzedzających rozdziałach.

Артыкулъ 179.

Małżeństwa osób, należących do różnych wyznań chrześcijańskich, poprzedzonymi rozdziałami nieobjętych, i małżeństwa osób należących do różnych wyznań niechrześcijańskich, małżeństwa starozakonnych i mahometan, podlegają, co do wszelkich szczegółów, przepisom ich religii właściwéy.

Сшашья 180.

Однакоже на сіи лица распроспра-
няющся гражданскія постановленія,
изложенныя выше сего въ сш. 6, 7, 9,
15, 16, 17, 18, 20 и 21.

Сшашья 181.

Таковымъ же лицамъ запрещает-
ся вступать въ бракъ вопреки сш. 24,
25, 28 и 168.

Сшашья 182.

Равно запрещается имъ вступле-
ніе въ бракъ съ родсшвенниками и
свойсшвенниками, въ восходящей и
нисходящей линіяхъ, во всѣхъ сте-
пеняхъ, а въ боковой, съ братьями и
сестрами, какъ родными, такъ еди-
нокровными и единоушробными.

Сшашья 183.

Для лицъ, принадлежащихъ къ упо-
мянушымъ вѣроисповѣданіямъ, усы-
новленіе поспавляетъ прешашспіе
къ браку, между усыновившимъ и усы-
новленнымъ.

Артикулъ 180.

Са jednak obowiązującemi wzglę-
dem nich, przepisy cywilne, objęte w
artykułach: 6, 7, 9, 15, 16, 17, 18,
20 i 21.

Артикулъ 181.

Osobom, należącym do wyznań wy-
żęу wymienionych, zabrania się także
zawierać małżeństwa, z obrazą prze-
pisów zawartych w art. 24, 25, 28
i 168.

Артикулъ 182.

Niewolno im również zawierać mał-
żeństwa, ze wszystkimi krewnemi i po-
winowatemi linii wstępnęу i zstępnęу,
a w linii pobocznej, z braćmi i siostra-
mi, rodzonemi i przyrodniami.

Артикулъ 183.

Przysposobienie stanowi przeszkō-
dę do małżeństwa osób wyżęу wymie-
nionych, pomiędzy przysposabiającym
i przysposobionym.

Сшашья 184.

Сии же лица обязаны наблюдать правила ихъ закона, запрещающія браки по родству, хотя бы въ степеняхъ дальнѣйшихъ, нежели шѣ, кои означены въ сш. 182.

Сшашья 185.

Брачный обрядъ паковыхъ лицъ, совершается сообразно правиламъ закона сочешающихся, духовными чинами, или старшиною того общества, къ коему они по жилиществу своему принадлежатъ; а за неимѣніемъ паковыхъ, духовными чинами, или старшиною ближайшаго общества.

Сшашья 186.

Прежде бракосочетанія, производится оглашеніе, по правиламъ, особыми постановленіями предписаннымъ. Послѣ же совершенія онаго, бракъ, со-

Артыкулъ 184.

Też osoby, obowiązane są zachować przepisy swych właściwych wyznań, co do przeszkód wynikających z pokrewieństwa, chociażby w stopniach dalszych, aniżeli te, które są wymienione w art. 182.

Артыкулъ 185.

Obchód ślubu osób należących do jednego z wyznań wyżej wymienionych, powinien być dopełnionym przez duchownego przełożonego gminy, lub starszego gminy duchownej, w której te osoby są zamieszkałe, albo przez duchownego, lub starszego gminy najbliższej, wedle właściwego obrządku małżonków.

Артыкулъ 186.

Nim dopełniony będzie obrządek ślubu religijnego, ogłoszone być winny zapowiedzi, w sposobie, urządzeniami szczególnymi przepisany; po dopeł-

образно ст. 58, записывающа въ мѣшрической книгѣ.

Сшашья 187.

Послѣ бракосочетанія евреевъ или магомешанъ, раввины и иманы, или другіе духовные чины, бракъ шопѣ совершившіе, обязаны вмѣстѣ съ новобрачнымъ и свидѣтелями явиться къ чиновнику, назначенному для веденія мѣшрической книги, кошорый, по показаніямъ явившихся, записываетъ въ оную вновь совершенный бракъ, сообразно ст. 58.

Сшашья 188.

Чиновникъ сей обязанъ удостовѣриться, что бракъ совершенъ безъ нарушенія постановленныхъ насюащимъ закономъ правилъ, и если опшкроемся какое либо опшѣ оныхъ опшсупленіе, то немедленно доноситъ о шомъ Царскому Прокуратору.

nionym obrzędzie, spisanyм byдъ wi-nien akt cywilny, art. 58. wymagany.

Artykuł 187.

Kiedy zawarte będzie małżeństwo, między osobami należącemi do wyznania moyżeszowego lub mahometan-skiego, rabbin i iman, lub inny duchowny, który dopełnił obchodu religijnego, powinien udadź się, ze świadkami i narzeczonemi, do urzędnika utrzymującego akta stanu cywilnego, i ten, podług udzielonych mu objaśnień, sporządzi akt małżeństwa, w sposobie art. 58. opisanym.

Artykuł 188.

Obowiązkiem jest urzędnika, utrzymującego akta stanu cywilnego, przekonać się, czy małżeństwo nie zostało zawarte z obrazą przepisów prawa niniejszego; a jeżeli odkryje iakie wykroczenie, uwiadomi o tém natychmiast prokuratora królewskiego.

С ш а т ь я 189.

При сужденіи о законности брака лицъ упомянутыхъ выше исповѣданій, принимаются въ основаніе правила того закона, къ которому принадлежишь жалующаяся сторона. — Разводъ послѣдовать можетъ въ случаяхъ, сими же правилами допускаемыхъ, по просьбѣ супруговъ. Бракоразводныя дѣла сихъ лицъ, подлежащъ разсмотрѣнію судилищъ гражданскихъ. Разсмотрѣніе сіе производится при закрытыхъ дверяхъ, и защитника брачнаго союза въ семъ случаѣ не назначается.

С ш а т ь я 190.

Недѣйствительными и подлежащими опроверженію со стороны Царскаго Прокуратора, даже въ случаѣ непринесенія самими супругами жалобы, признаются всѣ браки:

А р т ы к у л 189.

Ważność lub nieważność małżeństwa, zawartego pomiędzy osobami należącymi do wyżwspomnianych wyznań, będzie ocenioną podług zasad wyznania strony powodowey. Rozwód będzie na żądanie stron wyrzeczonym, o ile, podług tychże zasad, jest dozwolony. Rozpoznawanie spraw małżeńskich tego rodzaju, należy do trybunałów cywilnych, które sędzić ie powinny, przy zamkniętych drzwiach. Przypozwanie obrońców związku małżeńskiego nie będzie miało miejsca.

А р т ы к у л 190.

Nieważnemi są i podlegającymi zażaleniu prokuratora, ieśliby strony nie zaniósły skargi, wszelkie małżeństwa zawarte:

- 1, между христіанами и лицами неисповѣдающими христіанской вѣры;
- 2, между родшвенниками восходящими и нисходящими, между братьями и сестрами, какъ родными, такъ единокровными и единоушробными;
- 3, совершаемыя, во время существованія прежнихъ браковъ.

Статья 191.

Гражданскимъ судилищамъ представляется разсмотрѣніе упущеній духовенства, при совершеніи брачнаго обряда, вопреки постановленій насущаго закона; виновные въ такихъ упущеніяхъ, подвергаются денежному штрафу отъ 40 до 1800 złotych.

1. pomiędzy osobami wyznającemi religią chrześcijańską i osobami niewyznającemi téj religii;
2. pomiędzy wszystkimi krewnemi linii wstępnéy, zstępnéy, braćmi i siostrami rodzonemi i przyrodniemi;
3. pomimo trwającego poprzedniego małżeńskiego związku.

Artykuł 191.

Trybunały cywilne są właściwe do rozpoznawania wykroczeń, iakichby się stali winnymi duchowni, dający ślub z obrazą przepisów niniejszego prawa. Wykraczający podpadną karze pieniężnéy od 40 do 1800 złotych.

ГЛАВА VI.

*О бракахъ между лицами раз-
вѣрными.*

ОТДѢЛЕНІЕ ПЕРВОЕ.

О бракѣ лицъ Римско-Каполической
вѣры съ лицами другихъ исповѣданій.

1. О бракъ съ лицами евангеличе-
скихъ исповѣданій.

Сшашья 192.

Бг и лицъ, изъ коихъ одно рим-
ско-каполическаго, а другое еванге-
лическаго исповѣданія, должны совер-
шаемы бытъ священникомъ той вѣ-
ры, къ кошорой принадлежишь не-
вѣста.

Сшашья 193.

Дозволяешся однакоже сверхъ шо-
го, благословишь совершившійся уже

ROZDZIAŁ VI.

*O małżeństwach osób wyznających
różną religią.*

ODDZIAŁ PIERWSZY.

O małżeństwie osób wyznających reli-
gią Rzymsko-Katolicką, z osobami wy-
znającemi inną religią.

1. O małżeństwach z osobami wyznań
ewangelickich.

Artykuł 192.

Obrząd ślubu religijnego osób, z
których iedna wyznaie religią rzym-
sko-katolicką, a druga religią ewange-
licką, powinien byдъ dopełniony przez
duchownego wyznania, do którego na-
леży narzeczona.

Artykuł 193.

Wolno iest iednak stronom żадаć
pobłogosławienia zawartego już mał-

бракъ и священнику той вѣры, къ которой принадлежишь женихъ.

Сшашья 194.

Когда римско-кашолической священникъ не согласился благословить брака лица римско-кашолической вѣры съ лицомъ евангелическаго исповѣданія, то вѣнчаніе можетъ быть предоснавлено священнику евангелическому.

Сшашья 195.

Дѣти, раждающіяся въ сихъ бракахъ, должны воспишаемы быть: сыновья, въ опцовской, а дочери, въ той вѣрѣ, которую исповѣдуетъ мать, если о томъ не было инаго между супругами условія прежде брака.

Сшашья 196.

Разсмотрѣніе вопроса: былъ ли бракъ законно совершенъ, предоста-

женства, і przez duchownego wyznania, do którego należy przyszły małżonek.

Artykuł 194.

Gdyby duchowny rzymsko-katolicki wzbraniał się dopełnić obrzędu ślubu religijnego małżeństwa pomiędzy osobami rzymsko-katolickiego i ewangelickiego wyznania, ślub danym być może przez duchownego ewangelickiego.

Artykuł 195.

Synowie spłodzeni w tych małżeństwach, wychowani być winni w religii ojców, a córki w religii matek, jeżeli rodzice inaczey się przed ślubem nie umówili.

Artykuł 196.

Sąd duchowny tego wyznania, którego jest kapłan dający ślub, będzie

влечется духовному судилищу той
вѣры, къ которой принадлежишь
священникъ, совершившій бракосоче-
щаніе; приговоръ сего судилища ра-
вно обязателенъ для обѣихъ сторонъ.
Однакоже лице римско-кашолической
вѣры, коего бракъ признанъ недѣй-
ствительнымъ евангелическою кон-
систорією, можешь вступивъ въ но-
вый бракъ не иначе, какъ по предвари-
тельномъ уничтоженіи прежняго его
брака надлежащею духовною властію
римско-кашолической церкви, и не
ранѣе, какъ по истеченіи сроковъ, въ
ст. 69 и 70 постановленныхъ.

Статья 197.

Если брачный обрядъ совершенъ
былъ священниками обоихъ исповѣда-
ній, то одной римско-кашолической
духовной власти подлежатъ разрѣ-
шеніе дѣла о недѣйствительности

вѣстивымъ до rozpoznawania ważności
związku małżeńskiego. Wyrok iego
będzie obowiązywał obiedwie strony,
jednakże strona rzymsko-katolicka,
której małżeństwo unieważnionem zo-
stało, przez konsystorz ewangelicki,
nie będzie mogła w żadnym przypadku,
w nowe wchodzić związki małżeńskie,
póki poprzednie ięy związki, przez
zwierzchność duchowną katolicką, unie-
ważnione nie będą, i póki nie upłynie
przeciąg czasu art. 69 i 70 zakresłony.

Artykuł 197.

Jeżeli ślub dany był przez духо-
wnego iednego i drugiego wyznania,
zwierzchność duchowna rzymsko-ka-
tolicka będzie iedynie właściwą do
rozpoznawania ważności zawartego

брака. Развода въ семъ случаѣ просишь недозволяеиъся ни шой, ни другой споронъ.

2. О бракъ съ лицами другихъ христiянскихъ исповѣданiй.

Сшашья 198.

Сшашьи предъидущаго пункта, распространяюиъся и на браки лицъ римско-кашодической вѣры съ лицами другихъ христiянскихъ исповѣданiй, кромѣ Греко-Россiйскаго, для браковъ коихъ разновѣрныхъ лицъ, вѣнчаемыхъ Греко-Россiйскими священниками, постановлены въ нижеслѣдующемъ опредѣленiи особыя правила.

małżeństwa; żadna strona nie będzie mocna w takim przypadku poszukiwać rozwodu.

2. O małżeństwach z osobami innych wyznań chrześcijańskich.

Artykuł 198.

Rozporządzenia w poddziale poprzedzającym objęte, służą za prawo do małżeństw pomiędzy osobami wyznającymi religię rzymsko-katolicką, i osobami innych wyznań chrześcijańskich, wyjąwszy małżeństwa z osobami wyznającymi religię Grecko-Rossyiską, niemnię małżeństwa, w których obrząd ślubu dopełniony był przez duchownego Grecko-Rossyiskiego, takowe ulegają przepisom zawartym w oddziale następującym.

ОТДѢЛЕНІЕ ВТОРОЕ.

О бракѣ лицъ Греко-Россійской вѣры съ лицами другихъ исповѣданій, также о бракахъ, вѣнчаемыхъ Греко-Россійскими священниками.

I. О бракахъ лицъ Греко-Россійской вѣры съ лицами другихъ исповѣданій.

Сшашья 199.

Браки лицъ Греко-Россійской вѣры съ лицами другихъ исповѣданій, совершающіяся и раешоргающіяся по правиламъ, постановленнымъ узаконеніями Имперіи.

Сшашья 200.

На семь основаній:

1) Бракъ лица Греко-Россійскаго

ODDZIAŁ DRUGI.

O małżeństwach osób wyznających religią grecko-rosyjską, z osobami wyznającemi inną religią; niemniéy o małżeństwach, w których obrząd ślubu dopełniony był przez duchownego Grecko - Rosyjskiego.

I. O małżeństwach osób wyznających religią Grecko-Rosyjską, z osobami wyznającemi inną religią.

Artykuł 199.

Małżeństwa osób wyznających religią Grecko-Rosyjską, z osobami innych wyznań, podlegaia, co do zawarcia i rozwiązania, przepisom obiętym w prawach Cesarstwo obowiązujących.

Artykuł 200.

Podług tych praw:

1. Obrząd religijny ślubu osoby gre-

исповѣданія съ иновѣрнымъ лицомъ, необходимо и подѣ опасеніемъ уничтоженія, долженъ вѣнчанъ бытъ священникомъ Греко-Россійскимъ.

2) Всѣ дѣти раждающіяся въ сихъ бракахъ, воспитываемы должны бытъ въ вѣрѣ Греко-Россійской.

3) Однѣмъ Греко-Россійскимъ духовнымъ судилищамъ подлежатъ сужденіе о дѣйствительности или недѣйствительности сихъ браковъ.

Статья 201.

Иновѣрное лицо, вступающее въ бракъ съ лицомъ Греко-Россійской вѣры, обязано дать подписку, что не будетъ ни поносить своего супруга за вѣру, ни склонять его чрезъ

ско-rossyiskіѣy, z osobą różnego wyznania, powinien być dopełnionym koniecznie i pod nieważnością, przez duchownego grecko-rossyiskiego.

2. Wszystkie dzieci spłodzone w tych małżeństwach, powinny być wychowane w religii grecko-rossyiskiej.

3. Sądy duchowne grecko-rossyiskie, są iedynie właściwemi do rozpoznawania nieważności lub rozwiązania związku małżeńskiego.

Artykuł 201.

Strona innego wyznania, zawierająca związek małżeński z osobą grecko-rossyiskiej religii, powinna dać przyrzeczenie na piśmie, że nie będzie z powodu religii, prześladować swego

прельщеніе, угрозы или инымъ образомъ, къ принятію своей вѣры, и что рожденныя въ семъ бракѣ дѣти, крещены и воспитаны будутъ въ правилахъ Греко-Россійской церкви.

Сшашья 202.

По совершеніи уже бракосочетанія священникомъ Греко-Россійскимъ, бракъ, по желанію сочещающихся, можешь благословенъ бытъ и священникомъ той вѣры, къ которой принадлежитъ иновѣрное лице.

2. О бракахъ вѣнчаемыхъ Греко-Россійскими священниками.

Сшашья 203.

Во всякомъ случаѣ, если вѣнчаніе совершено было священникомъ Греко-

маłzonka; że nie przywiedzie go, ani złudzeniem, ani groźbami, ani żadnym innym sposobem, do przejścia na ię własne wyznanie; że nakoniec dzieci spłodzone w małżeństwie, będą chrzczone i wychowywane w religii Grecko-Rossyiskiej.

Artykuł 202.

Wolno iest przyszłym małżonkom, żądać dopełnienia obrzędu ślubu religijnego, i przez duchownego strony, która nie należy do wyznania Grecko-Rossyiskiego, skoro już dopełniony był obrząd, przez duchownego téj religii.

2. O małżeństwach, w których obrząd ślubu dopełniony był, przez duchownego Grecko-Rossyiskiego.

Artykuł 203.

Jlekoć ślub dany był przez duchownego grecko-rossyiskiego, sąd ducho-

Россійскимъ, по сужденіе о дѣйстви-
тельности или недѣйствительности
шаковыхъ браковъ, подлежащъ бу-
дешъ однѣмъ духовнымъ судилищамъ
Греко-Россійскимъ.

Сшашья 204.

Приговоры шаковыхъ судилищъ,
равно обязательны для обѣихъ спо-
ронъ. Однакоже лице римско-кашо-
лической вѣры, ни въ какомъ случаѣ
не можетъ всшунать въ новый бракъ,
до уничтоженія прежняго его брака
духовнымъ судилищемъ его вѣры, и
до истеченія сроковъ, въ сш. 69 и 70
установленныхъ.

wny grecko-rossyiski, będzie właści-
wym do uznania nieważności, lub roz-
wiązania zawartego małżeństwa.

Artykuł 204.

Wyrok wydany przez sąd duchow-
ny grecko-rossyiski, będzie obowiąz-
ującym dla stron obudwóch; iednakże
małżonek rzymsko-katolicki nie będzie
mocen, w żadnym przypadku zawie-
rać nowego małżeństwa, dopóki, po
uznaniu nieważności, lub wyrzeczeniu
rozwiązania, przez sąd duchowny gre-
cko-rossyiski, poprzednie małżeństwo
unieważnioném nie będzie, przez
zwierzchność duchowną rzymsko - ka-
tolicką, i póki nie upłynie przeciąg
czasu art. 69 i 70 opisany.

ОТДѢЛЕНІЕ ТРЕТІЕ.

О бракѣ лицъ перемѣняющихъ вѣру.

С ш а ш ѣ я 205.

Лице римско-кашолической вѣры, находящееся въ супружествѣ, съ принаиіемъ одного изъ другихъ христіанскихъ исповѣданій, упомянутыхъ въ главахъ: III, IV и V, не пресчаешъ, въ отношеніи дѣйснвишельности и неразрывности брачнаго союза, подчиняишъся шѣмъ правиламъ, кошкорыя усшановлены насшоящимъ закономъ для лицъ римско кашолической вѣры. Равнымъ образомъ, оспчаешъ оно въ семъ отношеніи подсуднымъ духовнымъ судилищамъ первоначальнаго его исповѣданія. Сіе не распросшраишъся однакоже на лица римско-кашолической вѣры, кошкорыя воспришъмшъ другое христіанское исповѣданіе, сосшоя въ бракѣ съ лицомъ ино-вѣрнымъ.

ODDZIAŁ TRZECI.

O małżeństwie osób, które przechodzą z iednéj wiary na drugą.

Artykuł 205.

Małżonek religii rzymsko-katolickiej, któryby po zawarciu małżeństwa, przeszedł do iednego z wyznań chrześcijańskich, objętych rozdziałami III, IV i V, nie przestanie podlegać, co do ważności i nierozwiązalności małżeńskiego związku, przepisom w niniejszém ustawie postanowionym, dla osób wyznających religię rzymsko-katolicką. Sądy duchowne katolickie, pozostaną względem niego właściwemi. Rozporządzenie to nie ściągá się do małżonka religii rzymsko-katolickiej, któryby, po zawarciu małżeństwa z osobą różnego wyznania, przeszedł do którego z innych wyznań chrześcijańskich.

Статья 206.

Бракъ лицъ нехристіанскаго исповѣданія, и по воспріятіи св. крещенія, остающіеся въ своей силѣ, хотя бы совершены были въ спешеняхъ родства, новою ихъ вѣрою возбраненныхъ, если только по прежнему ихъ закону, бракъ сей признаваемъ быть дѣйствительнымъ.

Статья 207.

Новокрещенный имѣетъ право требовать уничтоженія брака съ лицомъ невоспріявшимъ крещенія, которое не согласится жить съ нимъ въ прежнемъ брачномъ союзѣ, или будетъ признано исполнять ему исполнять обязанности, новою вѣрою на него возложенныя.

Artykuł 206.

Małżeństwo osób, któreby, należąc do jednego z wyznań niechrześcijańskich, przyjęły chrzest święty, nie przestaje być ważnym, chociażby było zawartem w stopniach pokrewieństwa zakazanych w nowym wyznaniu, jeżeli wedle przepisów wiary w których poprzednio zostawały, małżeństwo nie podlegało unieważnieniu.

Artykuł 207.

Małżonek, który należąc do jednego z wyznań niechrześcijańskich, przyjął chrzest święty, ma prawo żądać rozwiązania małżeństwa, jeżeli jego współmałżonek, który pozostał w dawnej wierze, wzbrania się w dalszym z nim zostawać pożyciu, albo przeskadza mu w pełnieniu obowiązków nowej jego wiary.

ГЛАВА VII.

О правахъ и обязанностяхъ отъ супружества возникающихъ.

Сшашья 208.

Мужъ обязанъ любить и уважать жену свою, защищать ее и хранить супружескою къ ней вѣрность.

Сшашья 209.

Жена обязана повиноваться мужу своему, какъ главѣ семейства, пребывать къ ней въ любви, уваженіи и вѣрности.

Сшашья 210.

Жена обязана жить вмѣстѣ съ мужемъ и слѣдовать за нимъ повсюду, гдѣ онъ заблагоразсудитъ имѣть пребываніе. Мужъ же обязанъ принять жену къ себѣ и доставлять ей содержаніе по состоянію и возможности своей.

ROZDZIAŁ VII.

O prawach i obowiązkach z małżeństwa wynikających.

Artykuł 208.

Mąż obowiązany jest kochać i szanować swą żonę, winien ićy wierność i obronę.

Artykuł 209.

Żona powinna być posłuszną mężowi, iako głowie familii, winna mu miłość, uszanowanie i wierność.

Artykuł 210.

Żona obowiązana jest mieszkać z mężem i iść za nim wszędzie, gdzie mu się zostawać podoba. Mąż zaś jest obowiązany przyjąć żonę i opatrywać ją we wszelkie potrzeby życia, według swéy możności.

С ш а ш ь я 211.

Запрещается супругам самовольно разрывать брачный союзъ. Почему всякіе договоры, клонящіеся къ расторженію брака, признаются не-дѣйствительными.

С ш а ш ь я 212.

Жена именуется по мужу, получаешь его званіе и пользуешься правами сими и щогда, когда онъ лишень ихъ будешь по судебному приговору.

С ш а ш ь я 213.

Лице женскаго пола, не дворянскаго происхожденія, вступленіемъ въ бракъ съ дворяниномъ, приобретаешь дворянское достоинство.

С ш а ш ь я 214.

На разныя по гражданскому сословію дѣйствія и обязательства жены, пребуешься дозволеніе мужа, какъ опредѣлено сіе существующими законами.

Artykuł 211.

Nie wolno iest małżonkom samowolnie rozrywać małżeńskiego związku; wszelkie przeto umowy mające na celu rozwiązanie małżeństwa, są nieważne.

Artykuł 212.

Żona nosi nazwisko męża, przybiera jego tytuły familyne, i nieutraca ich, choćby mężowi wyrokiem były odjęte.

Artykuł 213.

Małżeństwo ze szlachcicem, nadaie szlachectwo niewieście stanu nieszlacheckiego.

Artykuł 214.

Żona potrzebuie upoważnienia od męża do różnych czynności życia cywilnego i umów, iak to iest urządzone prawami obowiązującymi.

ГЛАВА VIII.

О обязанностях и взаимныхъ отношеніяхъ супруговъ, въ случаѣ открытія причинъ къ уничтоженію брака, также о послѣдствіяхъ какъ нарушенія настоящаго закона, такъ и уничтоженія брака, либо разлученія супруговъ отъ стола и ложа.

ОТДѢЛЕНІЕ ПЕРВОЕ.

О обязанностяхъ и взаимныхъ отношеніяхъ супруговъ до начатія дѣла о расторженіи брака.

Сшашья 215.

Какъ скоро супруги удостовѣрятся, что бракъ ихъ совершенъ вопреки постановленій, по которымъ Царскій Прокураторъ, по должности своей, обязанъ начать судебное преслѣдованіе того брака, то они должны немедленно разлучиться отъ сожитія.

ROZDZIAŁ VIII.

O obowiązkach i stosunkach stron, w razie zachodzącej przyczyny nieważności; o skutkach przekroczenia ustawy niniejszej, tudzież o skutkach unieważnienia, rozwiązania małżeństwa, lub rozłączenia co do stołu i łóża.

ODDZIAŁ PIERWSZY.

O obowiązkach i stosunkach małżonków przed rozpoczęciem kroków o nieważność małżeństwa.

Artykuł 215.

Skoro małżonkowie przekonają się, iż małżeństwo ich zawarte zostało z obrazą przepisów, z powodu których prokurator królewski obowiązany jest z urzędu poszukiwać nieważności małżeństwa, powinni natychmiast się rozłączyć.

Сшашья 216.

Если дѣйствительность брака при жизни супругов оспариваема не была, то по смерти одного изъ нихъ, не можешь уже бракъ сей подвергаться никакому спору.

ОТДѢЛЕНІЕ ВТОРОЕ.

О обязанностяхъ и взаимныхъ отношеніяхъ супруговъ, послѣ начатія дѣла о расторженіи брака.

Сшашья 217.

Попеченіе о дѣтяхъ, во время производства дѣла объ уничтоженіи или расторженіи, либо разлученіи, кѣмъ бы ни былъ начатъ о семъ искъ, принадлежитъ общу.

Сшашья 218.

Не воспрещается однакоже гражданской власши, по просьбѣ жены или родственниковъ, либо по предположенію Царскаго Прокуратора, сіе вре-

Артыкулъ 216.

Skoro małżeństwo nie było za życia małżonków zaskarżone iako nieważne, nie będzie już mogło być skarżone po śmierci iednego z małżonków.

ODDZIAŁ DRUGI.

O obowiązkach i stosunkach małżonków po rozpoczęciu kroków sądowych o nieważność lub rozwiązanie małżeństwa i rozłączenie co do stołu i łoża.

Артыкулъ 217.

Opiekowanie się dziećmi w ciągu sprawy o nieważność, rozwiązanie małżeństwa, lub rozłączenie co do stołu i łoża, należy do męża, bez względu na to kto rozpoczął sprawę.

Артыкулъ 218.

Mocen iest jednak sąd cywilny właściwy postanowić, na żądanie żony, familii, albo prokuratora królewskiego, aby opiekowanie się tymczasowe dzie-

менное о дѣтяхъ попеченіе, для выщ-
шей ихъ пользы, предоспавляющъ и ма-
тери или постороннему лицу.

Спашья 219.

Женѣ дозволяется въ продолже-
ніе производства дѣла объ уничтоже-
ніи или расторженіи брака, либо раз-
лученіи, оставишь домъ мужа. Граж-
данской власши предоспавляется, по
настоянню супруговъ, назначишь жили-
ще, въ которомъ жена должна имѣть
безоплучное пребываніе, и опредѣ-
лишь содержаніе, какое мужъ обязанъ
доспавлять ей въ продолженіи сама-
го дѣла.

Спашья 220.

Жена, по воспробованію обязана, во
всякое время доказать, что прожи-
ваетъ въ назначенномъ ей мѣстѣ; въ
противномъ случаѣ, мужъ въ правѣ
прекратишь производимое ей содер-
жаніе, и просишь судъ о принятіи ее
подъ надзоръ.

ѣніи, поручоне было матѣе, lub osobie
trzecięy, jeżeli tego wymaga korzyść
dzieci.

Artykuł 219.

Wolno jest żonie w czasie sprawy
o nieważność, rozwiązanie małżeństwa,
albo rozłączenie co do stołu i łoża,
opuścić wspólne mieszkanie. Sąd cy-
wilny właściwy, na żądanie stron, ozna-
czy mieszkanie, w którym żona obo-
wiązana będzie ciągle przebywać,
i oznaczy ilość alimentów, które mąż
obowiązany będzie dostarczać ię w
ciągu procesu.

Artykuł 220.

Żona w każdym razie, gdy o to we-
zwana będzie, udowodnić powinna, że
mieszka w domu dla nięы wyznaczonym;
czego gdy nie dopełni, mąż mo-
cen ięы odmówić alimentów, a nadto
żądać, aby sąd oddał ją pod dozór.

Статья 221.

По начатии уже дела объ уничтожении или расторжении брака, либо разлучении, дозволяется супругамъ заключить у нотариуса особое обимѣннѣе условіе, на случай окончательнаго признанія недействительности брака, развода или разлученія.

Статья 222.

Въ случаѣ смерти одного изъ супруговъ, до воспослѣдованія въ судѣ первой степени приговора объ уничтоженіи или расторженіи брака, либо разлученіи, начатое дѣло само собою прекращается.

ОТДѢЛЕНІЕ ТРЕТІЕ.

О послѣдствіяхъ нарушенія настоящаго закона.

Статья 223.

Лица, копорыя вступають въ бракъ съ нарушеніемъ постановленій насто-

Artykuł 221.

Po rozpoczęciu sprawy o unieważnienie lub rozwiązanie małżeństwa, albo o rozłączenie co do stołu i łoża, wolno jest małżonkom urządzić, przed regentem, swoje stosunki majątkowe, na przypadek, gdyby nieważność, rozwód, albo rozłączenie co do stołu i łoża, stanowczo były wyrzeczone.

Artykuł 222.

Jeżeli jedna ze stron umiera przed wyrzeczeniem nieważności małżeństwa, rozwodu, lub rozłączenia co do stołu i łoża, w pierwszój instancji, proces umorzony będzie z mocy samego prawa.

ODDZIAŁ TRZECI.

O skutkach wykroczeń przeciw niniejszemu prawu.

Artykuł 223.

Strony zawierające małżeństwo z obrazą przepisów prawa niniejszego,

яшаго закона о препянісствіяхъ къ браку, если нарушеніе сіе не влечетъ за собою уголовнаго наказанія, подвергающіяся денежному штрафу отъ 40 до 1800 злотыхъ. Подобному же взысканію подлежащъ они и въ случаѣ несоблюденія условій, пребуемыхъ настоящимъ закономъ, подъ опасеніемъ денежнаго штрафа.

Сшашья 224.

Такому же штрафу подвергаются и родители или опекуны, допустившіе неправильный бракъ несовершеннолѣтняго.

Сшашья 225.

Въ особенную обязанность Царскихъ Прокураторовъ при гражданскихъ судахъ первой степени, вмѣняющіяся пресѣдованіе всякаго нарушенія настоящаго закона. Определеніе мѣры взысканія, предьидущего сшашьею установленнаго, съ самихъ

wzbraniających zawarcia związku małżeńskiego dla zachodzących przeszkód, podpadną karze pieniężnej od 40 do 1800 zł., jeżeli ich wykroczenie nie pociąga za sobą kar kódeksiem karnym postanowionych. Podobnéj karze ulegną strony, ilekroć zawrą małżeństwo nie dopełniwszy warunków, których zachowanie, pod zagrożeniem kary pieniężnej, ustawą niniejszą jest nakazane.

Artykuł 224.

Ulegną również téj karze pieniężnej rodzice i opiekunowie, pozwalający na nieprawne nieletniego związku.

Artykuł 225.

Obowiązkiem jest szczególnym prokuratorów królewskich przy trybunałach cywilnych pierwszéj instancji, poszukiwać wykroczeń przeciwko ustawie niniejszéj. Trybunały cywilne pierwszéj instancji będą właściwemi do wyrzeczenia, przeciwko stronom

супруговъ, родителей ихъ и опекуновъ, по заключенію Царскаго Прокуратора, принадлежащъ гражданскимъ судамъ первой степени.

Статья 226.

Если при слѣдствіи; производимомъ по брачному дѣлу, или инымъ образомъ, откроется уголовное преступленіе, то на Царскаго Прокуратора возлагается, обвиняемыхъ подвергнуть уголовному суду.

ОТДѢЛЕНІЕ ЧЕТВЕРТОЕ.

О послѣдствіяхъ уничтоженія или расторженія брака, либо разлученія супруговъ отъ стола и ложа.

1. О послѣдствіяхъ уничтоженія или расторженія брака.

Статья 227.

Съ вослѣдствіемъ приговора

wykraczającym, ich rodzicom i opiekunom, na wniosek prokuratora, karpiennych, artykułami poprzedniemi oznaczonych.

Artykuł 226.

Jeżeli, bądź z instrukcyi sprawy małżeńskięy, bądź innym sposobem, okaże się, że zaszło przestępstwo kodem karnym przewidziane, prokurator królewski pociągnie obwinionych przed sąd karny właściwy.

ODDZIAŁ CZWARTY.

O skutkach wynikających z unieważnienia lub rozwiązania małżeństwa, tudzież z rozłączenia co do stołu i łoża.

1. O skutkach wynikających z unieważnienia i rozwiązania małżeństwa.

Artykuł 227.

Skoro małżeństwo uznanem bę-

объ уничтоженіи или расторженіи брака, прекращающія совершенно всѣ взаимныя права и обязанности супруговъ, въ Главѣ VII исчисленныя.

2. *О послѣдствіяхъ разлученія супруговъ отъ стола и ложа.*

Смашья 228.

Разлученіе супруговъ отъ стола и ложа на время неопредѣленное, влечетъ за собою всѣ послѣдствія расторженія брака, сохраняя только неразрывнымъ брачный союзъ, крепящуюся супругамъ вступленіе въ новый бракъ.

Смашья 229.

Если разлученіе на время неопредѣленное будетъ въ послѣдствіи опмѣнено, то бракъ, въ отношеніи ко всѣмъ гражданскимъ послѣдствіямъ

дзе przez wyrok za nieważne, albo zostanie rozwiązaniem, prawa i obowiązki małżonków, opisane w rozdziale VII, zupełnie ustana.

2. *O skutkach z rozłączenia co do stołu i łóża.*

Artykuł 228.

Rozłączenie co do stołu i łóża na czas nieograniczony, pociąga za sobą wszelkie skutki rozwiązania małżeństwa, wyjąwszy, iż utrzymany jest węzeł małżeński, który stanowi przeszkodę do nowego małżeństwa.

Artykuł 229.

Jeżeli rozłączenie co do stołu i łóża na czas nieograniczony, zostanie następnie zniesionem, małżeństwo, co do wszelkich swych skutków cywilnych,

своимъ, считаеся какъ бы вновь совершеннымъ съ сего дня, какъ послѣдуетъ въ духовномъ судѣ первой степени приговоръ объ ошмѣнѣ разлученія.

Статья 230.

Разлученіе супруговъ отъ стола и ложа на время определенное, не уничтожаетъ гражданскихъ послѣдствій брака. Въ случаѣ спора между супругами, взаимныя ихъ обязанности опредѣляются надлежащимъ гражданскимъ судомъ, сообразно II Отдѣленію сей Главы.

ГЛАВА IX.

О доказательствахъ брачнаго состоянія.

Статья 231.

Доказательствомъ брачнаго со-

уважа się iako na nowo zawarte w dniu, w którym wyrok przywracający małżeńskie pożycie został wydanym przez sąd duchowny właściwy.

Artykuł 230.

Rozłączenie co do stołu i łoża na czas ograniczony, nie znosi skutków cywilnych małżeństwa. W razie sporu między małżonkami, sąd cywilny właściwy urzeczywistni wzajemne ich obowiązki, podług przepisów wymienionych w oddziale II. niniejszego rozdziału.

ROZDZIAŁ IX.

O dowodach małżeństwa.

Artykuł 231.

Dowodem zawartego małżeństwa

стоянія служить, записка брака, по совершении бракосочетания, въ мѣрической книгѣ, сообразно статьѣ 58.

Статья 232.

Если мѣрическихъ книгъ не ведено было, или онѣ заперялись, либо испреблены, или наконецъ, если въ книгѣ, статья о совершившемся бракѣ окажется испребленною, въ такомъ случаѣ, доказательствомъ брачнаго состоянія приняты быть могутъ и другіе докуменшы, или свидѣтельскія показанія. Таковыя же докуменшы и показанія принимаются и тогда, какъ окажется, что упомянутой записки въ мѣрической книгѣ во все не было, а между тѣмъ, въ той же книгѣ или въ церковныхъ книгахъ, открываются слѣды совершенія бракосочетанія.

będzie akt, sporządzony po dopełnieniu religijnego obrzędu w myśl art. 58.

Artykuł 232.

Gdyby księgi utrzymywane nie były, zaginęły, albo zniszczonemi zostały, lub gdyby akt, w nich spisany, wydarty lub zniszczony został, małżeństwo zawarte udowodnioném być może przez dokumenta, lub przez świadków. Dowód przez dokumenta, lub przez świadków, dopuszczonym być może wtedy także, jeżeli akt spisanym nigdy nie był, a znajdują się ślady zawartego małżeństwa, bądź w księgach stanu cywilnego, bądź w księgach kościelnych.

Статья 233.

Въ случаѣ спора, одно названіе двухъ лицъ супругами, не избавляетъ еще ихъ отъ необходимости доказанія брачное ихъ состояніе

Статья 234.

Если уголовнымъ производствомъ дѣла ошкрыты будутъ доказательствѣ брачнаго состоянія, то представлениемъ послѣдовавшаго по дѣлу приговора, для приложенія къ метрической книгѣ, и надлежащею въ оной запискою того брака, обеспечивающа всѣ гражданскія его послѣдствія, со дня совершенія бракосочетанія.

Статья 235.

Въ случаѣ смерти одного или обоихъ супруговъ, до начатія уголовного дѣла, производство уголовное мо-

Artykuł 233.

W przypadku sporu prawnego, samo posiadanie stanu małżonków odwołujących się do tego stanu nawzajem, nie uwalnia ich od udowodnienia, iż małżeństwo zawartém zostało.

Artykuł 234.

Gdy prawny obchód małżeństwa udowodnionym będzie w drodze procesu karnego, złożenie wyroku do księgi małżeństw, i spisanie o tém protokołu w téżże księdze, zapewni małżeństwu, od dnia obchodu jego, wszystkie skutki cywilne.

Artykuł 235.

Jeżeli małżonkowie, albo jeden z nich, przed rozpoczęciem sprawy karnej, umarł, sprawa karna wytocz-

женъ возникнувъ по пресобованію
всѣхъ имѣющихъ нужду доказывать
существованіе брачнаго союза.

Сшашья 236.

Въ случаѣ смерти виновныхъ въ
подлогѣ, до начатія уголовного из-
слѣдованія, или въ продолженіи она-
го, дѣло о дѣйствительности брака
можетъ начато быти и гражданскимъ
порядкомъ.

Сшашья 237.

Когда приговоръ объ уничтоженіи
или распорженіи брака, либо разлу-
ченія супруговъ оныя спола и ложа,
войдетъ въ законную силу, то Цар-
скій Прокураторъ сообщаетъ его не-
медленно лицамъ, содержащимъ ме-
трическія книги, для надлежащей
въ оныхъ противъ записаннаго брака
спѣшки. На сей конецъ духовные

на быдъ моѣе przez wszystkich, któ-
rzy mają interes, aby zawarcie mał-
żeństwa udowodnioném było.

Artykuł 236.

Jeżeli przestępní, przed rozpoczę-
ciem sprawy karnej, lub w ciągu iey
umarli, sprawa może byдъ wytoczona
w drodze cywilnej.

Artykuł 237.

Wyrok właściwego sądu, uznający
nieważność małżeństwa, rozwód, lub
rozłączenie co do stołu i łóża, skoro
się stanie prawomocnym, będzie na-
tychmiast przez prokuratora królew-
skiego przesłanym do aktów stanu cy-
wilnego, celem uczynienia wzmianki,
na brzegu aktu małżeństwa, o nastąpio-
nym powyższym wyroku. Sędziowie
duchowni, rozpoznawający sprawę mał-

суды, по разсмотрѣніи брачныхъ дѣлъ, объ окончательныхъ приговорахъ ихъ обязаны извѣщать Царскихъ Прокураторовъ по принадлежности.

Статья 238.

Сіе постановленіе относитъ и къ приговорамъ объ ошмѣнѣ разлученія супруговъ отъ снола и ложа.

ГЛАВА X.

*О сговорѣ или взаимномъ общаніи
сочетаться бракомъ.*

Статья 239.

Сговоръ есть просное, взаимное общаніе лица мужескаго и лица женскаго пола, сочетающагося бракомъ. — Общаніе сіе, можетъ быть словесное или письменное, изъявленное въ актѣ формальномъ, или договорѣ.

żeńskie, komunikować będą tym końcem wyroki, ostatecznie przez nich wydane, prokuratorom królewskim przy trybunałach.

Artykuł 238.

Przepis powyższy ściąga się i do przypadku, w którym rozłączenie co do stołu i łoża wyrokiem zostało zniesione.

ROZDZIAŁ X.

O zaręczynach.

Artykuł 239.

Zaręczyny mają miejsce, skoro nastąpiło wzajemne przyrzeczenie małżeństwa, pomiędzy mężczyzną i kobietą, bądź słownie, bądź na piśmie, w akcie urzędowym lub prywatnym.

Сшашья 240.

Сговоръ считается недѣйствительнымъ, если сговоренные не могли сочешашья бракомъ, по недоспашку необходимыхъ условий, или за сущесшвованіемъ препятствій, подвергающихъ союзъ брачный уничтоженію.

Сшашья 241.

Сговоръ, хотя и законно совершенный, не даетъ одной сторонѣ права понуждать другую, судебнымъ порядкомъ, къ совершенію брака; но если сговоренное при свидѣтеляхъ, или по письменному акшу, лице, безъ достойныхъ уваженія причинъ, откажется отъ исполненія даннаго имъ обещанія, то обязано вознаградишь другой стороной понесенные ею убышки.

Сшашья 242.

Достойными уваженія причинами, признаюшья въ семь случаѣ: 1) тяж-

Артыкулъ 240.

Зарѣчшы не są ważne, jeżeli pomiędzy osobami zaręczonemi, dla niedostatku warunków potrzebnych, lub dla przeszkód niedopuszczających związku małżeńskiego, nie mogło byдъ zawarte małżeństwo.

Артыкулъ 241.

Зарѣчшы nawet ważne, nie dają prawa żadney stronie zniewalania strony przeciwney, drogą sądową, do zawarcia małżeństwa; lecz osoba, bez powodów słusznych, niedotrzymująca uczynionego przyrzeczenia na piśmie, lub w przytomności świadków, obowiązана jest przeciwney stronie wynagrodzić poniesione koszta i szkody.

Артыкулъ 242.

Stają się powodem słusznym niedotrzymania uczynionego przyrzecze-

кія оскорбленія, нанесенныя отка-
зующемуся лицу, другою стороною;
2) развратное или преступное пове-
деніе; 3) неоказаніе достойнаго ува-
женія родителѣмъ сговореннаго съ
нею лица, и наконецъ 4) противуза-
конныя дѣйствія и обманъ, употре-
бленный ею для полученія обещанія.

Статья 243.

Если женихъ, опъ котораго сго-
воренная съ нимъ невеста сдѣлалась
беременною, спашеть пошомъ отка-
зывавшся опъ вступленія съ нею въ
бракъ, то сверхъ наказанія, коему
подвергается онъ уголовнымъ су-
домъ, обязанъ онъ доставлять содер-
жаніе рожденному опъ него младенцу,
во всякомъ случаѣ, а невестѣ, если
она не имѣетъ своего собственнаго
достойнаго имущества.

nia: 1) obelgi ciężkie, domierzone stro-
nie odstepuiący od zamezcia, przez
stronę przeciwną; 2) rozwiązłe lub wy-
stepne życie strony przeciwnéy; 3) nie-
okazywanie należnego uszanowania ro-
dzicom drugiey strony, i nakoniec 4)
podstępne wyłudzenie danego słowa.

Artykuł 243.

Jeżeli niewiasta zaszła w ciążę z
mężczyzną, który po zaręczynach
wzbrania się zawrzeć małżeństwo, za-
ręczony ulegnie karom, w kodexie kar-
nym postanowionym, a nadto obowią-
zany będzie dostarczać, w każdym
przypadku, alimenty dziecku, niewie-
ście zaś tylko, gdyby nie miała wła-
snego dostatecznego majątku.

ГЛАВА XI.

Постановленія временныя.

Спашья 244.

Со дня обнародованія наспоящаго закона, прекращающіяся сами собою всѣ дѣла, производящіяся въ свѣшскихъ судахъ, объ уничтоженіи или распорженіи браковъ, либо о разлученіи опѣстола и ложа супруговъ, исповѣдающихъ вѣры: Римско-Католическую, Греко-Россійскую, Греко-Уніатскую и Евангелическую.

Спашья 245.

Равнымъ образомъ прекращающіяся сами собою, съ обнародованіемъ наспоящаго закона, всѣ означеннаго же

ROZDZIAŁ XI.

Rozporządzenia przechodnie.

Artykuł 244.

Z dniem ogłoszenia niniejszego prawa, ustaiają wszelkie sprawy toczące się w sądach cywilnych o nieważność, rozwiązanie małżeństwa, lub rozłączenie co do stołu i łóża, pomiędzy osobami wyznającemi religią Rzymsko-Katolicką, Grecko-Rossyiską, Grecko-Unicką i Ewangelicką.

Artykuł 245.

Ustaiają również z dniem ogłoszenia prawa niniejszego, sprawy powyższego rodzaju, wytoczone pomiędzy mał-

рода дѣла о бракахъ между лицами разнѣрными, начавшіяся по просьбамъ шѣхъ изъ нихъ, копорыя исповѣдають вѣры: Римско-Католическую, Греко-Россійскую, Греко-Уніашскую и Евангелическую.

Статья 246.

Но вошедшіе уже въ законную силу приговоры свѣтскихъ судовъ, объ уничтоженіи или расторженіи брака, между лицами, изъ коихъ одно, или оба исповѣдають Римско-Католическую, Греко-Россійскую, Греко-Уніашскую и Евангелическую вѣру, остаются шверды и ненарушимы, и не могутъ заняютьъ всѣ гражданскія ихъ послѣдствія.

Статья 247.

Однакоже лица Римско-Католическаго, Греко-Россійскаго и Греко-У-

ніонками рѣзныхъ вѣнанъ, на жаданіе маізонка, ктѣры вѣзнаіе религіа Рзымско - Католича, Греко - Россыиска, Греко-Уніака луб Евангелиака.

Artykuł 246.

Wyroki prawomocne sądów cywilnych, wydane w sprawach o nieważność, lub rozwiązanie małżeństwa pomiędzy osobami, z których iedna, lub obiedwie, wyznają religią Rzymsko Katolicą, Grecko-Rossyiską, Grecko-Unicką lub Ewangelicką, utrzymują się w swęy mocy, co do wszelkich swych skutków cywilnych.

Artykuł 247.

Nie będą mocni wszelako małżonkowie Rzymsko-Katolicy, Grecko-Ros-

ніанскаго исповѣданій, коихъ бракъ уничтоженъ, или распоргнутъ приговоромъ свѣнскаго судилища, не могутъ вступать въ новый бракъ, доколь прежній не будетъ уничтоженъ, или распоргнутъ надлежащею духовною властію. Но при семъ, если бракъ лица Римско-Католическаго исповѣданія, уничтоженный на основаніи сущесшествовавшихъ до нынѣ узаконеній, въ послѣдствіи признанъ будетъ не дѣйствительнымъ и духовную властію, то таковыя лица освобождаются отъ соблюденія сроковъ, спашьями 69 и 70 установленныхъ.

Спашья 248.

Съ обнародованіемъ настоящаго закона, опмѣняющаго посшановленія V и VI Раздѣловъ Гражданскаго Уло-

syisцы i Grecko-Uniccy w przypadkach, w których małżeństwo zostało unieważnione, lub rozwiązane wyrokami sądów cywilnych, na przyszłość nowych zawierać związków małżeńskich, nim poprzednie, przez zwierzchność duchowną właściwą, nie zostaną unieważnione, lub rozwiązane. Jednakże małżonkowie Rzymsko-Katoliccy, którychby małżeństwo unieważnione było przez sądy cywilne, pod powagą praw dotąd obowiązujących, a następnie uznane było za nieważne, przez zwierzchność duchowną, wolni są od zachowania terminów, art. 69 i 70 przepisanych.

Artykuł 248.

Z dniem ogłoszenia niniejszego prawa, przestają obowiązywać tytuły V i VI prawa cywilnego Królestwa Pol-

женія Царсва Польскаго $\frac{1}{13}$ Іюнія 1825 года, за исключеніемъ впрочемъ спашьей 182 и послѣдующихъ, до 245 включительно, также 260 до 270-й включительно. Спашьи сіи, какъ относящіеся къ предметамъ, настоящимъ закономъ необъемлемымъ, и въ особенності, ко взаимнымъ отношеніямъ супруговъ по имѣнію, — остаются въ своей силѣ.

Спашья 249.

До введенія новаго образованія судебныхъ мѣстъ, предоснавленія семейственнымъ и опекунскимъ совѣщамъ, на основаніи настоящего закона, давати дозволеніе на вступленіе въ бракъ лицъ, недосѣвшихъ гражданскаго совершеннолѣтія, общими узаконеніями установленнаго, и казати иски объ уничтоженіи тако-

скаго, з дня $\frac{1}{13}$ czerwca 1825 roku, z wyłączeniem art. 182 i następnych, aż do art. 245 włącznie, tudzież art. 260 i następnych, aż do art. 270 włącznie. Artykuły pomienione, jako sięgające się do przedmiotów prawem niniejszém niemyżdzonych, a mianowicie do stosunków majątkowych między małżonkami, utrzymują się nadal w swéy mocy.

Артыкулъ 249.

Азъ до новей организациі сѣдництва, рады фамилийне і рады опекунѣе, udzielacъ бѣдѣ wymagane prawem niniejszém pozwolenia na małżeństwa osób, które nie dosięgły pełnoletności, prawem obowiązującym ustanowionej,

выхъ браковъ, безъ разрѣшенія ихъ
совершенныхъ.

Предсѣдатель Государственнаго Совѣта

(подписано) Графъ НОВОСИЛЬЦОВЪ.

i nastawać na nieważność małżeństw,
bez ich pozwolenia zawartych.

Minister Sekretarz Stanu

(podpisano) *Stefan Hrabia Grabowski*

Zgodno z Oryginałem

Sekretarz Stanu

(podpisano) *J. Tymowski.*

Zgodno z Wypisem

Dyrektor Główny Prezydium
w Kommissyi Rządowej Spra-
wiedliwości

Kossecki.

Za Sekretarza Jeneralnego

Szef Bóra

B. B r u ć k.

Dzień ogłoszenia dnia 12 Czerwca 1836 r.

П О У К А З У

Его Величества Государя Императора
НИКОЛАЯ ПАВЛОВИЧА
 Самодержца Всероссийскаго,
 Царя Польскаго,
 и проч. и проч. и проч.

Советъ Управленія Царства Польскаго.

Усмащивая изъ донесенія Варшавскаго Военнаго Губернатора, и изъ хода дѣлъ въ судебныхъ мѣстахъ, что въ Городѣ Варшавѣ находишься значительное число людей, кошорые, не имѣя никакого постояннаго занятія, и проводя время въ празношаніи и бродяжествѣ, снискивають способы жизни шокмо прошиву-законными средствами, и въ особенноти корчемствомъ, конпробандою и воровствомъ, изъ чего сосшавляють себѣ насшоящій промыслъ, и что есть между ними и шакіе, кошорые, бытъ неоднокра-

w Imieniu Najjaśnieyszego
MIKOŁAJA I.
 Cesarza Wszech Rossyi, Króla Pol-
 skiego etc etc etc.

Rada Administracyjna Królestwa.

Dostrzegając z doniesienia Warszawskiego Woennego Gubernatora, oraz z biegu spraw w sądownictwie, że w Warszawie znayduie się znaczna liczba ludzi, którzy, nie mając żadnego stałego zatrudnienia, i pędząc czas na próżniactwie i włóczęgostwie, szukają sposobu do życia tylko w środkach przeciwnych prawu, iako to: defraudacyi trunków, przemycaniu towarów i kradzieży, z czego sobie robią rzemiosło,

шно изобличены въ разныхъ преступленіяхъ, и въ слѣдствіе того, неоднократно же наказаны по судебнымъ приговорамъ, избирающъ себѣ пошомъ какой нибудь годъ жизни только для вида, между тѣмъ, какъ по прежнему, воровству же предаются, и повлекая другихъ, составляютъ шайки воровъ, къ искорененію которыхъ безсильны всѣ способы, полиціею употребляемые;

Находя пошому необходимымъ, для вѣщаго обеспечения собственности общественной и частной, положить преграду преступленіямъ сего рода, въ Варшавѣ частію оныя часу болѣе умножающимся;

Собраніе Правленія, согласно предположенію Варшавскаго Военнаго Губернатора, Генераль-Адъютанта Панкратьева, постановило и постановляетъ слѣдующее:

Сшашья 1.

При арестантскихъ рожахъ, N. 44 и 45, находящихся въ крепостяхъ: Ново-Геор-

и же pomiędzy niemi są i tacy, którzy, będąc nieraz przekonani o różne przestępstwa, i skutkiem tego nieraz już sądownie karani, obierają iakikolwiek rodzaj życia tylko dla pozoru i pokrywki, a tym czasem iak wprzód dopuszczają się kradzieży, i wciągając innych, zawiązują bandy złodziei, do wytępienia których, użyte ze strony Policji środki, okazują się bezskutecznymi;

Znaydując przeto koniecznem, dla większego zabezpieczenia własności tak publiczney iak prywatney, położyć tamę coraz więcéy szerzącym się w Warszawie tego rodzaju przestępstwom,

Rada Administracyina, na przedstawienie Warszawskiego Woennego Gubernatora, Generał-Adiutanta Pankratiew, postanowiła i stanowi:

Artykuł 1.

Przy aresztantskich kompaniach Nro 44 i 45, w twierdzach: Nowo-Geor-

гівської и Замосьци, утреждається особе 3-е ошдѣленіе.

Спашья 2.

Людей, коиные замѣчены полицією, какъ промышляющие воровствомъ, и кои по судебнымъ приговорамъ были или будутъ впредь двукратно наказываемы за воровство, коль скоро обнаружено будетъ полицією, что они вновь учинили воровство, или участвовали въ ономъ, не предавая уже суду, ошеслашь, съ непосредственнаго разрѣшенія Варшавскаго Военнаго Губернатора, прямо въ помѣнуемое 3-е ошдѣленіе арестантскихъ ротъ, находящихся въ крѣпостяхъ: Ново-Георгіевской и Замосьци.

Спашья 3.

Поступающихъ въ сіе ошдѣленіе арестантовъ, употреблять въ тѣхъ же крѣпостяхъ въ работу, безъ кандаловъ.

giewskiéy i Zamościu, znajdujących się, ustanowiony zostaje III oddział aresztantów.

Artykuł 2.

Ci, których policya ma na baczności, iako trudniących się kradzieżą, a którzy wyrokami sądowemi dwukrotnie za kradzież karani byli, lub będą, gdy znowu przez policyą wykryci zostaną, bądź iako sprawcy, bądź iako wspólnicy kradzieży, zamiast oddawania ich sądowi, odsyłani być mają, za bezpośrednią decyzją Warszawskiego Woennego Gubernatora, wprost do powyższego III oddziału aresztantskich kompaniy, w twierdzach: Nowo-Georgiewskiéy i Zamościu, znajdujących się.

Artykuł 3.

Aresztanci tego oddziału używani być mają, w tychże twierdzach, do robót, bez kajdan.

Сшашья 4.

Надзоръ за ними ввѣришь офицерамъ арестантскихъ ротъ, подъ главнымъ начальствомъ комендантовъ поманушыхъ крѣпостей, которые, на томъ же основаніи, какъ постановлено объ арестантахъ вѣчныхъ и временныхъ, обязаны строго наблюдать, чтобы и отсылаемые въ 3-е отдѣленіе, не имѣли ошнюдь никакихъ сношеній съ другими арестантами.

Сшашья 5.

Арестантамъ 3-го отдѣленія производить за работу ту же плату, какую получаютъ вольнонанимаемые, но денегъ имъ на руки не отдавать, а удерживая сколько имъ необходимо потребно на пищу и одежду, обращать остальное на вспомошествованіе женамъ ихъ или дѣтямъ; еслиже они не жены, хранить для отдачи имъ, при выпускѣ на свободу.

Artykuł 4.

Dozór nad nimi powierza się officerom aresztantskich kompanij, pod głównym zwierzchnictwem Komendantów twierdz, którzy, na mocy przepisów wydanych względem aresztantów dożywotnych i tymczasowych, obowiązani będą ściśle przestrzegać, aby również aresztanci oddziału III nie mieli, z innymi aresztantami, żadney komunikacyi.

Artykuł 5.

Aresztantom oddziału III ma być płaconém za robotę, tyle, ile wynajmowanym wolnym robotnikiem; pieniądze jednak nie mają im być dawane do rąk, ale, po odtrąceniu potrzebnéj kwoty na żywność i odzież dla nich, reszta użytą być ma, na udzielenie pomocy ich żonom lub dzieciom; gdyby zaś ich nie mieli, reszta ta ma im być oddana, przy wypuszczeniu na wolność.

Сшашья 6.

Арестаншовъ 3-го ошдѣленія освобождашь не прежде, какъ по прошествіи шрехъ лѣтъ со дня посшупленія ихъ въ ошдѣленіе, и по надлежащемъ удосшвѣреніи, чшо оми, раскаяніемъ и приобрѣщенію къ шрудамъ охощоу, подають надежду на совершенное исправленіе, а преимущественно на поручишельство благонадежныхъ людей, и при шомъ не иначе, какъ каждый разъ по одному, и по сношенію съ Варшавскимъ Военнымъ Губернашоромъ: можешь ли бышь дозволено назначаемому къ освобожденію возвращишь въ Варшаву.

Сшашья 7.

Приведеніе въ дѣйствіе сего Посшавленія, которое должно бышь внесено въ Дневникъ Законовъ, возлагаешь на Варшавскаго Военнаго Губернашора, съ шѣмъ чшобы о каждомъ арестаншѣ, ошсылаешомъ въ 3-е ошдѣленіе, извѣщаема была

Артыкулъ 6.

Aresztanci oddziału III, nieprędzęć mają być wypuszczani na wolność, iak po upływie lat trzech od daty umieszczenia ich w tym oddziale, i to po należącem przekonaniu się, że, po ich żalu i zamiłowaniu pracy, spodziewać się można zupełney poprawy, przedewszystkiem zaś, na zaręczenie wiarogodnych osób, nadto, po iednemu tylko na raz, i przy zażądaniu od Warszawskiego Woennego Gubernatora wiadomości: czy, mającemu otrzymać wolność, może być dozwolony powrót do Warszawy.

Артыкулъ 7.

Wykonanie ninieyszego Postanowienia, które w Dzienniku Praw umieszczone być ma, zostawie się Warszawskiemu Woennemu Gubernatorowi, z zastrzeżeniem, aby, o każdym aresztancie, do oddziału III

въ шоже время Правительственная Ком-
мисія Внутреннихъ Дѣлъ, въ веденіи ко-
шторой состоятъ вышепомянутыя арес-
тантскія роты.

przeznaczonym, zawiadomiona była
Kommissya Rządowa Spraw Wewnę-
trznych, w wiedzy której zostały wy-
ręczone kompanie aresztantów.

Działo się w Warszawie, na posie-
dzeniu Rady Administracyjnej, dnia
24 Kwietnia 1836 roku.
6 Maja

Członek Rady Administracyjnej,
w nieobecności J. O. Xięcia Namiestnika Królestwa
Prezyluiący
(podpisano) Generali Adjutant *Rautenstrauch*.

Dyrektor Główny Prezyluiący
w Kommissyi Rządowej Spra-
wiedliwości
(podpisano) *Kossecki*.

Sekretarz Stanu
(podpisano) *J. Tymowski*.
Zgodno z Oryginałem
Sekretarz Stanu
(podpisano) *J. Tymowski*.

Zgodno z Wypisem
Dyrektor Główny Prezyluiący
w Kommissyi Rządowej Spra-
wiedliwości
Kossecki.

Za Sekretarza Jeneralnego
Szeł Bióra
B. B r u c k.

Dzień ogłoszenia dnia $\frac{13}{25}$ Czerwca 1836 roku.

Божією Милостию
 МЫ НИКОЛАЙ
 Самодержецъ Всероссійскій,
 Царь Польскій
 и проч. и проч. и проч.

Въ ознаменованіе особеннаго благоволенія
 Нашего къ заслугамъ Командира Ошдѣль-
 наго Сибирскаго Корпуса и Генераль-Гу-
 бернашора Западной Сибири, Генераль-
 Лейтенанта Сулимы, Поспанабили Мы
 и Поспанавлиемъ:

Сшашья І.

Согласно утвержденныхъ Нами 4 (16)
 Октября прошлаго 1835 года положеніямъ
 объ устройствѣ имѣній, поступающихъ
 въ частную собственность, по пожела-

Wypis z Protokołu Sekretaryatu Stanu
 Królestwa Polskiego.

z Bożéy Łaski

М у М И К О Ł А У І.
 Cesarz Wszech Rosyyi, Król Polski
 etc. etc. etc.

Оценяіаc ze szczególném Naszém za-
 dowoleniem zasługi Dowódcy oddziel-
 nego Naszego Korpusu Syberyyskiego,
 Generał-Gubernatora Zachodniéy Sy-
 beryi, Generała Leytnanta Sulimy, Po-
 stanowiliśmy i Stanowimy:

Artykuł I.

Stosownie do zatwierdzonych przez
 Nas w dniu $\frac{4}{10}$ października r. z. prze-
 pisów, o urządzeniu dóbr, które, z mocy
 donacyi, przechodzą na własność pry-

ванью, и шабели объ уравненіи приносимаго ими аренднаго дохода прошимъ уснано-
 вленныхъ сею шабелю окладовъ, и сообра-
 зно сшавъ 16-й Поспановленія Нашего
 4 (16) Октябрия шогоже года состоявша-
 гося, объ усшройсшвъ конфискованныхъ
 имѣній, Всемилошвивѣше Жалуемъ по-
 мянушому Генераль-Дейшенанцу Сулимъ,
 въ вѣчное и пошомсшвенное владение, со
 всѣми правами и выгодами, коими пользу-
 ешся казна, конфискованное имѣние Доспу-
 да, состоящее въ Августовскомъ Воевод-
 сшвъ и Обводѣ, съ принадлежащими къ
 оному фольварками, селеніями и прочими у-
 годіями и оброчными сшавшями, за уравне-
 ніемъ чистаго годоваго дохода до двад-
 цати штысячъ польскихъ злотыхъ.

Сшавъ 2.

Всшупая въ права полной собсшвенно-
 сти, владѣлецъ подвергается:

ватна, немниѣй tabelli reguluiący do-
 chód dzierżawny z dóbr tego rodzaju do
 wysokości normalnéy, iakoteż naresh-
 cie w związku z zastrzeżeniem, iakie-
 śmy w artykule 16 Dekretu Naszego
 z d. $\frac{4}{10}$ października r. z. o urządzeniu
 dóbr skonfiskowanych uczynili, Nada-
 iemy Naymilościwiѣy поминионему
 General - Gubernatorowi Zachodniѣy
 Syberyi, General Leytnantowi Sulimie,
 wiecznemi czasy na dziedzictwo, z ta-
 kими правами i użytkami, z iakimi
 Skarb posiada, dobra skonfiskowane
 Dospuda, położone w Woiewództwie
 i Obwodzie Augustowskim, z należą-
 cemi do nich folwarkami, wsiami i in-
 nemi użytkami i przynależытсiами, do
 wysokości чыстого rocznego dochodu
 złotych polskich dwadzieścia tysięcy.

Artykuł 2.

Obdarowany, wступіаc w prawo
 własności zupełnéy, podlega:

- а, ограниченіямъ сего права, по акшамъ совершеннымъ крѣпостнымъ порядкомъ и внесеннымъ въ ипотечныя книги, и
- б, ограниченіямъ правъ и привилегій, которыми, въ шеченіи послѣднихъ шрехъ лѣтъ, пользовались крестьяне и колонисты, хотя бы и не были онѣ внесены въ ипотечныя книги.

Сшашья 3.

Владѣлецъ обязывается принять на себя долгъ, нешолько Кредитному Земскому Обществу, ежели шаковымъ обременено имѣніе, но и всѣ ипотечныя долги частныхъ лицъ, какъ безспорныя, шаки и спорныя, и шѣ, кошорыя могутъ бытъ предъявлены вновь, въ опредѣленные Постановленіемъ о конфискаціи 2 (14) Апрѣля 1835 года сроки, съ соблюденіемъ пришомъ 18 Сшашья Постановленія Нашего 4 (16) Окшября обѣ

а, ścieśnieniom, iakie z mocy akt, w formie prawem przepisany, sporządzonych, do hipoteki wniesionemi zostały, i

б, ścieśnieniom z praw i przywilejów włościanom i kolonistom służących, które chociażby o nich wzmianki w hipotece nie było, mają moc, skoro w ostatnich trzech latach wykonywane były.

Артикулъ 3.

Obdarowany, winien przyjąć na siebie, nietylko dług Towarzystwa Ziemskiego Kredytowego, ieśli ciąży hipotekę, ale nadto wszystkie długi hipoteczne osób prywatnych, tak bezsporne, iakoteż i te, które mogą byдъ ieszcze dochodzone, w terminach wskazanych postanowieniem o konfiskacie z d. $\frac{2}{14}$ kwietnia 1835 r., stosując się w téj mierze do osnowy artykułu 18 wydanych przez Nas przepisów o

успроишвъ имѣній, поступающихъ въ частную собственность по пожалованью.

Сшашья 4.

Владѣлецъ обязывается нести, какъ на имѣнии лежащія, такъ и впредь Правительствомъ установленныя повинности, подати и повинности.

Сшашья 5.

Владѣлецъ обязанъ подѣ надзоромъ и опекою Правительства, устройству крестьянъ, въ пожалованномъ ему имѣнии водворенныхъ, въ шеченіе шести лѣтъ, на основаніи утвержденнаго 4 (16) Октября положенія объ устройствѣ имѣній, поступающихъ въ частную собственность по пожалованью, съ соблюденіемъ правилъ изъясненныхъ въ Послѣдовленіи Нашемъ 4 (16) тогоже мѣсяца, объ устройствѣ конфискованныхъ имѣній.

ураженіи дѣбр, на donacyą przechodzących, z dnia $\frac{4}{16}$ października r. z.

Artykuł 4.

Obdarowany winien ponosić, tak istniejące, iako i na przyszłość ustanowić się mogące przez Rząd podatki i obowiązki.

Artykuł 5.

Obdarowany winien iest, w przeciągu lat sześciu, urządzić włościan osiadłych w dobrach mu nadanych, a to pod dozorem i opieką Rządu, na zasadzie przepisów, w dniu $\frac{4}{16}$ października r. z. przez Nas zatwierdzonych, o urządzeniu dŏbr, które z mocy donacyi na własność prywatną przechodzą, iak niemniéy z zastosowaniem się do przepisów Dekretu Naszego z d. $\frac{4}{16}$ października r. z. o urządzeniu dŏbr skonfiskowanych.

Сшашья 6.

Буде бы, по уклоненію крещьянъ, или по другимъ ошъ владѣльца независающимъ причинамъ, предназначенное устроиство не совершилось въ срокъ, предьидущему сшашьею опредѣленный, Правительство Царства доводитъ о томъ до Нашего свѣденія, испрашивая указа на продолженіе шаковаго срока; въ случаѣ же уклоненія сшаго владѣльца, принимаетъ администраціонныя мѣры, къ устроению крещьянъ на его щель.

Сшашья 7.

Для охраненія жалуетыхъ имѣній ошъ упадка, чрезъ внезапное прекращеніе личныхъ крещьянскихъ повинностей, замѣнъ оныхъ на чиншъ, вещешвенныя повинности (осер) и окунъ, хоша бы крещьяне нынѣ же того пожелали, допускается не прежде, какъ по исшеченіи помянушаго въ предьидущемъ пунктѣ, шесши-лѣтняго

Артыкулъ 6.

W przypadku, gdyby nakazane urządzenie włościan, w przepisany powyższym artykułem czasie, nie dało się wykonać, z powodu opierania się tychże, lub z innych niezawisłych od obdarowanego przyczyn, Rząd Królestwa powinien, wypadek ten do wiadomości Naszёy ponieść, i prosić o dozwolenie przedłużenia terminu; w razie zaś uchylania się samego obdarowanego, każe urządzić włościan w drodze administracyinёy, na koszt iego.

Артыкулъ 7.

Dla ochronienia dóbr nadanych od upadku przez nagle zniesienie robocizny włościańskiёy, zamienienie takowёy na czynsz, oser i okup, chociáżby włościanie natychmiast tego żądali, ma mieć miejsce nie wprzód, aż po upłynieniu lat sześciu, iak powyższy

срока, съ наблюденіемъ однакоже, чшобы
шамъ, гдѣ по прежнему обычаю исправля-
лись крестьянскія работы болѣе шрехъ
дней въ недѣлю, уменьшены они были до
шрехъ дней со двора, а не съ души, на
осшальное же количество вносимы были
повинности деньгами.

Сшашья 8.

Перенесеніе и самая поспройка крестья-
нскихъ домовъ, буде при устройствѣ
крестьянъ окажется сіе нужнымъ, ле-
житъ на обязанности владѣльца, кошорый,
производя сіе на свой счешъ, въ правѣ
шребовать пособія со шпороны крестьянъ
пѣшими работами и поспавкою подводъ.

Сшашья 9.

Издержки по размежеванію и устрой-
ству крестьянъ, лежатъ также на вла-
дѣльцѣ; а крестьяне обязаны дачею на сей
конецъ рабочихъ и подводъ.

артыкулъ wskazuje, z tym warunkiem,
aby, gdzie włościanie, podług dawnego
zwyczaju, więcéy iak dni trzy odrabia-
li na tydzień, robocizna podobna zmo-
derowaną została tylko do dni trzech,
z osady, a nie z duszy, a resztę powin-
ności aby opłacali gotowizną.

Artyкулъ 8.

Przenoszenie i nowe wznoszenie bu-
dowl włościańskich, gdyby tego w sku-
tek urządzenia było potrzeba, nastąpić
winno kosztem obdarowanego, który
ma prawo żądać od włościan pomocy,
w robociznie pieszej i sprzężaynej.

Artyкулъ 9.

Koszta pomiaru i urządzenia wło-
ścian, należą także do obdarowanego;
włościanie zaś obowiązani są dostar-
czyć mu do tego robocizny pieszej
i sprzężaynej.

Спашья 10.

Владѣлецъ, и до устройства крестьянъ, ошинуѣ не долженъ требоваѣ съ нихъ повинностей, сверхъ положенныхъ по сдаточной описи (актъ подавсз), а шѣмъ еще менѣ принужденныхъ наймовъ, бесплатныхъ работъ и другихъ излишнихъ нарядовъ.

Спашья 11.

Наличное въ имѣнн, имущество, какъ то: эконоическй скотъ, земледѣльскй и прочйя орудйя и снаряды, однимъ словомъ все, что принадлежитъ Казнѣ, переходитъ въ собственности владѣльца, на основанн 30 спашья Положенйя объ устройствѣ имѣннй, поступающихъ въ частную собственность по пожалованью; все же прочее, находящееся на участкахъ крестьянскихъ, равно и то, что имъ предоставлено въ пользованье, или что они сами приобрѣли, какъ то: работй и другой

Артыкулъ 10.

Nim urządzenie włościan nastąpi, obdarowany, pod żadnym względem nie może od nich innych żądać obowiązków nad te, jakie mu aktem podawczym wskazane będą, a tém mniej przymusowych naymów, darmo i innych powinności wymuszanych

Артыкулъ 11.

Wszystko, co jest na gruncie dóbr, iako to: inwentarze żywe i martwe, słowem, co stanowi własność Skarbu, należy do obdarowanego, na zasadzie 30 artykułu przepisów wyżej zacytowanych; wszystko zaś, co się znajduje na gruntach włościańskich, iak równie co do użytku mieli sobie oddane, lub sami nabyli, iakoto: inwentarze, sprzęty i narzędzia rolnicze i gospodarskie i t. d. jest własnością włościan. Артыкулъ 15 Декрету Нашего з д. 16 października

скошъ, земледельческія и другіе снаряды и орудія и прочее, счищается собственностію крестьянъ, при чемъ надлежитъ сообразоваться съ 15 сташею Постановленія 4 (16) Октября объ устройствѣ конфискованныхъ имѣній.

Сташья 12.

Состоящіе въ пожалованныхъ имѣніяхъ общесшвенные хлѣбные магазины (магазину коммунальне) и другое, обществу крестьянъ принадлежащее имущество, какъ собственность прешьяго лица, на которую пожалованье не распространяется, поступающъ во владѣніе и распоряженіе крестьянъ.

Сташья 13.

Не взирая на содержаніе 17, 18 и 19 сташей Положенія 4 (16) Октября объ устройствѣ конфискованныхъ имѣній, какъ исключительно до Казны относящихся,

r. z. o urządzeniu dóbr skonfiskowanych, mianu przytém będzie na uwadze.

Artykuł 12.

Znaydujące się w dobrach należących do donacyi magazyny komunalne i inne własności gromadzkie, są od donacyi wyłączone, i jako własność trzeciego, właścicielom ich oddane być powinny.

Artykuł 13.

Bez względu na artykuły 17, 18 i 19, Dekretu Naszego z dnia $\frac{4}{10}$ paździer- nika r. z. o urządzeniu dóbr skonfiskowanych, które jedynie Skarb obowiązują, kapitał pochodzący z okupu

вносимых крестьянами, согласно 8 и 24 й статьи Положения об устройстве имений, поступающих в частную собственность по пожалованию, купным деньгами, поступающим в пользу владельца: но проценны сь осматривающегося безсрочным долгом капитала, составляя Государственную подать, передаются владельцами в Казну, в виде кваршы.

Статья 14.

Впредь до устройства крестьян, упомянутая в предыдущем пункте подать в виде кваршы, вносятся в Казну, по оценке повинностей, исправляемых крестьянами в настоящем положении и по изданным Коммисією Финансовъ правиламъ.

Статья 15.

Владельцы, сохраняя в своей силе заключенные Казною сь частными лицами

владельцев, согласно 8 и 24 статьи законов о устройстве добровольных, с мочу донации переходящих на собственность частную, есть собственностью обдарованного; процент за сь остающегося на вечные времена на земле капитала, иако податок публичный, отдаваемый быдъ на, через обдарованного, до Скарбу, титулом кварты.

Артикулъ 14.

Ним устройство владельцев наступит, поминенный в poprzedzającym артикуле податок, титулом кварты, вливать на до Скарбу, в стосунку ценности до того временных владельцев повинности, и według zasad, через Коммиссію Рządową Приходов и Скарбу wskazać się mających.

Артикулъ 15.

О ile obdarowany, w dobrach mu nadanych, zachowa w swęj mocy kon-

на пожалованное имѣніе коншракшы, вступашь во все права, Казнѣ шѣми коншракшами предославленія, и получая съ имѣнія арендный доходъ, приемлешь вмѣстѣ съ шѣмъ обязанности по упомянутымъ коншракшамъ.

Сшашья 16.

Присвоенное пожалованному имѣнію право участия въ пользованіи и выгодахъ другихъ казенныхъ имѣній, равно какъ и право сихъ послѣднихъ, участвовашь въ пользахъ и выгодахъ пожалованнаго имѣнія, ошнынѣ на всегда уничтожаешся, съ возложеніемъ на владѣльца, вознаградишь шѣхъ изъ крещьянъ пожалованнаго имѣнія, которые въ семъ отношеніи понесушь какіе либо убытки.

Сшашья 17.

На случай неисправности владѣльца въ плашежѣ возлагаемыхъ на него Казною

trakty, zawarte przez Skarb z osobami prywatnemi, o tyle wchodzi we wszelkie prawa Skarbu, przez też kontrakty zapewnione, a pobierając z dóbr dochód dzierżawny, przyjmuje na siebie i obowiązki wspomnionych kontraktów.

Artykuł 16.

Służebności z innych dóbr rządowych, dla dóbr, które niniejszém Nadaiemy, iak wzajemnie służebności dóbr donacyą stanowiących, dla dóbr innych rządowych, ustaią odtąd na zawsze; a ieśli włóścianie nadanych dóbr poniosą na tém iakiekolwiek straty, do obdarowanego wynagrodzenie ich należec będzie..

Artykuł 17.

W razie nieuiszczenia się przez obdarowanego w opłatach i innych należnościach i obowiązkach, przez Skarb na

при пожалованьи имѣнія, долговъ и другихъ уплатъ и повинностей, особо определенныхъ, имѣние поступаетъ въ казенную опеку до выплаты.

Сшашья 18.

Владѣлецъ ошибкою не вправе домогаться отъ Казны пополненія доходовъ, прошиву приняшаго за основаніе при пожалованьи оклада, хотябы оные уменьшились отъ разныхъ непредвидимыхъ случаевъ и даже отъ послѣдствій предназначеннаго устройства крестьянъ; но предоставляется ему просить, на общихъ правилахъ и въ извѣстныхъ случаяхъ, льготъ и пособій (allewiasy), на равнѣ съ прочими владѣльцами недвижимыхъ имѣній.

Сшашья 19.

Срокъ пожалованья счисляется съ 18 Февраля (1 Марша) 1836; но введъ во владѣніе послѣдуетъ 20 Маія (1 Іюня) 1837

него przy donacyi szczegółowo oznaczonych, dobra nadane wzięte będą w administracyą rządową, na tak długo, dopóki uiszczenie nie nastąpi.

Artykuł 18.

Obdarowany, nie ma żadnego prawa żądać od Skarbu dopłaty niedobraných intrat, w stosunku ilości przy obdarowaniu za zasadę przyjętą, chociażby nawet przez wypadki nieprzewidziane, a nawet skutkiem zamierzonego urządzenia włościan, zmniejszone zostały; lecz ma prawo, jak inni właściciele gruntowi, na mocy przepisów ogólnych i w pewnych wypadkach, prosić o allewiasy.

Artykuł 19.

Donacya zaczynać się będzie od dnia $\frac{18 \text{ Lutego}}{1 \text{ Marca}}$ 1836; wprowadzenie zaś w posessyą dóbr, nastąpi dnia $\frac{20 \text{ Maia}}{1 \text{ Czerwca}}$ 1837 r.

года; до того же времени, Казна удовлетворяешь владельца причитающимся ему за 15ть мѣсяцевъ аренднымъ съ имѣнія доходомъ, въ трехъ мѣсячные сроки, по пяти тысячъ злотыхъ въ каждый.

Спашья 20.

При сдачѣ имѣнія владельцу, Коммиссія Финансовъ, на основаніи спашьи I-й настоящаго Декрета, преподаешь подробныя правила о распредѣленіи хозяйственныхъ и крестьянскихъ угодій, также лѣса на мѣстное продовольствіе, и для приведенія въ извѣстность границъ и частей пожалованнаго имѣнія, и обязанностей на немъ лежащихъ. Сосставленный по силѣ сихъ правилъ сдаточный актъ, будетъ служить данною (dokument donacyi).

Спашья 21.

Коммиссія Финансовъ уполномочивается допускать, при такомъ распредѣ-

przez pomienione iednak 15 miesięcy, obdarowany pobierać będzie kwartalnie po złotych 5,000, z kassy Królestwa Polskiego.

Artykuł 20.

W duchu artykułu I niniejszego Dekretu, przystępując do oddania dóbr obdarowanemu, Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu wskaże szczegółowe zasady, do uregulowania dogodności gospodarskich, tak folwarcznych, iako i włościańskich, niemniéy przydzielenia lasu, na potrzebę mieyscową, i wskazania granic i części składających dobra darowane, równie i obowiązków, które na nich ciążą. Akt podawczy, na mocy tych zasad spisany, będzie dokumentem donacyi.

Artykuł 21.

Gdyby, przy takowém uregulowaniu, zamiany iednych użytków i real-

ніи, замѣну однихъ угодій и оброчныхъ спашей на другія, если бы сіе признано было нужнымъ и равно выгоднымъ для Казны и для округленія имѣнія, и въ такомъ случаѣ, удерживающъ за Казною спашью въ замѣну денежныхъ доплатъ ошъ владѣльца, буде бы шаковыя съ него причислялись, на основаніи табели о количествѣ доходовъ, принявшихъ за основаніе при пожалованьи.

Спашья 22.

Споры, возникшіе между владѣльцами и крестьянами, по случаю усурейства, разбирающагося администраціоннымъ порядкомъ.

Спашья 23.

Пожалованное имѣніе, переходя въ цѣльномъ его составѣ ошъ одного лица къ другому, по опредѣляемому ниже порядку наслѣдія, не можетъ быть ни въ какомъ

носіи на другіе, uznano potrzebnymi i równie dogodnemi, tak dla Skarbu, iak i dla zaokraglenia dóbr, Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu upoważniona zostaje do ich wykonania, a w takim razie i do przyjmowania na rzecz Skarbu części dóbr darowanych, w zamian za dopłaty, ieśli takowe od obdarowanego, podług tabelli wskazującej podstawę wysokości nadania, należać będą.

Артыкулъ 22.

Spory między obdarowanym a włościanami, z powodu urządzenia wynikię, sądzone będą w drodze administracyinęy.

Артыкулъ 23.

Dobra nadane, przechodząc w iedną i nierozdzielny całości z rąk iednych do drugich, podług porządku sukcesyi niżey opisanego, nie mogą

случаѣ ни обременяемо (*onerowane*) новыми обязательствами, сверхъ возлагаемыхъ на оное при пожалованьи, ни закладываемо, а въ слѣдствіе шого продаваемо, не только по собственнѣй волѣ владѣльца, но даже по взысканіямъ казеннымъ и частнымъ, и никакимъ образомъ опшчуждаемо въ другое владѣніе.

а. Право наслѣдованія простирается только на законныхъ дѣшей Греко-Россійскаго исповѣданія, въ линіи нисходящей, не подлежа ни въ какомъ случаѣ раздѣлу, но оставаясь всегда при сшаршемъ въ родѣ.

б. Ближайшее право наслѣдованія имѣють дѣши мужескаго пола.

в. Не ушпраняются, на шѣхъ же основаніяхъ, и дѣши женскаго пола, если смновей, или опшъ нихъ пошомства мужскаго пола, не будетъ.

bydź w żadnym przypadku, ani onerowane nowemi zobowiązaniami nad te, iakie do tychże dóbr, przy nadaniu, przywiązane zostały, ani w zastaw puuszczane, a następnie sprzedawane, nie tylko z woli samego właściciela, ale nawet za długi i pretensye, bądź skarbowe, bądź prywatne, oraz w żaden sposób alienowane w obce ręce bydź nie mogą.

a) Prawo brania spadku, rozciąga się tylko do dzieci prawego łoża, wyznania Grecko-Rossyiskiego, w linii zstępney; w żadnym przypadku nie ulega podziałowi, i zawsze przechodzić będzie na najstarszego w rodzeństwie.

b) Prawo brania spadku mają naprzód dzieci płci męskiej.

c) Nie wyłączaia się wszakże, na tychże samych zasadach, dzieci płci żeńskiej, w razie gdyby nie było synów, lub ich potomstwa płci męskiej.

d) По престъченіи попомештва въ прямой линіи, право наслѣдствія переходить, въ томъ же порядкѣ, на ближайшую боковую линію.

e) Если бы поколеніе вовсе прекратилось, въ шаковомъ случаѣ имѣніе признается выморочнымъ, и

f) Имѣніе обращается въ Казну и тогда уже, когда бы не спало въ указанной линіи наслѣдника изъ попомештвенныхъ Россійскихъ дворянъ Греко-Россійскаго исповѣданія.

Спашья 24)

Какъ на основаніи предъидущей спашьи, переходъ наслѣдства по пожалованнымъ имѣніямъ, учреждается въ видѣ маіоратшвъ, шо для вѣщаго обезпеченія правъ наслѣдниковъ, запрещается ошдача сихъ имѣній въ аренду, на какой бы срокъ ни было, и заключенныя въ прошивность сего сдѣлки, признавать необязательными; но

d) Jeżeli nie ma potomstwa w linii prostej, prawo brania spadku, przechodzi, tymże samym порядkiem, na najbliższą linią kollateralną.

e) Gdyby pokolenie zupełnie wygasło, w takim razie dobra uznane będą za odumarłe, i

f) Dobra te przejdą na własność Skarbu publicznego i wówczas, kiedy nie będzie sukcesora w linii wskazaney, ze stanu Rosyjskiej szlachty rodowitej, wyznania Grecko-Rosyjskiego.

Артикулъ 24.

Гды, на засадиѣ артикулу poprzedжающего, порядокъ brania sukcesyj w dobrach nadanych, ustanawia się na wzór maioratów, przeto, dla tém większego zapewnienia praw sukcesorów, wydzierżawienie dóbr tychże, na iakikolwiek bądź przeciąg czasu, jest wzbronioném, i wszelkie układy, wbrew ni-

нему, если бы владѣлец не могъ самъ управ-
лять пожалованнымъ имѣніемъ, предоста-
вляется ему имѣнь своего управителя.

Сшашья 25.

По внесеніи нынѣ же сей воли Нашей
въ ипотечную книгу, право собственности
имѣнь быль переписано на имя жаду-
емаго владѣльца, по исполненіи 20-й и 21-й
сташей сего Декрета, и по приведеніи
въ дѣйствіе 8 и 10 сташей постано-
вленія 2 (14) Апрѣля 1835 года о конфиска-
ціи.

Сшашья 26.

Издержки, по совершенію дарствен-
наго акта, переписанію и передачѣ пра-
ва собственности, гербовыя пошлины, и
другіе всякаго рода расходы, пополняющ-
ся владѣльцемъ.

Сшашья 27.

Исполненіе сей воли Нашей, возлагае-
тся на Правительство Царства Польска-

нижнему przepisowi zawarte, uznane
będą za nieobowiązujące; i dla tego, ie-
śliby posiadający dobra nie mógł sam
niemi zarządzać, mocen jest mieć swe-
go rządcę.

Artykuł 25.

Wniesienie niniejszёj woli Naszёj
do ksiąg hipotecznych, nastąpi sposo-
bem ostrzeżenia; lecz przepisanie tytu-
łu własności na imie obdarowanego, na-
stąpi nie prędzёj, aż po wykonaniu ar-
tykułów 20 i 21, wyżёj przepisanych,
niemniёj artykułów 8 i 10 postano-
wienia o konfiskacie z d. $\frac{2}{14}$ kwietnia
1835 r.

Artykuł 26.

Koszta spisania aktu donacyjnego,
przepisania tytułu własności i oddania
iёy, koszta stępla, i inne wszelkiego ro-
dzaiu wydatki, poniesie obdarowany.

Artykuł 27.

Wykonanie niniejszёj woli Naszёj,

го, а въ особенности на Правительствен-
ную Комиссію Финансовъ и Казначейства,
со внесеніемъ въ Дѣйныя Законы.

Данъ въ С. Петербургѣ, Марша 16 (28)
дня, 1836 года.

(подписано) НИКОЛАЙ.

która w Dzienniku Praw ma być umie-
szczoną, Rządowi Królestwa, a szcze-
gólniey Kommissyi Rządowéy Przy-
chodów i Skarbu Polecamy.

Dan w Petersburgu, dnia $\frac{16}{28}$ Marca
1836 roku.

Przez Cesarza i Króla
(L. S.) Minister Sekretarz Stanu
Stefan Hr. Grabowski.

Zgodno z Oryginałem
Minister Sekretarz Stanu
(podpisano) *Stefan Hr. Grabowski.*

Zgodno z Oryginałem
Sekretarz Stanu
(podpisano) *J. Tymowski.*

Zgodno z Wypisem
Dyrektor Główny, Prezydujący
w Kommissyi Rządowéy Spra-
wiedliwości

Kossecki.

Za Sekretarza Jeneralnego

Szef Bióra
B. B r u c k.

• Dzień ogłoszenia dnia $\frac{11}{21}$ Czerwca 1836 r.

Божією Милосцію

МЫ НИКОЛАЙ І-й

Самодержецъ Всероссійскій

Царь Польскій

и проч. и проч. и проч.

Въ ознаменованіе особеннаго благоволенія Нашего къ заслугамъ нижепоименованныхъ лицъ, Поспанаовили Мы и Поспанаовляемъ:

Сшашья І.

Согласно ушвержденнымъ Нами 4 (16) Октябрия прошлаго 1835 года, положеніямъ объ устройствѣ имѣній посшупаю-

Wypis z Protokołu Sekretaryatu Stanu
Królestwa Polskiego.

z Bożéy Łaski

М у Н И К О Л А Й І.

Cesarz Wszech Rossyi, Król Polski
etc. etc. etc.

Oceniając ze szczególném Naszém zadowolaniem zasługi osób niżej wymienionych, Postanowiliśmy i Postanawiamy:

Artykuł I.

Stosownie do zatwierdzonych przez Nas w dniu $\frac{4}{16}$ października r. z. przepisów, o urządzeniu dóbr, które, z mocy

щихъ въ частную собственность по пожалованью, и табели объ уравненіи приносимаго ими аренднаго дохода, противъ установленныхъ сею табелью окладовъ, Всѣмилосивѣйше Жалуемъ, въ вѣчное и попомѣшвенное владеніе, со всѣми правами и угодіями, коими пользуешься Казна:

1. Командиру 1-го Резервнаго Сапернаго Башаліона Полковнику Бурмейстеру 2. соспоющее въ Подляскомъ Воеводствѣ, Луковскомъ Обводѣ, имѣніе Тржебѣшовъ, съ принадлежащими къ оному фольварками, селеніями и прочими угодіями и оброчными спашьями, за уравненіемъ чистаго годоватаго дохода до пяти тысячъ польскихъ злотыхъ.

2. Командиру 2-го Сапернаго Башаліона Полковнику Спанюковичу, соспоющее въ Подляскомъ Воеводствѣ, Луковскомъ Обводѣ, Гарвелинской Экономіи, имѣніе Мѣшнѣ, съ принадлежащими къ оному фольварками, селеніями и прочими угодіями и

donacyi, przechodzą na własność prywatną, niemnię tabelli regulującý dochód dzierżawny z dóbr tego rodzaju do wysokości normalnég, Nadaemy Najmilszyciwę, wiecznemi czasy na dziedzictwo, z takimi prawami i użytkami, z iakiemi Skarb posiada:

1. Dowódcy 1 batalionu rezerwowego saperów, pułkownikowi Burmeyster 2, dobra Trzebieszów, położone w Województwie Podlaskim, Obwodzie Łukowskim, z należącemi do nich folwarkami, wsiami i innemi użytkami i przynależnościami, do wysokości czystego rocznego dochodu złotych polskich pięć tysięcy.

2. Dowódcy 2 batalionu saperów, pułkownikowi Staniukowiczowi, dobra Miętne, położone w Województwie Podlaskim, Obwodzie Łukowskim, w Ekonomii Garwolin, z należącemi do nich folwarkami, wsiami

оброчными сшалями, за уравненіемъ чистаго годоваго дохода до пяти тысячъ польскихъ злотыхъ.

Сшаля 2.

Вступаая въ права полной собственности, владѣлецъ подвергается:

a, ограниченіямъ сего права по акшамъ, совершеннымъ крѣпостнымъ порядкомъ и внесеннымъ въ ипотечныя книги, и

b, ограниченіямъ правъ и привилегій, которыми, въ теченіе послѣднихъ шрехъ лѣтъ, пользовались крѣстьяне и колонисты, хотя бы и не были они внесены въ ипотечныя книги.

Сшаля 3.

Владѣлецъ обязывается принять на себя долгъ Кредитному Земскому Обществу и платитъ причинающіеся проценты.

i innemi użytkami i przynależytościami, do wysokości czystego rocznego dochodu, złotych polskich pięć tysięcy.

Artykuł 2.

Obdarowany, wstępując w prawo własności zupełnej, podlega:

a, ścieśnieniom, iakie z mocy akt, w formie prawem przepisanej sporządzonych, do hipoteki wniesionemi zostały;

b, ścieśnieniom z praw i przywilejów włościanom i kolonistom służących, które, chociażby o nich wzmianki w hipotece nie było, mają moc, skoro w ostatnich trzech latach wykonywane były.

Artykuł 3.

Obdarowany winien przyjąć na siebie dług Towarzystwa Kredytowego Ziemińskiego, i płacić od niego należne temuż procenta.

Спашья 4.

Владѣлецъ обязываешся нести, какъ на имѣніи лежащія, такъ и впредь Правительствомъ установленныя могущія, подати и повинности.

Спашья 5.

Владѣлецъ обязанъ, подѣ надзоромъ и опекою Правительсва, устроить крестьянъ, въ пожалованномъ имѣніи водворенныхъ, въ теченіи шести лѣтъ, на основаніи утвержденнаго 4 (16) Октября н. г. положенія объ устройствѣ имѣній, поселяющихся въ частную собственность по пожалованью.

Спашья 6.

Буде бы, по уклоненію крестьянъ, или по другимъ ошъ владѣльца независимымъ причинамъ, предназначенное устройство не совершилось въ срокъ, предыдущую спашью опредѣленный, Правительсво

Артикулъ 4.

Obdarowany winien ponosić, tak istniejące, iako i na przyszłość ustanowić się mogące, przez Rząd, podatki i obowiązki.

Артикулъ 5.

Obdarowany winien iest, w przeciągu lat sześciu, urządzić włościan osiadłych w dobrach mu nadanych, a to pod dozorem i opieką Rządu, na zasadzie przepisów, w dniu $\frac{4}{16}$ października r. z. przez Nas zatwierdzonych, o urządzeniu dóbr, które z mocy donacyi na własność prywatną przechodzą.

Артикулъ 6.

W przypadku, gdyby nakazane urządzenie włościan, w przepisany powyższym artykułem czasie, nie dało się wykonać, z powodu opierania się tychże, lub innych niezawisłych od

Царства доводишь о томъ до Нашего свидѣнія, испрашивая указа на продолженіе шаковаго срока; въ случаѣ же уклоненія самаго владѣльца, принимаешь администраціонныя мѣры, къ устроению крестьянъ на его идещъ,

Сшашья 7.

Для охраненія жалуемыхъ имѣній отъ упадка, чрезъ внезапное прекращеніе личныя крестьянскихъ повинностей, замѣны оныхъ на чиншъ, вещесшвенныя повинности (осер) и окупъ, хошя бы крестьяне нынѣ же того пожелали, допускаешся не прежде, какъ по истеченіи помянушаго въ предъидущемъ пунктѣ, шести-лѣшняго срока, съ наблюденіемъ однакоже, чшобы шамъ, гдѣ по прежнему обычаю исправлялись крестьянскія работы болѣе шрехъ дней въ недѣлю, уменьшны онѣ были до шрехъ дней со двора, а не съ души; на

обдарованого причын, Рząd Królestwa powinien wypadek ten do wiadomości Naszёy ponieść, i prosić o dozwolenie przedłużenia terminu; w razie zaś uchylania się samego obdarowanego, każe urządzić włościan w drodze administracyinёy, na koszt iego.

Артикулъ 7.

Dla ochrony dóbr nadanych od upadku, przez nagłe zniesienie robocizny włościańskiёy, zamienienie takowёy na czynsz, osep i okup, chociażby włościanie natychmiast tego żądali, ma mieć miejsce nie wprzód, aż po upłynieniu lat sześciu, iak powyższy artykuł wskazuje, z tym warunkiem, aby, gdzie włościanie, podług dawnego zwyczaju, więcéy iak dni trzy odrabiali na tydzień, robocizna podobna zmoderowaną została tylko do dni trzech,

осшальное же количество вносимы были повинности деньгами.

Сшашья 8.

Перенесение и самая постройка крестьянских домовъ, буде при устроившъ крестьянъ окажется сіе нужнымъ, лежишь на обязанности владѣльца, кошорый, производя сіе на свой счетъ, въ правѣ шребовашъ пособія со шпороны крестьянъ, нѣшими работами и пошавкою подводъ.

Сшашья 9.

Издержки по размежеванію и устроившву крестьянъ, лежашъ шакже на владѣльцѣ; а крестьяне обязаны дачею на сей конецъ рабочихъ и подводъ.

Сшашья 10.

Владѣлецъ, и до устроившва крестьянъ, ошнюдь не должень шребовашъ съ нихъ повинностей, сверхъ положенныхъ по сдашчюной описи (akt podawczy), а шѣмъ еще

z osady, a nie z duszy, a resztę powinności aby opłacali gotowizną.

Artykuł 8.

Przenoszenie i nowe wznoszenie budowl włościańskich, gdyby tego w skutek urządzenia było potrzeba, nastąpić winno kdsztem obdarowanego, który ma prawo żądać od włościan pomocy, w robociznie pieszёy i sprzężaynéy.

Artykuł 9.

Koszta pomiaru i urządzenia włościan, należą także do obdarowanego; włościanie zaś obowiązani są dostarczać mu do tego robocizny, pieszёy i sprzężaynéy.

Artykuł 10.

Nim urządzenie włościan nastąpi, obdarowany, pod żadnym względem nie może od nich innych żądać obowiązków nad te, iakie mu aktem po-

менте принужденных наймовъ, бесплатныхъ работъ и другихъ излишнихъ нарядовъ.

Спашья 11.

Наличное въ имѣніи имущество, какъ то: экономическій скопъ, земледѣльческія и прочія орудія и снаряды, однимъ словомъ все, что принадлежитъ Казнѣ, переходить въ собственность владѣльца, на основаніи 30-й спашьи вышеприведеннаго положенія; все же прочее, находящееся на участкахъ крестьянскихъ, равно и то, что имъ предославлено въ пользованіе, или что они сами приобрѣли, какъ то: рабочий и другой скопъ, земледѣльческіе и хозяйственные снаряды и орудія и прочее, считается собственностью крестьянъ.

Спашья 12.

Соспоащие въ пожалованныхъ имѣніяхъ общественые хлѣбныя магазины (magazyny komunalne) и другое, обществу крестьянъ принадлежащее имущество,

dawczym wskazane będą, a tém mniej przymusowych najmów, darmo i innych powinności wymuszanych.

Artykuł 11.

Wszystko, co jest na gruncie dóbr, iako to: inwentarze żywe i martwe, słowem, co stanowi własność Skarbu, należy do obdarowanego, na zasadzie 30 artykułu przepisów wyżej zacytowanych; wszystko zaś, co się znajduje na gruntach włościańskich, iak równie co do użytku mieli sobie oddane, lub sami nabyli, iakoto: inwentarze, sprzęty i naczynia rolnicze i gospodarskie i t. d. jest własnością włościan.

Artykuł 12.

Znajdujące się w dobrach należących do donacyi magazyny komunalne i inne własności gromadzkie, są od donacyi wyłączone, i iako własność

какъ собственность претяго лица, на которую пожалованье не распространяется, поступають во владѣніе и распоряженіе крестьянъ.

Спашья 13.

Вносимыя крестьянами, по содержанию 8 и 24 спашей Положенія, объ устройствѣ имѣній, поступающихъ въ частную собственность по пожалованью, окупныя деньги, поступають въ пользу владѣльца; но проценны съ остающагося безсрочнымъ долгомъ капитала, сославляя Государственную подать, передаются владѣльцами въ Казну, въ видѣ кваршы.

Спашья 14.

Впредь до устройства крестьянъ, упомянутая въ предыдущемъ пунктѣ подашь въ видѣ кваршы, вносимыя въ Казну, по оцѣнкѣ повинностей, исправляемыхъ

третiego, владѣтелямъ ихъ oddane byдз повинны.

Artykuł 13.

Kapitał pochodzący z okupu włościan, stosownie do 8 i 24 artykułów przepisów o urządzeniu dóbr, z mocy donacyi przechodzących na własność prywatną, jest własnością obdarowanego; procent zaś od pozostałego na wieczne czasy na gruncie kapitału, jako podatek publiczny, oddawany byдз ма, przez obdarowanego, do Skarbu, tytułem kwarty.

Artykuł 14.

Nim urządzenie włościan nastąpi, pomieniony w poprzedzającym artykule podatek, tytułem kwarty, wpływać ма do Skarbu, w stosunku wartości

крестьянами въ настоящемъ положеніи и по изданнымъ Коммисією Финансовъ правилами.

Сшашья 15.

Владѣлецъ, сохраняя въ своей силѣ заключенные Казною съ частными лицами на пожалованное имѣніе контракты, вступая въ всѣ права, Казнѣ шѣми контрактами предоставленія, и получая съ имѣнія арендный доходъ, пріемлетъ вмѣстѣ съ шѣми обязанности по упомянутымъ контрактамъ.

Сшашья 16.

Присвоенное пожалованному имѣнію право участія въ пользованіи и выгодахъ другихъ казенныхъ имѣній, равно какъ и право сихъ послѣднихъ, участвовашъ въ пользахъ и выгодахъ пожалованнаго имѣнія, сшашья на всегда уничтожается, съ

dotychczasowych włościńskich powinności, i według zasad, przez Kommissyą Rządową Przychodów i Skarbu wskazać się mających.

Artykuł 15.

O ile obdarowany, w dobrach mu nadanych, zachowa w swęy mocy kontrakty, zawarte przez Skarb z osobami prywatnemi, o tyle wchodzi we wszelkie prawa Skarbu, przez też kontrakty zapewnione, a pobierając z dóbr dochód dzierżawny, przyjmuje na siebie i obowiązki wspomnianych kontraktów.

Artykuł 16.

Służebności z innych dóbr rządowych, dla dóbr, które ninieyszém Nadaiemy, iak wzajemnie, służebności dóbr donacyą stanowiących, dla dóbr innych rządowych, istaią odtąd na zawsze; a ieśli włościanie nadanych dóbr po-

возложеніемъ на владѣльца, вознаградишь ихъ изъ крещянъ кошорые въ семь ошпошеви понесутъ какіе либо убытки.

Сшашья 17.

На случай несправности владѣльца въ плашежѣ возлагаемыхъ на него Казною, при пожалованьи имѣнія, долговъ и другихъ уплатъ и повинностей, особо определенныхъ, имѣніе поступаетъ въ казенную опеку до выплаты.

Сшашья 18.

Владѣлецъ ошпоудъ не вправѣ домогаться ошъ Казны пополненія доходовъ, прошиву приняшаго за основаніе при пожалованьи оклада, хотя бы оные уменьшились ошъ разныхъ непредвидимыхъ случаевъ, и даже ошъ послѣдствій предназначеннаго устроишва крещянъ; но предосшавляеица ему просишь, на общихъ

ниоса на тѣмъ іакиекольвiek straty, do obdarowanego wynagrodzenie ich należeć będzie.

Артикулъ 17.

W razie nieuiszczenia się przez obdarowanego w opłatach i innych należnościach i obowiązkach, przez Skarb na niego przy donacyi szczegółowo oznaczonych, dobra nadane wzięte będą w administracyą rządową, na tak długo, dopóki uiszczenie nie nastąpi.

Артикулъ 18.

Obdarowany, nie ma żadnego prawa żądać od Skarbu dopłaty niedobranych intrat, w stosunku ilości przy obdarowaniu za zasadę przyiętę, chociażby nawet przez wypadki nieprzewidziane, a nawet skutkiem zamierzonego urządzenia włościan, zmniejszone zostały; lecz ma prawo, iak inni właściciele grun-

правилахъ и въ извѣстныхъ случаяхъ, льготы и пособій (allewiasy), на равнѣ съ прочими владѣльцами недвижимыхъ имѣній.

Сшашья 19.

Сроки пожалованья счисляются съ 18 Февраля (1 Марша) 1836; но вводъ во владѣніе назначается къ 20 Маія (1 Іюня) 1837 года; до того же времени, Казна удовлетворяетъ владѣльца причитающимся ему за 15-ть мѣсяцевъ аренднымъ съ имѣнія доходамъ, въ шрехъ мѣсячные сроки сообразно окладу пожалованья.

Сшашья 20.

При сдачѣ имѣнія владѣльцу, Коммисія Финансовъ, на основаніи сшашья I-й настоящаго Декрета, преподаетъ подробныя правила о распредѣленіи хозяйственныхъ и крещьянскихъ угодій, также лѣса на мѣстное продовольствіе, и для приведенія въ извѣстность границъ и частей

тові, на mocy przepisów ogólnych i w pewnych wypadkach, prosić o allewiasy.

Artykuł 19.

Donacya zaczynać się będzie od dnia ^{18 Lutego}_{1 Marca} 1836; a wprowadzenie w possessyą dóbr, nastąpi dnia ^{20 Maia}_{1 Czerwca} 1837 r. Do tego zaś czasu Skarb płacić będzie obdarowanemu, co 3 miesiące, przypadający mu za 15 miesięcy dochód z dóbr nadanych, podług wysokości donacyą oznaczony.

Artykuł 20.

W duchu artykułu I niniejszego Dekretu, przystępując do oddania dóbr obdarowanemu, Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu wskaże szczególne zasady, do uregulowania dogodności gospodarskich, tak folwarcznych, iako i włościańskich, niemniéy przydzielenia lasu, na potrzebę miejscową, i wskazania granic i części składających

пожалованнаго имѣнія, и обязанности на немъ лежащихъ. Составленный по силѣ сихъ правилъ сдѣлочный актъ, будетъ служить данною (dokument donacyi).

Спашья 21.

Коммиссія Финансовъ уполномочивается допускать, при шакомъ распредѣленіи, замѣну однихъ угодій и оброчныхъ спашей на другія, если бы сіе признано было нужнымъ и равно выгоднымъ для Казны и для округленія имѣнія, и въ шакомъ случаѣ, удерживать за Казною спашни въ замѣну денежныхъ доплатъ отъ владѣльца, буде бы шаковыя съ него причислялись, на основаніи табели о количествѣ доходовъ, принявшихъ за основаніе при пожалованьи.

Спашья 22.

Споры, возникшіе между владѣльцами и крестьянами, по случаю устройства, разбирающіяся администраціоннымъ порядкомъ.

cych dobra darowane, równie i obowiązków, które na nich ciąży. Akt podawczy, na mocy tych zasad spisany, będzie dokumentem donacyi.

Artykuł 21.

Gdyby, przy takowém uregulowaniu, zamiany iednych użytków i realności na drugie, uznano potrzebnemi i równie dogodnemi, tak dla Skarbu, iak i dla zaokrąglenia dóbr, Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu upoważnioną zostaje do ich wykonania, a w takim razie i do przyjmowania na rzecz Skarbu części dóbr darowanych, w zamian za dopłaty, ieśli takowe od obdarowanego, podług tabelli wskazującey podstawę wysokości nadania, należać będą.

Artykuł 22.

Spory między obdarowanym a właścicielami, z powodu urządzenia wynikię, sądzone będą w drodze administracyinęy.

Пожалованное имѣніе, переходя въцѣльномъ его составѣ отъ одного лица къ другому, по опредѣляемому ниже порядку наслѣдія, не можетъ быть ни въ какомъ случаѣ ни обременяемо (onerowane) новыми обязательствами, сверхъ возлагаемыхъ на оное при пожалованьи, ни закладываемо, а въ слѣдствіе того продаваемо, не только по собственнѣйшей волѣ владѣльца, но даже по взысканіямъ казеннымъ и частнымъ, и никакимъ образомъ опущуваемо въ другое владѣніе.

а, Право наслѣдованія простирается только на законныхъ дѣшей Греко-Россійскаго исповѣданія, въ линіи нисходящей, не подлежа ни въ какомъ случаѣ раздѣлу, но оставааясь всегда при старшемъ въ родѣ.

Dobra nadane, przechodząc w iedną i nierozdzielny całości z rąk iednych do drugich, podług porządku sukcesyi niżey opisanego, nie mogą być w żadnym przypadku, ani onerowane nowemi zobowiązaniami nad te, iakie do tychże dóbr, przy nadaniu, przywiązane zostały, ani w zastaw puszczane, a następnie sprzedawane, nie tylko z woli samego właściciela, ale nawet za długi i pretensye, bądź skarbowe, bądź prywatne, oraz w żaden sposób alienowane w obce ręce być nie mogą.

a) Prawo brania spadku, rozciąga się tylko do dzieci prawego łoża, wyznania Grecko-Rossyiskiego, w linii zstępney; w żadnym przypadku nie ulega podziałowi, i zawsze przechodzić będzie na najstarszego w rodu.

- b, Ближайшее право наследованія имѣ-
ющъ дѣши мужескаго пола.
- c, Не устраниюща на шѣхъ же основа-
ніяхъ и дѣши женскаго пола, если сы-
новей, или ошъ нихъ попомощва муже-
скаго пола, не будешъ.
- d, По пресѣченіи попомощва въ прямой
линіи, право наследствія переходитъ,
въ шомъ же порядкѣ, на ближайшую бо-
ковую линію.
- e, Если бы поколеніе вовсе прекратилось,
въ шакомъ случаѣ имѣніе признаешся
выморочнымъ, и
- f, Имѣніе обращаешся въ Казну и шогда
уже, когда бы не шало въ указанной линіи
наследника изъ попомощвенныхъ Россій-
скихъ дворянъ Греко-Россійскаго испо-
вѣданія.

Сшашья 24.

Какъ на основаніи предвѣдущей сшашьи,
переходъ наследства по пожалованнымъ

- b) Prawo brania spadku mają naprzód
dzieci płci męskiej.
- c) Nie wyłączaia się wszakże, na tych-
że samych zasadach, dzieci płci żeń-
skiej, w razie gdyby nie było synów,
lub ich potomstwa płci męskiej.
- d) Jeżeli nie ma potomstwa w linii pro-
stey, prawo brania spadku, przecho-
dzi, tymże samym porządkiem, na
najbliższą linią kollateralną.
- e) Gdyby pokolenie zupełnie wygasto,
w takim razie dobra uznane będą za
odumarłe, i
- f) Dobra te przejdą na własność Skar-
bu publicznego i wówczas, kiedy nie
będzie sukcesora w linii wskazaney,
ze stanu Rosyjskiej Szlachty rodo-
witey, wyznania Grecko-Rosyjskie-
go.

Artykuł 24.

Gdy, na zasadzie artykułu poprze-
dzającego, porządek brania sukcesyi

имѣніемъ, учреждаешся въ видѣ маіоратшова, шо для вѣщаго обеспечения правъ наслѣдниковъ, запрещается отдача сихъ имѣній въ аренду, на какой бы срокъ ни было, и заключенныя въ прошивноешь сего сдѣлки, признавашъ необязательными; по чему, если бы владѣлецъ не могъ самъ управлять пожалованнымъ имѣніемъ, предосматриваешся ему имѣть своего управителя.

Сшашья 25.

По внесеніи сей воли Нашей въ ипошечную книгу, право собственности имѣень бышь переписано въ ипошекъ на имя жалуемаго владѣльца, по исполненіи 20-й и 21-й сшашей сего Декрета.

Сшашья 26.

Издержки, по совершенію дарственнаго акта, переписанію и передачѣ права собственности, гербовыя пошлины, и другіе всякаго рода расходы, пополняюща владѣльцами.

w dobrach nadanych, ustanawia się na wzór maioratów, przeto, dla tém większego zapewnienia praw successorów, wydzierżawienie dóbr tychże, na iakikolwiek bądź przeciąg czasu, iest wzbronioném, i wszelkie układy, wbrew ninieyszemu przepisowi zawarte, uznane będą za nieobowiązujące; i dla tego, ieśliby posiadający dobra nie mógł sam niemi zarządzać, mocen iest mieć swego rządcę.

Artykuł 25.

Po wniesieniu ninieyszey woli Naszey do ksiąg hypotecznych, tytuł własności, na imię obdarowanego, ma byđz uregulowany w hipotece, po wykonaniu artykułów 20 i 21 wyżej przepisanych.

Artykuł 26.

Koszta spisania aktu donacyjnego, przepisania tytułu własności i oddania iey, koszta stępla, i inne wszelkiego rodzaju wydatki, poniesie obdarowany.

Спашья 27.

Исполненіе сей воли Нашей, возлагаеш-
ся на Правительство Царства Польска-
го, а въ особенності на Правительствен-
ную Коммиссію Финансовъ и Казначейства,
со внесеніемъ въ Денникъ Законовъ.

Данъ въ С. Пешербургѣ Марша 16 (28)
дня 1836 года.

(подписано) НИКОЛАИ.

Artykuł 27.

Wykonanie niniejszhey woli Naszhey,
która w Dzienniku Praw ma bydz umie-
szczoną, Rządowi Królestwa, a szcze-
gólniey Kommissyi Rządowey Przy-
chodów i Skarbu Polecamy.

Dan w Petersburgu, dnia $\frac{1}{2}$ $\frac{6}{8}$ Marca
1836 roku.

przez Cesarza i Króla
(L. S.) Minister Sekretarz Stanu
Stefan Hr. Grabowski.

Zgodno z Oryginałem
Minister Sekretarz Stanu
(podpisano) Stefan Hr. Grabowski.

Zgodno z Oryginałem
Sekretarz Stanu
(podpisano) J. Tymowski.

Zgodno z Wypisem
Dyrektor Główny, Prezydujący
w Kommissyi Rządowey Spra-
wiedliwości

Kossecki.

Za Sekretarza Jeneralnego
Szef Bióra
B. B r u c k.

Dzień ogłoszenia dnia $\frac{1}{2}$ $\frac{3}{4}$ Czerwca 1836 roku.

DZIENNIK PRAW
N^{er} 65.

TOM OŚMNASTY.

Божією Милосцію

МЫ НИКОЛАЙ I-й

Самодержецъ Всероссійскій

Царь Польскій

и проч. и проч. и проч.

Въ ознаменованіе особеннаго благоволенія Нашего къ заслугамъ бывшаго Начальника 4-ой пѣхотной Дивизіи, Генералъ-Лейтенанта Свѣчина, Постановили Мы и Постановляемъ:

Wypis z Protokołu Sekretaryatu Stanu Królestwa Polskiego.

z Bożéy Łaski

My MIKOŁAJ I.

Cesarz Wszech Rossyi, Król Polski etc. etc. etc.

Oceniając ze szczególném Naszém zadowolaniem, zasługi byłego Naczelnika 4. dywizyi piechoty, Jenerała Leytnanta Swieczyna,
Postanowiliśmy i Stanowimy:

Согласно утверждённому Нами 4 (16) Октября 1835 года Положеніямъ объ устройствѣ имѣній, поступающихъ въ частную собственность по пожалованью, и табели объ уравненіи приносимаго ими аренднаго дохода прошивъ установленныхъ сею табелью окладовъ, — Всемилостивѣйше Жалуемъ въ вѣчное и потомственное владѣніе, со всеми правами и угодіями, коими пользуется Казна, малолѣтнему сыну помнящаго Генералъ-Лейтенанта Свѣчина Александру, состоящее въ Августовскомъ Воеводствѣ и Обводѣ, имѣніе Лабно, съ принадлежащими къ оному фольварками, селеніями и прочими угодіями и оброчными сшашьями, за уравненіемъ чистаго годоваго дохода до двадцати тысячъ польскихъ злотыхъ.

Stosownie do zatwierdzonych przez Nas w dniu $\frac{4}{10}$ października roku zeszłego, przepisów o urządzeniu dóbr, które, z mocy donacyi, przechodzą na własność prywatną, niemniemy tabelli regulującej dochód dzierżawny z dóbr tego rodzaju, do wysokości normalnej; Nadaemy Najmilszemu, wiecznymi czasami na dziedzictwo, z takimi prawami i użytkami, z jakimi Skarb posiada: Alexandrowi Swieczyn, małoletniemu synowi pomienionego wyżej Naczelnika 4. dywizyi piechoty, Generał-Lieytanta Swieczyna, dobra Lębno, położone w Obwodzie i Woiewództwie Augustowskiem, z należącymi do nich folwarkami, wsiami i innymi użytkami i przynależnościami, do wysokości czystego dochodu rocznego złotych polskich dwadzieścia tysięcy.

Сшашья 2.

Вступая въ права полной собственности, владѣлец подвергается:

а, ограниченіямъ сего права по акшамъ, совершеннымъ крѣпостнымъ порядкомъ и внесеннымъ въ ипотечныя книги, и

б, ограниченіямъ правъ и привилегій, которыми, въ шеченіе послѣднихъ шрехъ лѣтъ, пользовались крестьяне и колонисты, хотя бы и не были онѣ внесены въ ипотечныя книги.

Сшашья 3.

Владѣлец обязывается принять на себя долгъ Кредитному Земскому Обществу и плащить причиняющіеся проценты.

Сшашья 4.

Владѣлец обязывается нести, какъ на

Артыкулъ 2.

Obdarowany, wступіаіас въ право собственности zupełnѣy, podlega:

a, ścieśnieniom, iакіе z mocy akt, w formie prawem przepisanej sporządzonych, do hipoteki wniesionemi zostały;

b, ścieśnieniom z praw i przywilejów włościanom i kolonistom służących, które, chociażby o nich wzmianki w hipotece nie było, mają moc, skoro w ostatnich trzech latach wykonywane były.

Артыкулъ 3.

Obdarowany winien przyjąć na siebie dług Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego, i płacić od niego należne temuż procenta.

Артыкулъ 4.

Obdarowany winien ponosić, tak

имѣніи лежащія, шакъ и впредъ Правительствомъ устанавишься могуція, подаши и повинности.

Спашья 5.

Владѣлецъ обязанъ, подъ надзоромъ и онекою Правительства, устроишь крестьянъ, въ пожалованномъ имѣніи водворенныхъ, въ печеніи шесши лѣтъ, на основаніи ушвержденнаго 4 (16) Октябрю п.г. положенія объ устроійствѣ имѣній, посмупающихъ въ чашивую собшвенность по пожалованью.

Спашья 6.

Буде бы, по уклоненію крестьянъ, или по другимъ ошъ владѣльца независащимъ причинамъ, предназначенное устроійство не совершилось въ сроки, предьидущею спашьею опредѣленный, Правительство

истнѣяце, іако і на przyszłość ustanowić się mogące, przez Rząd, podatki i obowiązki.

Artykuł 5.

Obdarowany winien iest, w przeciągu lat sześciu, urządzić włościan osiadłych w dobrach mu nadanych, a to pod dozorem i opieką Rządu, na zasadzie przepisów, w dniu $\frac{4}{16}$ października r. z. przez Nas zatwierdzonych, o urządzeniu dóbr, które z mocy donacyi na własność prywatną przechodzą.

Artykuł 6.

W przypadku, gdyby nakazane urządzenie włościan, w przepisany powyższym artykułem czasie nie dało się wykonać, z powodu opierania się tychże, lub z innych niezawistych od

Царства доводишь о томъ до Нашего свидѣнія, испрашивая указа на продолженіе шаковаго срока; въ случаѣ же уклоненія самаго владѣльца, принимаешь администраціонныя мѣры къ устроению крестьянъ на его щель.

Спашья 7.

Для охраненія жалуемыхъ имѣній отъ упадка, чрезъ внезапное прекращеніе личныхъ крестьянскихъ повинностей, замѣня оныхъ на чиншъ, вещеспивенныя повинности (осер) и окупъ, хоша бы крестьяне нынѣ же того пожелали, допускаешь не прежде, какъ по истеченіи помянушаго въ предыдущемъ пунктѣ, тесши-лѣшняго срока, съ наблюденіемъ однакоже, чшобы шамъ, гдѣ по прежнему обычаю исправлялись крестьянскія работы болѣе шрехъ дней въ недѣлю, уменьшены онѣ были до шрехъ дней со двора, а не съ души; на

obdarowanego przyczyn, Rząd Królestwa powinien wypadek ten do wiadomości Naszёy ponieść, i prosić o dozwolenie przedłużenia terminu; w razie zaś uchylania się samego obdarowanego, każe urządzić włościan w drodze administracyinёy, na koszt iego.

Artykuł 7.

Dla ochrony dóbr nadanych od upadku, przez nagle zniesienie robocizny włościańskiёy, zamienienie takowёy na czynsz, osep i okup, chociaъby włościanie natychmiast tego żądali, ma mieć miejsce nie wprzód, aż po upłynieniu lat sześciu, iak powyъszy artykuł wskazuje, z tym warunkiem, aby, gdzie włościanie, podług dawnego zwyczaju, więcéy iak dni trzy odrabiali na tydzień, robocizna podobna zmoderowaną została tylko do dni trzech,

остальное же количество вносимы были повинности деньгами.

Сшашья 8.

Перенесение и самая постройка крестьянских домов, буде при устройстве крестьян окажется сие нужным, лежишь на обязанности владельца, кошормый, производя сие на свой счет, въ правѣ требовать пособія со стороны крестьян, иными работами и поставкою подводу.

Сшашья 9.

Издержки по размежеванию и устройству крестьян, лежишь также на владельцѣ; а крестьяне обязаны дачею на сей конецъ рабочихъ и подводу.

Сшашья 10.

Владельцы, и до устройства крестьян, ошнудь не должны требовать съ нихъ повинностей, сверхъ положенныхъ по сдаточной описи (akt podawczy), а шѣмъ еще

z osady, a nie z duszy, a resztę powinności aby opłacali gotowizną.

Artykuł 8.

Przenoszenie i nowe wznoszenie budowli włościańskich, gdyby tego w skutek urządzenia było potrzeba, nastąpić winno kosztem obdarowanego, który ma prawo żądać od włościan pomocy, w robociznie pieszej i sprzężaynej.

Artykuł 9.

Koszta pomiaru i urządzenia włościan, należą także do obdarowanego; włościanie zaś obowiązani są dostarczać mu do tego robocizny, pieśej i sprzężaynej.

Artykuł 10.

Nim urządzenie włościan nastąpi, obdarowany, pod żadnym względem nie może od nich innych żądać obowiązków nad te, iakie mu aktem po-

менше принужденных наймовъ, бесплатныхъ работъ и другихъ излишнихъ нарядовъ.

Сшашья 11.

Наличное въ имѣніяхъ имущество, какъ то: экономическій скопъ, земледѣльческія и прочія орудія и снаряды, однимъ словомъ все, что принадлежитъ Казнѣ, переходить въ собственности владѣльца, на основаніи 30-й сшашьи вышеприведеннаго положенія; все же прочее, находящееся на участкахъ крестьянскихъ, равно и то, что имъ предославлено въ пользованіе, или что они сами приобрѣли, какъ то: рабочий и другой скопъ, земледѣльческіе и хозяйственные снаряды и орудія и прочее, считается собственностію крестьянъ.

Сшашья 12.

Сосшоющіе въ пожадованныхъ имѣніяхъ общесшвенные хлѣбные магазины (magazynu komunalne) и другое, общесшву крестьянъ принадлежащее имущество,

давчимъ wskazane będą, a iém mniéy przymusowych наймовъ, darmoeh i innych powinności wymuszanych.

Артыкулъ 11.

Wszystko, co iest na gruncie dóbr, iako to: inwentarze żywe i martwe, słowem, co stanowi własność Skarbu, należy do obdarowanego, na zasadzie 30 artykułu przepisów wyżej zacytowanych; wszystko zaś, co się znayduje na gruntach włościańskich, iak równie co do użytku mieli sobie oddane, lub sami nabyli, iakoto: inwentarze, sprzęty i naczynia rolnicze i gospodarskie i t. d. iest własnością włościan.

Артыкулъ 12.

Znaydujące się w dobrach należących do donacyi magazyny komunalne i inne własności gromadzkie, są od donacyi wyłączone, i iako własność

какъ собственности прешьяго лица, на кошорую пожалованье не распространяеися, поступающъ во владѣніе и распоряженіе крестьянъ.

Сшашья 13.

Вносимыя крестьянами, по содержанию 8 и 24-й сшашей Положенія, объ устройствѣ имѣній, поступающихъ въ частную собственность по пожалованью, окупныя деньги, поступающъ въ пользу владѣльца; но проценны съ остающагося безсрочнымъ долгомъ капишала, ссшавляя Государственную подать, передающъ владѣльцами въ Казну, въ видѣ кваршы.

Сшашья 14.

Впредь до устройства крестьянъ, упомянутая въ предъидущемъ пунктѣ подать въ видѣ кваршы, вносишъ въ Казну, по одѣлкѣ повинностей, исправляемыхъ

третьего, владѣтелямъ ихъ oddane byдъ повинны.

Артыкулъ 13.

Капіталъ pochodzący z okupu włościan, stosownie do 8 i 24 artykułów przepisów o urządzeniu dóbr, z mocy donacyi przechodzących na własność prywatną, jest własnością obdarowanego; procent zaś od pozostałego na wieczne czasy na gruncie kapitału, iako podatek publiczny, oddawany byдъ ma, przez obdarowanego, do Skarbu, tytułem kwarty.

Артыкулъ 14.

Nim urządzenie włościan nastąpi, pomieniony w poprzedzającym artykule podatek, tytułem kwarty, wpływać ma do Skarbu, w stosunku wartości

крестьянами въ настоящемъ положеніи, и по изданнымъ Коммисією Финансовъ правиламъ.

Спашья 15.

Владѣлецъ, сохраняя въ своей силѣ заключенные Казною съ частными лицами на пожалованное имѣніе контракты, вступаетъ во все права, Казнѣ тѣми контрактами предоставленныя, и получая съ имѣнія арендный доходъ, пріемлетъ вмѣстѣ съ тѣмъ обязанности по упомянутымъ контрактамъ.

Спашья 16.

Присвоенное пожалованному имѣнію право участія въ пользованіи и выгодахъ другихъ казенныхъ имѣній, равно какъ и право сихъ послѣднихъ, участвовашъ въ пользахъ и выгодахъ пожалованнаго имѣнія, ошвынкъ на всегда уничтожается, съ

dotychczasowych włościańskich powinności, i według zasad, przez Kommissyą Rządową Przychodów i Skarbu wskazać się mających.

Artykuł 15.

O ile obdarowany, w dobrach mu nadanych, zachowa w swęy mocy kontrakty, zawarte przez Skarb z osobami prywatnemi, o tyle wchodzi we wszelkie prawa Skarbu, przez też kontrakty zapewnione, a pobierając z dóbr dochód dzierżawny, przyjmuje na siebie i obowiązki wspomnionych kontraktów.

Artykuł 16.

Służebności z innych dóbr rządowych, dla dóbr, które ninieyszém Nadaiemy, iak wzajemnie, służebności dóbr donacyą stanowiących, dla dóbr innych rządowych, nstają odtąd na zawsze; a jeśli włościanie nadanych dóbr po-

возложеніемъ на владѣльца, вознаградишь ихъ изъ крестьянъ пожалованнаго имѣнія, которые въ семъ отношеніи понесутъ какіе либо убытки.

Сшашья 17.

На случай неисправности владѣльца въ плашежѣ возлагаемыхъ на него Казною, при пожалованіи имѣнія, долговъ и другихъ уплатъ и повинностей, особо определенныхъ, имѣніе поскупаетъ въ казенную опеку до выплаты.

Сшашья 18.

Владѣлецъ ошибкою не вправе домогаться ошъ Казны пополненія доходовъ, противу принятаго за основаніе при пожалованіи оклада, хотя бы оныя уменьшились ошъ разныхъ непредвидимыхъ случаевъ, и даже ошъ послѣдшій предназначеннаго устройсва крестьянъ; но предославляеиъ ему просишь, на общихъ

нося на тѣмъ іакіеколько страты, до обдарованого wynagrodzenie ich należeć będzie.

Artykuł 17.

W razie nieuiszczenia się przez obdarowanego w opłatach i innych należnościach i obowiązkach, przez Skarb na niego przy donacyi szczegółowo oznaczonych, dobra nadane wzięte będą w administracyą rządową, na tak długo, dopóki uiszczenie nie nastąpi.

Artykuł 18.

Obdarowany, nie ma żadnego prawa żądać od Skarbu dopłaty niedobranych intrat, w stosunku ilości przy obdarowaniu za zasadę przyjętą, chociażby nawet przez wypadki nieprzewidziane, a nawet skutkiem zamierzonego urządzenia włościan, zmniejszone zostały; lecz ma prawo, iak inni właściciele grun-

правилахъ и въ извѣстныхъ случаяхъ, льготъ и пособій (allewiasy), на равнѣ съ прочими владѣльцами недвижимыхъ имѣній.

Спашья 19.

Срокъ пожалованья счищается съ 20 Маія (1 Юня) 1836; но въводъ во владѣніе назначается съ перваго экономическаго срока, то есть: 20 Маія (1 Юня) 1837 года; до наступленія коего, Казна удовлетворяетъ владѣльца причитающимъ ему, за 12-ть мѣсяцевъ, аренднымъ съ имѣнія доходомъ, по шресямъ, сообразно окладу пожалованья.

Спашья 20.

При сдачѣ имѣнія владѣльцу, Коммисіа Финансовъ, на основаніи спашьи 1-й настоящаго Декрета, преподаетъ подробныя правила о распредѣленіи хозяйственныхъ и крестьянскихъ угодій, также лѣса на мѣстное продовольствіе, и для приведенія въ извѣстность границъ и частей

тому, на mocy przepisów ogólnych i w pewnych wypadkach, prosić o allewiasy.

Artykuł 19.

Donacya zaczyna się od dnia ^{20 Maia}_{1 Czerwca} 1836 r.; wprowadzenie jednak w possessyą dóbr, będzie miało miejsce następnego roku gospodarskiego, to jest ^{20 Maia}_{1 Czerwca} roku 1837; nim zaś to nastąpi, Skarb, w stosunku wysokości darowizny, obdarowanemu intratę za 12 miesięcy należną, wypłaci w terminach cztero-miesięcznych.

Artykuł 20.

W duchu artykułu 1 niniejszego Dekretu, przystępując do oddania dóbr obdarowanemu, Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu wskaże szczególne zasady, do uregulowania dogodności gospodarskich, tak folwarcznych, iako i włościańskich, niemniéy przy-

пожалованнаго имѣнія, и обязанности на немъ лежащихъ. Составленный по силѣ сихъ правилъ сдѣланный актъ, будешь служить данною (dokument donacyi).

Спашья 21.

Коммиссія Финансовъ уполномочивается допускать, при шакомъ распределеніи, замѣну однихъ угодій и оброчныхъ спашей на другія, если бы сіе признано было нужнымъ и равно выгоднымъ для Казны и для округленія имѣнія, и въ шакомъ случаѣ, удерживать за Казною спашью, въ замѣну денежныхъ доплатъ отъ владельца, буде бы шаковыя съ него причислялись, на основаніи табели о количествѣ доходовъ, принятыхъ за основаніе при пожалованьи.

Спашья 22.

Споръ, возникшіе между владельцами

дielenia lasu, na potrzebę miejscową, i wskazania granic i części składających dobra darowane, równie i obowiązków, które na nich ciążą. Akt powodawczy, na mocy tych zasad spisany, będzie dokumentem donacyi.

Artykuł 21.

Gdyby, przy takowem uregulowaniu, zamiany jednych użytków i realności na drugie, uznano potrzebnymi i równie dogodnymi, tak dla Skarbu, iak i dla zaokrąglenia dóbr, Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu upoważnioną zostaje do ich wykonania, a w takim razie i do przyimowania na rzecz Skarbu części dóbr darowanych, w zamian za dopłaty, ieśli takowe od obdarowanego, podług tabelli wskazującej podstawę wysokości nadania, należć będą.

Artykuł 22.

Spory między obdarowanym a wło-

и крестьянами, по случаю устройства, разбираются административным порядком.

Сдаться 23.

Пожалованное имѣніе, переходя въцѣльномъ его составѣ отъ одного лица къ другому, по определяемому ниже порядку наслѣдія, не можешь быть ни въ какомъ случаѣ ни обременяемо (onerowane) новыми обязательствами; сверхъ возлагаемыхъ на оное при пожалованьи, ни закладываемо, а въ слѣдствіе того продаваемо, не только по собственнѣйшій волѣ владѣльца, но даже по взысканіямъ казеннымъ и частнымъ, и никакимъ образомъ отчуждаемо въ другое владѣніе.

а. Право наслѣдованія простирается только на законныхъ дѣшей Греко-Россійскаго исповѣданія, въ линіи нисходящей, не подлежа ни въ какомъ случаѣ раз-

сѣіаніями, з powodu urządzenia wynikię, sãdzone będã w drodze administracyjnęj.

Artykuł 23.

Dobra nadane, przechodzãc w iednę i nierozdzielny całości z rãk iednych do drugich, podług porzãdku sukcesyi niżej opisanego, nie mogã bydź w żãdnym przypadku, ani onerowane nowymi zobowiązaniami nad te, iakie do tychżę dóbr, przy nadaniu, przywiązane zostaly, ani w zastaw puszczane, a następnie sprzedawane, nie tylko z woli samego właściciela, ale nawet za długi i pretensye, bądź skarbowe, bądź prywatne, oraz wżaden sposób alienowane w obce ręce bydź nie mogã.

a) Prawo brania spadku, rozciaga się tylko do dzieci prawego łoża, wyznania Grecko-Rossyiskiego, w linii zstępnęj; w żãdnym przypadku nie

дѣлу, но оставаясь всегда при шаршенѣ въ родѣ.

b, Ближайшее право наслѣдованія имѣютъ дѣти мужскаго пола.

c, Не устранившись, на шѣхъ же основаніяхъ, и дѣти женскаго пола, если сменей, или ошъ нихъ попомснѣва мужскаго пола, не будутъ.

d, По престѣченіи попомснѣва въ прямой линіи, право наслѣдствія переходитъ, въ шомъ же порядкѣ, на ближайшую боковую линію.

e, Если бы поколеніе вовсе прекратилось, въ шаковомъ случаѣ имѣніе признается выморочнымъ, и

f, Имѣніе обращается въ Казну и шогда уже, когда бы не шало въ указанной линіи наслѣдника изъ попомснѣвенныхъ Россійскихъ дворянъ Греко-Россійскаго исповѣданія.

ulega podziałowi, i zawsze przechodzić będzie na najstarszego w rodzeństwie.

b) Prawo brania spadku mają naprzód dzieci płci męskiej.

c) Nie wyłączaia się wszakże, na tychże samych zasadach, dzieci płci żeńskiej, w razie gdyby nie było synów, lub ich potomstwa płci męskiej.

d) Jeżeli nie ma potomstwa w linii prostej, prawo brania spadku, przechodzi, tymże samym porządkiem, na najbliższą linią kollateralną.

e) Gdyby pokolenie zupełnie wygasło, w takim razie dobra uznane będą za odumarłe, i

f) Dobra te przejdą na własność Skarbu publicznego i wówczas, kiedy nie będzie sukcessora w linii wskazanej, ze stanu Rosyjskiej szlachty rodowitej, wyznania Grecko-Rosyjskiego.

Сшашья 24.

Какъ на основаніи предьидущей сшашьи, переходъ наслѣдства по пожалованнымъ имѣніямъ, учреждаешся въ видѣ маіоратшова, шо для вѣщнаго обезпеченія правъ наслѣдниковъ, запрещаешся отдача сихъ имѣній въ аренду, на какой бы срокъ ни было, и заключенныя въ прошивность сего сдѣлки, признавашъ необязательными; по чему, если бы владѣлецъ не могъ самъ управляшъ пожалованнымъ имѣніемъ, предосматриваешся ему имѣшъ своего управителя.

Сшашья 25.

До совершеннолѣтія Александра Свѣчина мать его будещъ получаешъ доходъ съ упомянушаго имѣнія и упошребляшъ необходимую изъ него частъ на воспитаніе дѣшей, какъ оставшихся послѣ Генерала-Лейтенанта Свѣчина, такъ и рожденныхъ его шъ перваго брака съ Генераль-Ма-

Артикулъ 24.

Gdy, na zasadzie artykułu poprzedzającego, porządek brania sukcesyi w dobrach nadanych, ustanawia się na wzór maioratów, przeto, dla tém większego zapewnienia praw successorów, wydzierżawienie dóbr tychże, na iakikolwiek bądź przeciąg czasu, iest wzbronioném, i wszelkie układy, wbrew ninieyszemu przepisowi zawarte, uznane będą za nieobowiązujące; i dla tego, ieśliby posiadający dobra nie mógł sam niemi zarządzać, mocen iest mieć swego rządcę.

Артикулъ 25.

Nim Alexander Swieczyn dojdzie do pełnoletności, matka iego pobierać będzie dochody z dóbr rzeczonych, i obracać częśc nieochronnie potrzebną na wychowanie dzieci, tak pozostałych po śmierci Jenerała - Leytnanta Swieczyna, iak niemniéy po pierwszym

іоромъ Гундіусомъ, съ надлежащею въ расходахъ сихъ оппеченностію; а капишаль, какой сосшавишся изъ оппашковъ дохода, до насшупленія шого времени, когда спаршій сииъ досшигнешъ 21-лѣшняго возраста и всшупишъ во владѣніе имѣніемъ, — раздѣлишъ по ровну между прочихъ дѣшей Генераль-Лейтенанта Свѣчина.

Сшашья 26.

По внесеніи сей воли Нашей въ оппеченную книгу, право собшвенности имѣнъ бышъ переписано въ иппектъ на имя жалуемаго владѣльца, по исполненіи 20-й и 21-й спашей сего Декреша.

Сшашья 27.

Издержки, по совершенію даршвеннаго акша, переписанію и передачѣ права собшвенности, гербовія пошлшны, и другіе всякаго рода расходы, пополняющя владѣльцами.

сшымъ мѣзу Jenerale-Maiorze Hundius, z obowiazkiem skłадania rachunków z pomienionych wydatków, a kapitał uzbierany z oszczędzonych dochodów, przed czasem, w którym starszy syn doydzie wieku lat 21, i wstąpi w posessyа dóbr, ma byдъ rozdzielony w równych częściach, między dzieci Jenerala-Leytnanta Swieczyna.

Аркулъ 26.

Po wniesieniu ninieyszey woli Naszey do ksiąg hypotecznych, tytuł własności, na imię obdarowanego, ma byдъ uregulowany w hipotece, po wykonaniu artykułów 20 i 21 wyżej przepisanych.

Аркулъ 27.

Koszta spisania aktu donacyjnego, przepisania tytułu własności i oddania iéy, koszta stępla, i inne wszelkiego rodzaju wydatki, poniesie obdarowany.

Сшашья 28.

Исполненіе сей воли Нашей, возлагаеш-
ся на Правительство Царства Польска-
го, а въ особенності на Правительствен-
ную Коммиссію Финансовъ и Казначейства,
со внесеніемъ въ Денникъ Законовъ.

Данъ въ С. Пешербургѣ, Марша 16 (28)
дня, 1836 года.

(подписано) НИКОЛАЙ.

Artykuł 28.

Wykonanie niniejszёj woli Naszёj,
która w Dzienniku Praw ma bydź umie-
szczoną, Rządowi Królestwa, a szcze-
gólniey Kommissyi Rządowёy Przy-
chodów i Skarbu Polecamy.

Dan w Petersburgu, dnia $\frac{16}{28}$ Marca
1836 roku.

przez Cesarza i Króla
(L. S.) Minister Sekretarz Stanu
Stefan Hr. Grabowski.

Zgodno z Oryginałem
Minister Sekretarz Stanu
(podpisano) *Stefan Hr. Grabowski.*

Zgodno z Oryginałem
Sekretarz Stanu
(podpisano) *J. Tymowski.*

Zgodno z Wypisem
Dyrektor Główny, Prezydujący
w Kommissyi Rządowёy Spra-
wiedliwości

Kossecki.

Za Sekretarza Jeneralnego

Szef Bióra

B. B r u c k.

Dzień ogłoszenia dnia $\frac{13}{25}$ Czerwca 1836 r.

w Imieniu Najjaśniejszego

MIKOŁAJA I.

Cesarza Wszech Rossyi, Króla Polskiego etc. etc. etc.

Rada Administracyina Królestwa.

Chcąc ułatwić środki rychłego za-
decydowania rachunków magazyno-
wych żywności woyska, z epoki od po-
czątku 1812 roku, do końca onych zwi-
nięcia w roku 1816, i zupełný wyprze-

daży pozostałych remanentów złożo-
nych, a tém samém, iak z iednéj stro-
ny, usunąć wszelkie powody do rekla-
macyi, iakieby rachuiący się, pod
względem usprawiedliwienia, wzajem-
néj kompensaty, lub pieniężnego oce-
nienia wykrywaiących się decessów,
zanosić mogli; tak z drugiéj strony,
zapewnić dla skarbu publicznego, po-
dług cen umiarkowanych, tém prędsze
odzyskanie takich decessów, które się
niewątpliwemi bydz okażą, i tym spo-
sobem przyśpieszyć pożądane, tak dla
kautorów, iako i rachuiących się, ukoń-
czenie pomienionych rachunków;

Rada Administracyina Królestwa,
na przedstawienie Kommissyi Rządo-
wéj Spraw Wewnętrznych, Duchow-
nych i Oświecenia Publicznego, popar-
te zdaniem Najwyższyć Izby Obra-
chunkowéj, postanowiła i stanowi co
następuje:

Artykuł I.

Rachunki magazynowe z epoki zaległej, rewidowane i decydowane będą, podług prawideł, postanowieniem Namiestnika Królewskiego, z daty 8 października 1816 roku, dla rachunków epoki zaległej, przepisanych, to jest: iż wszelkie takie uwagi, któreby się ściągać mogły do samych formalności, pominięte, zaś sprawdzenia rachunków, tylko co do samej rzeczywistości dopełnione być winny; a mianowicie dochodzonem iedynie być ma, czyli przychód i wydatek, w rachunkach okazany, jest aktualnym, czyli iakikolwiek przychód nie jest z rachunku wypuszczonym, czyli pozycye wydatkowe są kwitami lub innemi dowodami usprawiedliwione, i nie są dwukrotnie zamieszczone, oraz czyli remanenta zgodnie przeniesione lub okazane zostały.

A nadto, co do rachunków magazynowych, z powyższej epoki pochodzących, zostawia się uznaniu Najwyższej Izby Obrachunkowej, (jeżeli tylko nie dostrzeże, ze strony rachuiących się, zachodzący malwersacyi, lub dążenia na wyraźną szkodę Skarbu) mieć przyzwolity wzgląd, i nie czynić kwestyi w następujących okolicznościach, iako to: mocną jest też Izba:

- a) co do zepsucia lub zniszczenia produktów, — poprzestawać na dowodach, iakie do rachunku załączone mi być okaza się, i na wnioskach władzy dopełniający pierwszą rewizyą, a nawet na tłumaczeniach i usprawiedliwieniach rachuiących się, jeżeli te uzasadnionemi i słusznemi być znaydzie, i w końcu, na własnem ocenieniu polegać, nie żądając bliższych wyjaśnień, śledztw i dowodów;

b) co do wydatków dla woyska, nad zwykłą taryffę, lub nad należytość, tudzież co do wydatków, pod tytułem zaboru nastąpionych, — poprzestawać na załączonych kwitach strón odbierających, lub na świadectwach i wywodach słownych, nie czyniąc z tego względu dalszych kwestyi;

c) co do ubytku produktów, bądź całkowitego, bądź nad zwykłą zasadę, w transportach, na wymiale i wypieku okazanego: co do ubytku procentowego, pod tytułem leżenia, uschnięcia, utarcia, rozkużenia i roztoczenia, oraz co do ubytku pochodzącego z mniejszj wagi ziarna, lub mniejszj wagi mięsa w żywem bydle, tudzież z różnicy stopni wódki, niżeli ówczesowe przepisy wskazywały, nakoniec, co do ubytku wynikłe-

go z niedomiaru i niedowagi produktów przez kontrybuentów, — poprzestawać na wnioskach władzy, protokół pierwszy rewizyi i sporządzający, na tłumaczeniu rachujących się, jeżeli takowe słuszném i zbiegiem ówczesowych okoliczności usprawiedliwioném bydz okaże się, a nawet na własném ocenieniu zachodzących okoliczności, nie żądając formalniejszego, według ówczesowych przepisów, udowodnienia;

d) co do przelewów od takich magazynów odebranych, lub do takich magazynów wydanych, których rachunki złożonemi nie są, — przyjmować przychód za aktualny, tak, iak w rachunkach jest okazanym, a wydatek tak, iak kwitem magazynu odbierającego, lub nawet konduktora, albo nakoniec wy-

owodem słownym iest udowodnio-
ny, nie zawieszając wzajemnéj
konfrontacyi z rachunkami dotąd
niezłożonemi; nakoniec

e) przyjmować nastąpione wydatki
siana lub słomy dla bydła maga-
zynowego, oraz wydatki nadzw-
yczajne i w gwałtownych przypa-
dkach, dla ludzi i sprzętów do
transportu produktów magazyno-
wych, iak niemniéj wydatki dla
ludzi do dozoru, straży, lub prze-
rabiania tychże produktów uży-
tych, o ile rzeczywistość i konie-
czność takowych wydatków wy-
kazaną została.

Artykuł 2.

Wykryty, po odbytém tym sposo-
bem rewizyi rachunków, brak produ-
któw, obliczonym będzie podług sta-
łych cen poniżej wskazanych, na de-
ces pieniężny rachunkowo odpowie-

działnych i nawzajem; ze względu, że
w téjże epoce zamiana różnorodnych
produktów, tak przy poborze, iakoteż
i przy dystrybucyach miała miejsce,
okazujące się więc wszelkie superaty
produktów, bez wyjątku, podług tych-
że samych cen pieniężnych obliczone,
na kompensatę takowych decesów za-
rachowane zostaną.

W przypadku atoli, gdyby po skom-
pensowaniu decesów, okazała się w
rezultacie ieszcze superata na stronę
rachuiącego się, takowa onemu do
zwrotu przyznana być nie może; ale,
z uwagi, że dozorczy magazynów, do
nadmiaru i nadwagi produktów nie
mieli prawa, taż przewyżka, na funda-
mencie artykułu 46 Dekretu Królew-
skiego, z daty 28 lipca 1810 roku, na
korzyść Skarbu pozostać ma.

Artykuł 3.

Praktykowane dotąd, przy rewizyach
rachunków magazynowych, wszelkie re-

dukcye miary i wagi, oraz przeistoczenia lub zamiany produktu za produkt w naturze, ustala; natomiast zaś kompensata wzajemna produktów, w takich gatunkach i w takim rodzaju miar lub wag, iak się w rachunkach mieszczą, czy to decysem na stronę Skarbu, czyli też superatą na stronę rachującego się okazanych, dopełniona będzie przez obrachowanie wartości pieniężney każdego artykułu, a to według następujących stałych i iednostaynych dla owéy zalegléy epoki cen, które Naywyższyć Izbie Obrachunkowéy, przy decyzyach, za zasadę służyć maia, iako to:

za pszenicy	korzec po	Złp. 12
„ żyta	korzec	„ 8
„ ięczmienia	korzec	„ 6
„ kaszy wszelkiéy	{ korzec	„ 12
	{ centnar	„ 8
„ grochu	{ korzec	„ 8
	{ centnar	„ 4

Za mąki	pszennéy	pyłłowéy	korzec po	Złp. 10
			centnar	„ 8
		razowéy	korzec	„ 8
			centnar	„ 6
	żytnéy	pyłłowéy	korzec	„ 6
			centnar	„ 5
		razowéy	korzec	„ 5
			centnar	„ 4

Za chleba wszelkiego,	centnar	Złp. 4
„ sucharów	centnar	„ 6
„ otrębów wszelkich i odcho-		
du od kaszy, korzec lub cen-		
tnar	Złp. 1 gr. 10	
„ tatarki	korzec	„ 5 „ „
„ wódki	garniec	„ 2 „ 20
„ piwa	garniec	„ „ „ 8
„ soli	centnar	„ 15 „ „
„ mięsa	centnar	„ 15 „ „
„ łoiu	centnar	„ 15 „ „
„ podroby by-		
dłce	sztuka	„ 2 „ „
„ skóry bydłce,	sztuka	„ 8 „ „
„ skóry baranie,	sztuka	„ „ „ 20

Za owsa	korzec zlp.	5 gr.,
„ siana	centnar „	1 „ 10
„ słomy	centnar „	„ „ 20
„ świec	funt „	„ „ 20
„ drzewa 75 szczap sażeń „	8 „ „	
„ wory {	2-korcowe, sztuka „	„ „ 20
	1-korcowe, sztuka „	„ „ 10

Ceny powyższe przy produktach na wagę okazanych, zastosowane są do wagi warszawskiej; gdzieby zaś rachunki wykazywały produkta na wagę francuską, tam, do wyrachowaney kwoty respective artykułu na wagę francuską wykazanego, jedna piąta część, czyli 20 procent wartości pieniężney, do powyższych, dla wagi warszawskiej przepisanych cen, dorachowaną być ma. Gdyby zaś przy rewizyi rachunków, wykryte były jeszcze iakowe produkta, które ninieyszą taryfą przewidziane nie zostały, na takowe upoważnioną zostaje Naywyższa Izba Ob-

rachunkowa, za zniesieniem się z Komisją Rządową Spraw Wewnętrznych, Duchownych i Oświecenia Publicznego, postanowić iednostayne, również umiarkowane ceny, a to w przybliżeniu i zastosowaniu do powyżey udeterminowanych cen takiego produktu, z którym zachodzić będzie naybliższy stosunek, lub podobieństwo wykryć się mogącego artykułu.

Artykuł 4.

Wszelkie kwoty pieniężne, iakie dotąd w drodze administracyiney, przed zapadłą ostateczną decyzją Naywyższej Izby Obrachunkowey, od rachujących się, na poczet zrzadzonych decesów wyexekwowane zostały, przyimie i zaliczy Naywyższa Izba Obrachunkowa, w decyzyi swoiey, na kompensatę ustanowić się mogących decesów; w żadnym atoli razie, chociażby z obliczenia według ninieyszych zasad,

odmienny od wykazanego w protokóle pierwszój rewizyi mógł wynikać rezultat, zwrot takowych już nastąpiących opłat, mieysca mieć nie może, ale takowe, wedle powyższego artykułu 2, iako przewyżki bilansowe, na korzyść Skarbu pozostaną.

Artykuł 5.

Przepisy w niniejszém postanowieniu zawarte, obowiązującemi są na przyszłość; wszelkie zaś ostateczne decyzje Najwyższej Izby Obrachunkowój, nad rachunkami magazynowemi dotąd już zapadłe, zostają niewzruszone.

Wykonanie niniejszego postanowienia, które w Dzienniku Praw umieszczone być ma, polecamy Komisyi Rządowój Spraw Wewnętrznych, Duchownych i Oświecenia Publicznego, tudzież Najwyższej Izbie Obrachunkowój.

Działo się w Warszawie, na posiedzeniu Rady Administracyinėj, dnia
24 kwietnia
6 maja 1836 roku.

Członek Rady Administracyinėj, w nieobecności
J. O. Xięcia Namiestnika Królestwa prezydujący
(podpisano) *General-Adjutant Rautenstrauch*,

Dyrektor Główny, Prezydujący
w Kommissyi Rządowój Spraw
Wewnętrznych, Duchownych
i Oświecenia Publicznego

(podpisano) *E. Gołowiń.*

Sekretarz Stanu
(podpisano) *J. Tymowski.*

Zgodno z Oryginałem

Sekretarz Stanu
(podpisano) *J. Tymowski.*

Zgodno z Wypisem

Dyrektor Główny, Prezydujący
w Kommissyi Rządowój Spraw
wiedliwości

Kossecki.

Za Sekretarza Jeneralnego
Szef Bióra
B. Bruck.

Dzień ogłoszenia dnia 13 Czerwca 1836 roku.

w Imieniu Nayaśniczego

MIKOŁAJA I.

Cesarza Wszech Rossyi, Króla Pol-
skiego etc. etc. etc.

Rada Administracyina Królestwa.

Stosownie do protokółarnéj deklaracyi Stanisława Hrabi Kossakowskiego, Członka Rady Stanu, z dnia $\frac{8}{20}$ marca r. b. i przedstawienia Kommissyi Rządowéj Spraw Wewnętrznych, Duchownych i Oświecenia Publicznego, z dnia $\frac{8}{20}$ kwietnia 1836 roku Nro $\frac{4258}{13750}$ zapatrzwszy się na postanowienie Namiestnika Królewskiego z dnia 11 marca 1817 roku, postanowiła i stanowi:

Artykuł 1.

Udzielony zostaje niniejszém, Stanisławowi Hrabi Kossakowskiemu, za-

mieszkałemu w Warszawie, list przyznania wynalazku, na machinę do żęcia zboża, własnego iego pomysłu, według rysunków i opisów, w Kommissyi Rządowéj Spraw Wewnętrznych, Duchownych i Oświecenia Publicznego, złożonych.

Artykuł 2.

List takowy rozciągać się będzie na całe Królestwo Polskie i służyć ma na lat piętnaście, od daty niniejszego postanowienia.

Artykuł 3.

Udzielenie niniejszego listu, nie złącza za nowość i pierwszeństwo, ani za dobroć wynalazku.

Artykuł 4.

Doręczenie niniejszego listu wynalazcy, Rada Administracyina poleca Kommissyi Rządowéj Spraw Wewnętrznych; umieszczenie zaś w Dzien-

niku Praw, Kommissyi Rządowój Spraw
wiedliwości.

Działo się na posiedzeniu Rady
Administracyinėj, w Warszawie dnia

24 Kwietnia

6 Maia

1836 roku.

Członek Rady Administracyinėj, w nieobecności
J. O. Xięcia Namiestnika Królestwa, prezydujący
(podpisano) *General-Adjutant Rautenstrauch.*

Dyrektor Główny, Prezydujący
w Kommissyi Rządowój Spraw
Wewnętrznych, Duchownych i
Oświecenia Publicznego
(podpisano) *E. Gołowiń.*

Sekretarz Stanu
(podpisano) *J. Tymowski.*

Zgodno z Oryginałem

Sekretarz Stanu
(podpisano) *J. Tymowski.*

Zgodno z Wypisem

Dyrektor Główny, Prezydujący
w Kommissyi Rządowój Spra-
wiedliwości

Kossecki.

Za Sekretarza Jeneralnego
Szef Bióra
B. B r u c k.

Dzień ogłoszenia dnia 19 Czerwca
1 Lipca 1836 roku.

w Imieniu Nayiaśnieyszego

MIKOŁAJA I.

Cesarza Wszech Rossyi, Króla Pol-
skiego etc. etc. etc.

Rada Administracyina Królestwa.

Uzupełniając postanowienia z daty 22
maia, 16 lipca 1819 r. i 29 stycznia
1822, poddające pod cenzurę rządową
wszelkie wychodzące w Królestwie
pisma i dzieła, iak niemniéj płody li-
tografii i sztycharstwa, na przedsta-
wienie Kommissyi Rządowój Spraw
Wewnętrznych, Duchownych i Oświe-
cenia Publicznego, postanowiliśmy i
stanowimy:

Artykuł I.

Przepisy postanowień powyżéj wy-

Tom XVIII. do Nru 65.

29

rażonych, rozciągniętemi mieć chcemy zarówno i do medali, rysunków, sztychów, litografii, rzeźb, odlewów, wycisków i wszelkiego rodzaju wyobrażeń emblematycznych, w kraju wyrobionych, lub z zagranicy sprowadzonych.

Artykuł 2.

Skutkiem niniejszego postanowienia, odtąd żadne rysunki, żadne sztychy, rzeźby, litografie, medale, odlewy, lub wyciski, żadne godła iakiękolwiek natury i rodzaju, nie mogą być na widok lub sprzedaż publiczną wystawione, bez uzyskania na to poprzedniego, stosownego upoważnienia.

Artykuł 3.

Wykonanie niniejszego postanowienia, które w Dzienniku Praw ma być umieszczone, Kommissyom Rządowym, Spraw Wewnętrznych, Duchownych i Oświecenia Publicznego, oraz

Sprawiedliwości, w czém do której należy, polecamy.

Działo się w Warszawie, na posiedzeniu Rady Administracyjnej, dnia ^{28 Kwietnia} 10 Maja 1836 roku.

Członek Rady Administracyjnej, w nieobecności J. O. Xięcia Namiestnika Królestwa, prezydujący (podpisano) Generał-Adjutant *Rautenstrauch*.

Dyrektor Główny, Prezydujący w Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych, Duchownych i Oświecenia Publicznego

(podpisano) *E. Gołwin*.

Sekretarz Stanu
(podpisano) *J. Tymowski*.

Zgodno z Oryginałem:
Sekretarz Stanu
(podpisano) *J. Tymowski*.

Zgodno z Wypisem

Dyrektor Główny, Prezydujący w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości

Kossecki.

Za Sekretarza Jeneralnego
Szef Bióra
B. B r u c k.

Dzień ogłoszenia dnia ^{20 Czerwca} 2 Lipca 1836 roku.

w Imieniu Najjaśniejszego

MIKOŁAJA I.

Cesarza Wszech Rossyi, Króla Pol-
skiego etc. etc. etc.

Rada Administracyina Królestwa.

Ponieważ pomnażające się wykrocze-
nia przeciwko ustawom skarbowym,
przekonywają o małym dotychczasow-
ym kar skutkowaniu, i dla ich ukró-
cenia, potrzeba, aby stopniowo surow-

sze kary dotykały wykraczających, tu-
dzież, aby przedsiębrane były przy-
zwoite środki ostrożności przeciwko
takim osobom, które z położenia swe-
go naywięcący szkodzić mogą docho-
dom skarbowym, Rada Administracyi-
na, na przedstawienie Kommissyi Rzą-
dowéy Przychodów i Skarbu, uzupeł-
niając dotychczasowe przepisy karne
skarbowe, postanawia:

Artykuł I.

Ktokolwiek za kontrabandę, defrau-
dacyą, lub kontrawencyą skarbową
w dochodach celnych, solnych, taba-
cznych, konsumcyinych, koszernych
i loteryinych, raz już, po ogłoszeniu ni-
niejszego postanowienia, karą zwyczaj-
ną dotknięty, ponowi które z powyż-
szych wykroczeń, tak zwłaszcza, że
szkoda Skarbu, w samym podatku, zło-
tych pięćdziesiąt przeniesie, — a gdy-
by zaszło wykroczenie loteryine, bez

względu na ilość szkody, bo ta obra-
chować się nie daie, — i za to powtór-
néy karze, iako zupełnie przekonany,
ulegnie, za pierwszym mianowicie po-
nówieniem, karę przepisami oznaczoną,
będzie miał powiększoną, w miarę ob-
ciążających okoliczności i stanu mają-
tkowego, od złp. 30 do 100, za drugim
od 100 do 500, za trzecim i następne-
mi, od 500 do 1000.

Artykuł 2.

Handlujący, przekonany o posiada-
nie towarów zagranicznych, fałszywe-
mi albo podstępnie przyczepionemi
plombami, lub innemi naśladowanemi
znakami skarbowemi ocechowanych,
ieżeli zaraz, przy pierwszym śledztwie,
które przedewszystkiém i oddzielnie
co do fałszu ma być prowadzone, nie
jest w stanie usprawiedliwić nabycia
ich w dobréy wierze, drogą przepisa-
mi skarbowemi wskazaną, i dowodnie

wykazać poprzedniego ich właściciela;
niemniéy ten, u którego znajdzie się
towar zagraniczny, w cechy towaru
kraiowego opatrzony, ieżeli również
opisanych dopiéro zastrzeżeń dopełnić
nie zdoła; nareszcie, który dla pokry-
cia defraudacyi legitymuie towar fał-
szywym kwitem celnym lub zaświad-
czającym, za pierwszym tych nadużyć
dostrzeżeniem, oprócz kar właściwych,
konsens na handel utraci.

Handlujący, dwukrotnie odtąd uka-
rany za defraudacyą towarów, iakimi
sam handluie, lub które mu na handel
posłużyć mogą, gdy zrządzi przez nie
więcéy nad tysiąc złotych polskich
szkody skarbowéy w podatku, także
konsensu pozbawiony zostanie.

Gdyby, przy powtórzeniu defrau-
dacyi, szkoda złotych tysiąca ieszcze
nie przeniosła, utrata konsensu spo-
tka handlującego za trzecim o nią uka-

raniem, jeżeli szkoda Skarbu, przezeń, we wszystkich razem wziętych wykroczeniach, już ogólnie złp. 500 przeniesie, lub zaydzie która z następujących okoliczności, obciążających iego winę:

- a, skoro dopuści się oporu lub obelg przeciwko oficyalistom skarbowym, w czasie rewizyi;
- b, skoro do spełnienia defraudacyi użyje podstępu, iakim iest: sztuczne ukrycie towaru w podwójne dna, pak i wozów, zaszycie go w odzież i t. d.
- c, skoro, dla ułatwienia defraudacyi, dopuści się przekupstwa oficyalisty skarbowego;
- d, skoro, przez podstawienie osób, żadney odpowiedzialności majątkowey niemaących, stara się uniknąć zasłużonéy kary;
- e, skoro, dla pokrycia defraudacyi, składa nierzetelne dowody pis-

mienne, lub nakłania świadków do mylnych, na korzyść swą, zeznań.

Oprócz tego, winny fałszowania plomb, albo podstępnego ich przyczepiania, użycia fałszywego kwitu celnego, lub kwitu zaświadczonego, winny gwałtownego oporu lub obelg, oficyalistom albo straży skarbowey czynionych, przekupstwa, podstawiania inney osoby, składania nierzetelnych dowodów pismiennych, nakłaniania świadków do fałszywych zeznań i iakiegobądź podstępu, po oddzielne, według prawa karzącego, ukaranie, do sądu poprawczego będzie odesłany.

Przy dalszém powtarzaniu defraudacyi, utrata konsensu znajdzie już miejsce, iak tylko szkoda z nich, w podatku zrzadzona, Złp. 500 przeniesie.

Artykuł 3.

Składnicy i szynkarze, tudzież rzeźnicy, utratę konsensu ściagną na sie-

bie: jeżeli, przez dwukrotną defraudacyą, pierwszy trunku, drudzy mięsa, podatкови konsumcyinemu uległego, zrzadzą szkody Skarbowi w podatku więcéy iak Złp. 200: za trzeciém iéy dopuszczeniem się, jeżeli szkoda przeniesie iuż w ogóle Złp. sto, lub zaydą okoliczności w art. 2 pod lit. *a, c, d i e*, wymienione, a przy dalszych powtarzaniach, iak tylko szkoda, razem i z poprzedzających defraudacyi zebrana, Złp. sto przechodzić będzie.

Artykuł 4.

Pozbawiony konsensu, w skutek powyższych przepisów, nadal, ani bezpośrednio sam, ani przez podstawienie innych osób, ani za przybraniem innéy firmy i t. p. handlu lub professyi swoiéy prowadzić nie może: co do kupców, pod karą, postanowieniem Namiestnika Królewskiego z dnia 22 lipca 1823 r. na pokątnie handlujących za-

grożoną, a co do składników, szynkarzy i rzeźników, pod karą na defraudantów przepisaną.

Artykuł 5.

Każdy starozakonny, bez względu na stan i zatrudnienie, w mieście należącym do trzech-milowego nadgranicznego okręgu zamieszkały, dwukrotnie odtąd o kontrabandę lub defraudacyą celną przekonany, obok wymiaru zasłużonych kar, ma byđ z tegoż okręgu w głąb kraiu usunięty. W ogólności zaś, od daty ogłoszenia niniejszego postanowienia, nowe osiadanie starozakonnych w miastach, do okręgu trzechmilowego nadgranicznego należących, pod żadnym pozorem nie będzie dozwolone, podobnie iak to we wsiach nadgranicznych iuż się wykonywa.

Artykuł 6.

Oficyaliści komor celnych i straży

granicznę, ze służby skarbowę, za malwersacyą dochodu celnego, oddaleniu, jeżeliby następnie należeli do spełnienia defraudacyi, tysiąc złotych lub więcéy szkody w podatku Skarbowi przynoszącéy, bez względu, czy ta szkoda z iednego lub powtarzanych wykroczeń da się wyrachować, nie będą mogli nadal zamieszkiwać nad granicą, aż do odległości trzech mil od teyże.

Artykuł 7.

Nałogowi i niepoprawni defraudanci dochodów skarbowych, mogą bydź, w miarę uznanę potrzeby, oddawani pod zarząd policyiny, po odniesienie kary zasłużonęy.

Ninieysze postanowienie, w Dzienniku Praw ma bydź ogłoszone, a wykonanie onego Kommissyom Rządowym, Spraw Wewnętrznych, Duchownych i Oświecenia Publicznego, tu-

dzień Przychodów i Skarbu, w czém do któręy należy, poleca się.

Działo się w Warszawie, dnia $\frac{1}{15}$ Maia 1836 r.

Członek Rady Administracyinęy, w nieobecności
J. O. Xięcia Namiestnika Królestwa, prezydujący
(podpisano) Generał-Adjutant *Rautenstrauch*.

Dyrektor Główny, Prezydujący
w Kommissyi Rządowęy Przychodów i Skarbu.

(podpisano) *R. Fuhrman*.

Sekretarz Stanu
(podpisano) *J. Tymowski*.

Zgodno z Oryginałem
Sekretarz Stanu
(podpisano) *J. Tymowski*.

Zgodno z Wypisem
Dyrektor Główny, Prezydujący
w Kommissyi Rządowęy Sprawiedliwości

Koszecki.

Za Sekretarza Jeneralnego
Szef Bióra
B. B r u c k.

Dzień ogłoszenia dnia $\frac{21}{5}$ Czerwca 1836 roku.
Lipca

w Imieniu Najjaśniejszego

MIKOŁAJA I.

Cesarza Wszech Rossyi, Króla Pol-
skiego etc. etc. etc.

Rada Administracyina Królestwa.

W uzupełnieniu postanowienia swó-
iego z d. $\frac{6}{18}$ czerwca 1833 r., nakazują-
cego konfiskatę majątków osób z kraju
wydalonych, oraz, w wykonaniu Naj-
wyższej Woli Najjaśniejszego PA-
NA, odezwa Ministra Sekretarza Stanu

z dnia $\frac{6}{18}$ kwietnia r. b. N° 433 obja-
wionéy, na przedstawienie Kommissyi
Rządowéy Przychodów i Skarbu, po-
stanowiła co następuje:

Artykuł 1.

Wszystkie osoby bez wyjątku, któ-
re, po uspokoieniu zaburzeń w Kró-
lestwie Polskiem, wydaliwszy się za gra-
nicę, dopuścili się tamże jakichbądź
czynów, dających poznać ich niechęć
i występne zamiary przeciw swéy pra-
wéy władzy, uważane bydź mają iako
wychodźcy, niekorzystający z amne-
styji, i ulegać karze konfiskaty mająt-
ków, wedle prawideł, postanowieniem
z dnia $\frac{2}{14}$ kwietnia r. z. wskazanych.

Artykuł 2.

Wykonanie niniejszego postanowie-
nia, które przez pisma publiczne ma
bydź ogłoszone i w Dzienniku Praw za-
mieszczone, Kommissyom Rządowym,
Sprawiedliwości, tudzież Przychodów

i Skarbu, w czém do który należy,
poleca.

Działo się w Warszawie, dnia $\frac{1}{13}$ Ma-
ia 1836 r.

Członek Rady Administracyiney, w nieobecności
J.O. Xięcia Namiestnika Królestwa, prezydujący
(podpisano) General-Adiutant *Rautenstrauch*.

Dyrektor Główny, Prezydujący
w Kommissyi Rządowey Przy-
chodów i Skarbu.

(podpisano) *R. Fuhrman*.

Sekretarz Stanu
(podpisano) *J. Tymowski*.

Zgodno z Oryginałem

Sekretarz Stanu
(podpisano) *J. Tymowski*.

Zgodno z Wypisem

Dyrektor Główny, Prezydujący
w Kommissyi Rządowey Spra-
wiedliwości,

Koscecki.

Za Sekretarza Jeneralnego
Szef Bióra
B. Bruck.

Dzień ogłoszenia dnia $\frac{22}{4}$ Czerwca 1836 roku.

w Imieniu Najjaśniejszego

MIKOŁAJA I.

Cesarza Wszech Rossyi, Króla Pol-
skiego etc. etc. etc.

Rada Administracyina Królestwa.

W skutek protokólnéj deklaracyi
Pana Roberta Philippa, Chemika, za-
mieszkałego w Żarkach, Woiewódz-
twie Krakowskiém, spisanej w Urzę-
Tom XVIII. do Nru 65. 30

dzie Muncypalnym Miasta Stołecznego Warszawy, dnia $\frac{10}{22}$ b. m. i. r., i przedstawienia Kommissyi Rządowéj Spraw Wewnętrznych, Duchownych i Oświecenia Publicznego, zapatrzwszy się na 6, 9 i 11 artykuł Postanowienia Namiestnika Królewskiego z dnia 11 Marca 1817 r. postanowiła i stanowi, co następuje:

Artykuł 1.

Udzielony zostaje Panu Robertowi Philipp, list przyznania wynalazku na ulepszenie w wyrabianiu z kartofli syropu, obięte opieczętowanym i w Kommissyi Rządowéj złożonym opisem, za których pomocą, syrop takowy otrzymać ma smak czysty rozpuszczonego cukru, wolnym będąc od wszelkiéj odrazy i nieprzyjemnéj woni i niekrystalizując się w naczyniach w czasie swego przechowania.

Artykuł 2.

List takowy rozciągać się będzie na całe Królestwo Polskie i służyć ma na lat pięć od daty niniejszego postanowienia.

Artykuł 3.

Udzielenie niniejszego listu nie złącza za nowość i pierwszeństwo, ani za dobroć wynalazku.

Artykuł 4.

Doręczenie niniejszego listu wynalazcy, Rada Administracyina poleca Kommissyi Rządowéj Spraw Wewnętrznych, Duchownych i Oświecenia Publicznego; umieszczenie zaś w Dzienniku Praw, Kommissyi Rządowéj Sprawiedliwości.

Działo się w Warszawie na Po-

siedzeniu Rady Administracyjnej dnia

22 Maja

5 Czerwca

1836 roku.

Członek Rady Administracyjnej, w nieobecności
J. O. Xięcia Namiestnika Królestwa prezydujący,

(podpisano) Generał-Adjutant *Rautenstrauch*.

Dyrektor Główny Prezydujący
w Komisji Rządowej Spraw
Wewnętrznych, Duchownych i

Oświecenia Publicznego

(podpisano) *E. Gołowin*.

Sekretarz Stanu

(podpisano) *J. Tymowski*;

Zgodno z Oryginałem

Sekretarz Stanu

(podpisano) *J. Tymowski*.

Zgodno z Wypisem

Dyrektor Główny Prezydujący
w Komisji Rządowej Sprawie-
dliwości

Kossecki.

Za Sekretarza Jeneralnego

Szef Bióra

B. Brück.

Dzień ogłoszenia dnia $\frac{27 \text{ Czerwca}}{9 \text{ Lipca}}$ 1836 roku.

SPIS POSTANOWIEŃ

w *Tomie XVIII Dziennika Praw*.

I. Postanowienia Królewskie.

a) *Polityczne.*

Stronica

Postanowienie nadające Dowódcy od-
dzielnego Korpusu Syberyjskiego,
Generał-Leytnantowi Sulimie, dobra
Dospuda w Województwie i Obwo-
dzie Augustowskim.

w Petersburgu d. $\frac{1}{8}$ Marca 1836 r. 310

Postanowienie nadające Dowódcy Igo
Batalionu rezerwowego Saperów,
Pułkownikowi Burmeyster 2, i Do-
wódcy 2go Batalionu Saperów, Puł-
kownikowi Staniukowiczowi, dobra
w Królestwie Polskiem.

w Petersburgu d. $\frac{1}{8}$ Marca 1836 r. 344

Postanowienie nadające Alexandrowi
Świeczyn, synowi Naczelnika 4tęy
Tom XVIII. do Nru 65. 31

Dywizyi Piechoty, Generała Leyt-
nanta Świeczyna, dobra Łabno w
Obwodzie i Województwie Augu-
stowskiem.

w Petersburgu d. $\frac{1}{2}$ Marca 1836 r. 37

b) *Sądowe.*

Postanowienie nakazujące wprowadze-
nie w wykonanie nowego prawa
o małżeństwie.

w Petersburgu d. $\frac{1}{2}$ Marca 1836 r. 46

Prawo o Małżeństwie.

ROZDZIAŁ I.

O małżeństwie pomiędzy osobami wy-
znającemi religią rzymsko-katolicką.

Prawidła ogólne 56

Oddział pierwszy. O warunkach isto-
tnych do zawarcia małżeństwa 60

1. O wieku stron 62

2. O wzajemném zezwoleniu stron 64

3. O pozwoleniu rodziców lub
opieki, tudzież o pozwoleniu
zwierzchności woyskowej . 66

4. O zdolności fizycznój stron . 74

Oddział drugi. O przeszkodach niedo-
puszczających zawarcia mał-
żeństwa 74

1. Różność religii 76

2. Wielożeństwo 76

3. Śluby zakonne lub wyższe
święcenia 78

4. Przestępstwo 78

5. Pokrewieństwo i powinowa-
ctwo 80

6. Przystoyność publiczna . . 86

Oddział trzeci. O uroczystościach mał-
żeńskich. 90

Oddział czwarty. O ustaniu i rozwią-
zaniu małżeństwa, i ustaniu
pożycia małżeńskiego . . . 112

Oddział piąty. O terminach do wstą-
pienia w nowe związki mał-
żeńskie 118

Oddział szósty. O władzach, do któ-
rych należy zastosowanie po-
wyższych przepisów . . . 126

ROZDZIAŁ II.

O małżeństwie pomiędzy osobami wyznającymi religią grecko-rossyjską.

Prawidło ogólne

Oddział pierwszy. O warunkach istotnych do zawarcia małżeństwa 14

Oddział drugi. O przeszkodach do zawarcia małżeństwa 15

Oddział trzeci. O uroczystościach małżeńskiego związku 1

Oddział czwarty. O ustaniu małżeństwa i rozwiązaniu związku małżeńskiego 1

1. Rozwiązanie małżeństwa przez zesłanie iednego z małżonków 1

2. Rozwiązanie małżeństwa przez nieobecność

3. Rozwiązanie małżeństwa przez rozwód

Oddział piąty. O władzach, do których należy zastosowanie powyższych przepisów

ROZDZIAŁ III.

O małżeństwach osób wyznających religią grecko-unicką 172

ROZDZIAŁ IV.

O małżeństwie pomiędzy osobami wyznań ewangelicko-augsburskiego i ewangelicko-reformowanego.

Oddział pierwszy. O warunkach istotnych do zawarcia małżeństwa 176

Oddział drugi. O przeszkodach nieopuszczających zawarcia małżeństwa 180

Oddział trzeci. O uroczystościach małżeńskich 186

Oddział czwarty O ustaniu i rozwiązaniu małżeństwa 192

1. Cudzołostwo 194

2. Złośliwe opuszczenie współmałżonka 198

3. Nieprzytomność 204

4. Niemożność fizyczna 206

5. Choroba zaraźliwa 206

6. Pomieszanie zmysłów 206

7. Życie rozwiązłe 208

8. Postępowanie gwałtowne i
wzniciające obawę o życie
małżonka 210
9. Udowodniony zły zamiar . 212
10. Przestępstwo 214

Oddział piąty. O terminach do wstą-
pienia w nowe związki mał-
żeńskie 216

Oddział szósty. O władzach, do których
należy zastosowanie powyż-
szych przepisów 220

ROZDZIAŁ V.

O małżeństwie osób, należących do wy-
znań nieobjętych w poprzedzających
rozdziałach 224

ROZDZIAŁ VI.

O małżeństwie osób wyznających
różną religią.

Oddział pierwszy. O małżeństwie osób
wyznających religią Rzymsko-
Katolicką z osobami wyzna-
jącymi inną religią

1. O małżeństwach z osobami
wyznań Ewangelickich . . 236
2. O małżeństwach z osobami
innych wyznań Chrześcijań-
skich 242

Oddział drugi. O małżeństwach osób
wyznających religią Grecko-
Rossyiską z osobami wyzna-
jącymi inną religią; niemniéy
o małżeństwach, w których
obrzęd ślubu dopełniony był
przez duchownego Grecko-
Rossyiskiego 244

1. O małżeństwach osób wyzna-
jących religią Grecko-Rossi-
iską, z osobami wyznającymi
inną religią 244
2. O małżeństwach, w których
obrzęd ślubu dopełniony był
przez duchownego Grecko-
Rossyiskiego 248

Oddział trzeci. O małżeństwie osób,
które przechodzą z iednéy
wiary na drugą 252

ROZDZIAŁ VII.

O prawach i obowiązkach z mał-
żeństwa wynikających . . . 256

ROZDZIAŁ VIII.

O obowiązkach i stosunkach stron,
w razie zachodzący przyczyny
nieważności; o skutkach przekro-
czenia ustawy niniejszey, tudzież
o skutkach unieważnienia, roz-
wiązania małżeństwa, lub rozłą-
czenia co do stołu i łoża.

Oddział pierwszy. O obowiązkach i sto-
sunkach małżonków przed roz-
poczęciem kroków o nieważ-
ność małżeństwa 260

Oddział drugi. O obowiązkach i stosun-
kach małżonków, po rozpo-
częciu kroków sądowych o
nieważność lub rozwiązanie
małżeństwa i rozłączenie co
do stołu i łoża. 262

Oddział trzeci. O skutkach wykroczeń
przeciw niniejszemu prawu 266

Oddział czwarty. O skutkach wynika-
jących z unieważnienia lub roz-
wiązania małżeństwa, tudzież
z rozłączenia co do stołu i łoża.

1. O skutkach wynikających z u-
nieważnienia i rozwiązania
małżeństwa 270

2. O skutkach z rozłączenia co
do stołu i łoża 272

ROZDZIAŁ IX.

O dowodach małżeństwa 274

ROZDZIAŁ X.

O zaręczynach 282

ROZDZIAŁ XI.

Rozporządzenia przechodnie 288

Postanowienie, nadające dowódcy od-
dzielnego Korpusu Syberyjskiego,
Generał-Leytnantowi Sulimie, dobra
Dospuda w Województwie i Obwo-
dzie Augustowskiem.

w Petersburgu d. $\frac{1}{2}$ Marca 1836 r. 310

Postanowienie, nadające dowódcy Igo
batalionu rezerwowego Saperów,

Putkownikowi Burmester 2. i Do-
wódcy 2go batalionu Saperów Put-
kownikowi Śtaniukowiczowi, dobra
w Królestwie Polskiem.

w Petersburgu d. $\frac{16}{28}$ Marca 1836 r. 344

Postanowienie, nadające Alexandrowi Swieczyn, synowi Naczelnika 4 Dywizji piechoty General-Leytnanta Swieczyna, dobra Łabno w Obwodzie Woiewództwie Augustowskiem.

w Petersburgu d. $\frac{16}{28}$ Marca 1836 r. 378

c) *Skarbowe.*

Postanowienie, nadające Dowódcy oddzielnego korpusu Syberyjskiego, Generał - Leytnantowi Sulimie, dobra Dospuda w Woiewództwie i Obwodzie Augustowskiém.

w Petersburgu d. $\frac{1}{2} \frac{8}{8}$ Marca 1836 r. 310
 Postanowienie, nadające Dowódcy Igo
 Batalionu rezerwowego Saperów Puł-
 kownikowi Burmeyster 2. i Dowódcy
 2go batalionu Saperów Puł-

6254 - 160 -
1511

Yaski 2024

Schenkung
 Buchen
 Buchen

W Puł.
BIBLIOTEKA
M. 10